

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ତା ୨୧ ରାଜ ମାସେ ଫିବୃଏରୀ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାଙ୍କୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ପାଇଁ
କୃତ୍ରି ଦିଆଗଲା ।

କଟକ ।

ବାହାରିଆ ସାମଲ ସାକସୁର
ପଦାପମୋହନ ଦାସ ସଙ୍ଗତ
ନୀଳମଣି ଚନ୍ଦ୍ର ସାକସୁର

ବାଲେଶ୍ଵର ।

ନାରାୟଣପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି ବାରବାଣୀ
ସୂର୍ଯ୍ୟମୋହନ ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡ଼ା ଚନ୍ଦ୍ରଗ

ପୁରୀ ।

ସତ୍ୟବ୍ରତ ସାହୁ ଗୋରାଧା

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାଙ୍କୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ
ପାଇଁ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

କଟକ ।

ଅନନ୍ତଚରଣ ଦାସ କଟକ ମଡେଲ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମହାନ୍ତି

ଗଜାଧର ଅଗ୍ରୂର୍ଯ୍ୟ ମହାବିଂସପୁର

କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ଅରୁଥ ଇଂଗ୍ଲିସ୍‌ସ୍କୁଲ

ବାଲେଶ୍ଵର ।

ରାମନାଥ ମହାନ୍ତି ଦେହୁଡ଼ା

ଶିବନାରାୟଣ ପ୍ରଧାନ

ଭଗବାନ ଦାସ ବାଲେଶ୍ଵର ମିଶନ

ପୁରୀ ।

ପରମାନନ୍ଦ ସେନାପତି ଚଣ୍ଡୀପୁରୀ

ଅନନ୍ତଚରଣ ପ୍ରଧାନ ବେରଗୋର

ଭାର୍ଗବୀ ଦିପାଠୀ

ବାଳକୃଷ୍ଣଦାସ ଉତ୍କଳ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରାଳୟ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାଙ୍କୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ପାଇଁ

କୃତ୍ରି ଦିଆଗଲା ।

କଟକ ।

ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ନନ୍ଦ ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵରପୁର

ଭଦ୍ରକୃଷ୍ଣ ସରକାର ଗୋପାଳପୁର

ନଗେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ଓରୁଳ

ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର କନ୍ୟାଶପୁର

ଭଗବାନ ଦାସ ପୁରୀ ।

ବାଲେଶ୍ଵର

ରାମନାଥ ମହାପାତ୍ର ପର

ଦାମୋଦର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ବୋଲେଇ ।

ଜଗନ୍ନାଥପଣ୍ଡା ଇରବା

ଚନ୍ଦ୍ରଧର ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ଗୁଜୁରପୁରୀ

ବନୀଧର ଦତ୍ତ ଅନନ୍ଦପୁର

ପୁରୀ ।

ଅଦୈତ୍ୟଚରଣ ଦୋଷ ବାଣପୁର

ବିଶ୍ଵନାଥ ବ୍ରହ୍ମପଣ୍ଡା ଦୋରଡ଼ିଆ

ବିଶ୍ଵନାଥ ଜନ ଦସିଲପ୍ରସାଦ

ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ ବ୍ରହ୍ମା ଦୋରଡ଼ିଆ

ଗଢ଼ଜାତି ।

ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ବରପୁର ।

RADHANATH RAI
Joint Inspector of Schools
ORISSA.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅରୁଣ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ଇଂରାଜୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ
କର ପଦ ସୂଚ୍ୟ ଅଛି । ମାସିକ ଦେଢ଼ଟ ୪ ୦୦ ଟଙ୍କା । ସେ
ଏବଂ ଏ ପଦକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍କଳୀ ହୋଇ ନ ଥିବେ କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ
ପଦକ୍ଷେତ୍ରରେ ପଦକ୍ଷେତ୍ରୀ ହୋଇ ନ ଥିବେ ତାହାକର ଅନେ-
କନ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବନ ନାହିଁ ।

ତା ୧୫ ରାଜ ଫିବୃଏରୀ } RADHA NATH RAI,
ପର ୧୮୮୦ ମସିହା } Joint Inspector
of Schools, Orissa.

କରବାର ଓ କରାବର ମଧ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ସାଧାରଣର
ଜାତୀୟ ଉତ୍କଳ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ସ୍ଵଳ୍ପ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ର ନେତୃତ୍ଵରେ କମ୍ପାନ
ପୁରୀ ପାଠା ନେତୃତ୍ଵରେ କର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଉତ୍କଳ କରବାର
ଉଚ୍ଚ କମ୍ପାନର ଏକତ୍ର ହୋଇ କେଳିକୃତ କମ୍ପାନ ଏହାକାର
ସବୁସାଧାରଣକୁ କରାଉଛନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜାତୀୟ ଉତ୍କଳ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାକ କାର କରବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଗଢ଼ି ପଥା;—

ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ କରାବରଠାରୁ କରବାର	ଟ ୨୫୦
ଦ୍ଵିତୀୟଶ୍ରେଣୀ ଏକନ	ଟ ୧୨୦
ଉପରେ କରବାର	ଟ ୨୦
ଉପରେ କରବାର	ଟ ୨୦
ଉପରେ କରବାର	ଟ ୨୦
ଉପରେ କରବାର	ଟ ୨୦
ଉପରେ କରବାର	ଟ ୨୦
ଉପରେ କରବାର	ଟ ୨୦
ଉପରେ କରବାର	ଟ ୨୦
ଉପରେ କରବାର	ଟ ୨୦

କଟକ ମୁଦ୍ରଣ ଦେଖ ।

1870
 1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ଗ
ପ ୧ ଖ

ଦା ୨୮ ରଖ ମାତେ ପିତୃବନ୍ଧ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ଫାଲ୍‌ଗୁନ ୧୯୮୨ ସନ ୧୯୨୭ ସାଲ ସନକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁଟ ୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫୯

ସନ ୧୮୮୧ ସାଲ ଫିବୃଏରୀ ମାସରେ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ହେବାର ଏଥିପୂର୍ବେ ଲେଖିଥିଲୁ ଏଥର ଏକାଦଶକରେ ସକଳଠାରେ ସଂଖ୍ୟା ହେବ ଗତଥର ପରି ଭିନ୍ନ, ସ୍ଥାନରେ ଭିନ୍ନ, ସନ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିର କ ହେବ କେବଳ ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍କଳାଭିମାନ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଏକଦିନରେ ସଂଖ୍ୟା ହୋଇ ନ ପାରିବ ବୋଲି ଭିନ୍ନ, ଦିନରେ ହେବ । ଗତକାଳର ଗୁଣାମାନେ ଅପଣା, ବିଲର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେବ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଏଥର ଉପଦେଶ ଦେବାକାରଣ ଗର୍ଭମେଣ୍ଡରୁ ଅଦେଶ ହୋଇ ଅଛି । ସମୁଦାୟ ଭାରତବର୍ଷର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ବାର୍ଷିକ ଭିନ୍ନାଧାରଣ କାରଣ କଣେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ-ରଥର ନିମିତ୍ତରୁ ହିସ୍ତୁ ହେବେ ଓ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଉପୋଷ୍ଠା ନିମିତ୍ତରୁ ମାନେ ହେବେ ଜଳ ବର୍ମରୁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ବାର୍ଷିକ ବରଦେ । ଏହ ସମୟରୁ ଏ ବାର୍ଷିକ ବନୋବସ୍ତୁ କରବା କାରଣ ଜଳ ବର୍ମରୁମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଦେଶ ହୋଇ ଅଛି ।

ଦେବାର ଗୁପ୍ତ ମହୋଦୟଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ ହୋଇ ଅଛି । ସେ ମୋଫସଲ ଗସ୍ତରେ ସୁଲ ଓ ପାଠଶାଳାମାନ ଦର୍ଶନ କରି ସେ ସବୁର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅରୁଆ ସୁଲକୁ ୪ * ୬ କା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଖଣ୍ଡେ ମାନଚିତ୍ର ଦେବାର ସ୍ୱୀକୃତି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଜଣେ ଦୁଃଖିରୁପକୁ ମସିହା ୪ * ୬ କା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ପାଠଶାଳାର ଅବଧାନମାନଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ଦିଅନ୍ତି ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷାପ୍ରତି ତାଙ୍କର ନିଗେଷ ଗ୍ରହଣ, ଗସ୍ତରେ ବ୍ରାହ୍ମଣଗାବନକୁ ଭଜେ ଯାଇ ବିମ୍ବା ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ଡକାଇ ଗାୟତ୍ରୀ କର ସେମାନଙ୍କୁ ହିସ୍ତ କିଛି ପାରାଭୋଷିକ ଦିଅନ୍ତି । ଗାମଗୋଡ଼ଥ ଗ୍ରାମରେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବାଳିକାଙ୍କୁ ପଢ଼ାଉ ଅଛି ସେ ତାକୁ ୪ * ୬ କା ପୁରସ୍କାର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି ଦେଖିଲେ ଅଳ୍ପଦିନେ ଦେବାର ଅନ୍ଧାବାର ବର ଅଛନ୍ତି । ସବୁଦିନକୁ ସୁଲର ଉତ୍ସାହମାନଙ୍କ ବ୍ୟାୟାମଶିକ୍ଷାର ଯତ୍ନ କରି ଅଛନ୍ତି ଆମ୍ଭେମାନେ ଗୁପ୍ତ ସାହେବଙ୍କର ଏସର ସୁଖ୍ୟା-ଭରେ ପ୍ରୀତି ହୋଇ ତାଙ୍କର ପ୍ରସଂସା କରୁଅଛୁ ।

ସୁସ ବୋଲନ୍ତି ବଡ଼ ଲଟ ସାହେବଙ୍କର ଅନୁ-ମତରେ ଶେଷ ଲଟ ସାହେବ ଏହାପୁରୀ ଓ ପୋଷ୍ଠା କଲେକ୍ଟରଙ୍କର ନିଜନ ଅଧୀକୃ ଅନ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀଟିଏ ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ସାହେବ-ଙ୍କର ଏ ବାର୍ଷିକ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନକୁ ଆସୁ ନାହିଁ । କାମେଲ ସାହେବ ଅଳ୍ପ ବେତନରେ ସବୁଠିପୋଷ୍ଠା ପଦ ସୃଷ୍ଟି କରି ଗଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳ ସାହେବ ଅଳ୍ପ ବେତନ ଉପୋଷ୍ଠାର ଶ୍ରେଣୀଟିଏ ସୃଷ୍ଟି କଲେ । ଏଥିରେ ଦେଶୀୟ ହାକିମଙ୍କ ବୌଦ୍ଧବର ଛାଏ ହେଉଅଛି ଓ ଶେଷକୁ ମହର୍ଷିଲ ଘଟିବାର ସମ୍ଭବ । ତେଣୁ-ବେଲେ ଦେଶୀୟ ବର୍ମରୁମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଅନେକ ଇଂରେଜ ଅଗ୍ରସର ହେବେ । ପ୍ରଥମେ ଉପୋଷ୍ଠା କଲେକ୍ଟରମାନେ ଏବଂ ହେଲେହେଁ ବାହାଲୀ ବର୍ମଗଣଙ୍କ ଦୁର୍ଲ୍ୟ ବର୍ମ କରିବେ ଓ ବିଭୁଦନେ ସେଗୁମାନେ ବାହାଲ କରିବେ ଏଥକୁ ଏତେ ଅଳ୍ପ ବେତନରେ ବି-ପର ଉପସ୍ତୁକୁ ଓ ସକ୍ତ ଲୋକ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବେ ବିଶେଷତଃ ଖାଦ୍ୟପାନକ୍ଷୀ ଅଦର ପୁର୍ଣ୍ଣ ଲ୍ୟ ସମୟରେ ଏତେ ଅଳ୍ପ ବେତନରେ ହାକିମ ପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ୨ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀ ସବୁଠିପୋଷ୍ଠାଙ୍କର ବେତନ ୪ ୧୦୦୯ କା ଓ ସମାନଙ୍କ ସୁଖ୍ୟା ଅଧିକ । ଯଦି ଉତ୍କଳ ସାହେବ ପୁର ଶ୍ରେଣୀର ସବୁଠି-ପୋଷ୍ଠା ପଦ ଉଠାଇ ଦେଇ ତହିଁ ସରକାର୍ତ୍ତେ ୪ ୧୦୦୯ କା ଉପୋଷ୍ଠା ବରୁଣି ତେବେ ଏକ

କେନ୍ଦ୍ରଗୃହରୁ ବାକୁ ଉତ୍କଳଗଣରଣ ଦାମ ମେଳେ କିଏମେକିଷ୍ଟର ଗ୍ରାସୁକୁ ବୁଝିଗୋବିନ ପ୍ର ସାହେବଙ୍କର ସହବ୍ୟଦହାର, ବିଦ୍ୟୋସାହି ପୂର୍ଣ୍ଣା ବିଷୟରେ ଗଣ୍ଡିଏ ପଦ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟକୁ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଲେଖନ୍ତି ଯୁବମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷାରେ ଉତ୍ସାହ

କିକଟରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ନୂତନ ଉପୋଷ୍ଠା କଲେକ୍ଟର ଏବଂ ସୁରୁପ ବଳ ବିଭାଗରେ କିସୁକୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କର ବେତନ ମସିହା ୪ ୧୦୦୯ କା ହୋଇଅଛି । ତେଲୁ-

ପ୍ରକାର ଭଲ ହୋଇ ପାରେ । ମାତ୍ର ଅନୁ-
ମାନେ କହୁଁ ବାବୁନୀ ପଦର ମାତ୍ରମତ ଦେଖିବ
୪ ୧୦୦ ଟାକୁ ଉଣା ଦରବାର ଉତ୍କଳ ନୁହେ ।

—*—

ଓଡ଼ିଶାର ବ୍ୟାପାରରେ ବ
ରେଳବାଟ ନାହିଁ ?

ଏକ ବଲିକତା ଗଢ଼େଇରେ ବନ୍ଧୁପ୍ରଦେଶର
ଦେଶେକ ସରକାରୀ ରେଳବାଟର ବଦଳଣ
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ଉତ୍ତରୁ ଅନୁମାନେ
ଅନୁପସ୍ତୁତ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବଙ୍ଗଳାର
ରେଳବାଟମାନଙ୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବିଧି
କ୍ଷର ହୋଇ ନାହିଁ । ରେଳବାଟ ଯାହା ଅନ-
ପାମା ହେଉଅଛି ତଦ୍ୱାରା କର୍ତ୍ତା ରାଜା ଉକ୍ତ
ବାଟମାନଙ୍କରେ ଗାରିଥିବା ମୁଲଧରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ସ୍ୱଧ ଲାଭଣା ହେଉଅଛି । ରେଳବାଟର ଗ-
ର୍ଣ୍ଣର ଅପା ବରଜି ବି ଅପାମିର୍ତ୍ତକୁ ଏ ରେ-
ଲମାନଙ୍କର ଅସୁସ୍ଥତା ଗବର୍ଣ୍ଣ ୪ ୧୦୦ ଟା
ଲଭ ହେବ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରେ ବଙ୍ଗଳାରେ ଅତି
ଦେଶୋପା ଦେଖିବାଟି ଫିଟାଲବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
ଣ୍ଟ ମତକୁ ବଳ ଦିଅ ଓ ଉକ୍ତର କାଳବା ଦେ-
ଇଅଛନ୍ତି । ଏମାନ ରାଜା ଅତି ଗୋଟିଏ
ରେଳବାଟ ଫିଟାଇବା ମତକୁ ବଳ ଦେଇ
ଦେବ କଲମା ସର ଅଛନ୍ତି । ସେ ବାଟି ବେଉ
ବଲିକତାରୁ ମେଦନାପୁର ଦେଇ ହୋଇଲେ
ବର୍ଷମାନ ବି ଗୁଣାଗଢ଼କୁ ବାଜୁଡ଼ା ଦେଇ ଗୁର-
ଦମାକୁ ଫିଟିବ ଓ ଦେଠାରୁ ଉତ୍ତରଗଡ଼ ଦେଇ
ନାଗପୁର ସଙ୍ଗେ ମିଶିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ବଲିକ-
ତାରୁ ବମେଇକୁ ରେଳବାଟ ସଲଖ ହେବ
ଏବଂ ଗଜପାତର ଅନେକ ବାଣିଜ୍ୟପ୍ରଦ୍ୟ
ପଦକୁ ବାହାରବ ।

ଅନୁମାନେ ଉକ୍ତଅର୍ଥ ବି ମାତ୍ରବର
ଉତ୍କଳବାଦେବ ବଙ୍ଗଳାରେ ରେଳବାଟ ସମ୍ଭାର
କରବାର ଏକେ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କଲବେଳେ
ଯେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଥରେ ମନରେ ନ ସଞ୍ଚାଇଲେ
ତେ ଦୁର୍ଗତ ବସୟ ଅଟଇ । ଉତ୍କଳଗଜପତି-
କୁ ଅଭିଳାଷେଳେ ଯେବେ ଚିନ୍ତା ଓଡ଼ିଶାପ୍ରଦ
ଗୁରୁଦେଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ଗୁରୁଗଡ଼ଠାରୁ ବ୍ୟ-
ଲପୁରବାଟେ ବଟକପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ରେଳା
ଧାରି ଦେଇଥିଲେ ଅତି ଅନୁମାନେ ଦେଶେ
ଅନୁକୂଳ ହୋଇଥାନ୍ତୁ ଯାହା ବୋଲିଯାଇ ନ
ପାରେ । ଏହି ରେଳବାଟ ସଂଗ୍ରାହେ ଗ୍ରାସୁକୁ
ଖେଳିବାଦେବ ରେଳବାଟର ଗବର୍ଣ୍ଣରୁ
ଏ ମନକୁ ଗୁରୁଗଜପତି ସମୟେ ଓଡ଼ିଶାବାସି-

ମାନେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଗାହା
ବହୁମାତ୍ର ଫେଲ ହେବାର ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ
ମାନବର ଉତ୍କଳବାଦେବ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରଦ ଦେବଳ
ନୀଳର ଉପଯୋଗିତା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବଦଅଛନ୍ତି
ତାହା ରାଜା ଅତି ବଡ଼ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରଦ ବିଧାକ
କରବାର ଚିନ୍ତା ରାଜାଙ୍କ ମତରେ ସ୍ଥାନ ପାଇ
ନାହିଁ ଅଥଚ ଯେଉଁ ନୀଳ ବାଟେ ଗଜମ ଓ
ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ପ୍ରଧାନ ନଗର ସଙ୍ଗେ ବଲ-
କତାକୁ ଯୋଗ କରିବାକୁ ସଂକଳ୍ପ କରି ତତ୍ତ
ବର୍ଷରେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ବସି
ଥିଲେ ଉକ୍ତର ସୁଖା ବଡ଼ି ମାତ୍ର ବରପାତ୍ରରେ
ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବାରିକମିସ୍ତ୍ରୀ ଏ-
ଲମା ବସୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଧାନଅଂଗ ଓଡ଼ିଶା
ବ୍ୟାପାରକୁ ଦୃଷ୍ଟି ରାଜା ହୋଇଥିଲେ ମୁଗଲ-
ବଦୀ ଲେବକର ଦେଶେକ ସାମାନ୍ୟ ସୁଧା
ହୋଇ ଥାନ୍ତା ମାତ୍ର ଯେତେ ବଡ଼ କମଳାଗମନ
ପକ୍ଷରେ ରେଳ ସଙ୍ଗେ କାଳର ଭଲନା ନାହିଁ
ଓ ଯେ ପ୍ରକ୍ରେ ନୀଳପାତ୍ର ସରକାରର କ୍ଷତ
ହେଉଅଛି ଓ ଉକ୍ତର କୌଶଳ କାଳରେ ଗମ-
ନାଗମନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁବିଧା ନାହିଁ ସେ ପ୍ରକ୍ରେ
ଅନୁମାନେ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅନ-
ଗ୍ରହ କରିଅଛି ବି ଅତି ନୀଳପାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାକୁ
ନୀଳପାତ୍ର ନ ବର ପ୍ରସାଦିତ ରେଳବାଟ ଫିଟା-
ଇବାର ଯତ୍ନ କରିନ୍ତୁ ।

ନାଟକାଦିକମ୍ ।

ଏ ବର୍ଷ ଏଠାରେ ଗ୍ରାସୁମାନଙ୍କୁ ନୀଳପାତ୍ର
ସରକାର ପୂଜା ଉପଲକ୍ଷରେ ଦୁଇଦିନ ମଜଲସ
ହୋଇ ଥିବାର ଗଜ ପ୍ରସାଦରେ ଅନୁମାନେ
ଲେଖିଥିଲୁଁ । ଏ ଅନୁମାନ ଏତଦ୍ୱରେ ଦେଶ
ହୋଇ ନାହିଁ ଉକ୍ତ ବଲକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ବଦେଶ ଅନୁମାନ ହୋଇଅଛି । ସାଂସନାନେ
ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଦୁଇବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଏଠାର
ଉତ୍ତର ମୁଦକମାନେ “ସୁବର୍ଣ୍ଣ” ନାଟକାଳ
ପ୍ରାସନ ବର ଗ୍ରାସୁମାନଙ୍କୁ ନୀଳପାତ୍ର ସରକାର
ସାକ୍ଷାତରେ ଗମାଉଷେବ ନାଟକର ଅଭିନୟ
କରୁଥିଲେ । ପ୍ରଥମଥର ଗାହା ଉତ୍କଳ ହୋଇ
ଥିବା ଓ ଉକ୍ତରେ ମୁଦକମାନଙ୍କର ଉପାଦି
ଥିବାରୁ ଅନୁମାନେ ସୁଦୃଷ୍ଟ ଅଭିନୟ ଦେଖି-
ବାର ଅପା ବରୁଥିଲୁଁ ଯାହା ମାନବର ଉତ୍କଳ
ବାଦେବକର ଗୁରୁଗଜପତି ସମୟରେ ସେମାନେ
ଅଭିନୟ କରିଥିଲୁଁ ହୋଇଥିଲେ
ଅତି ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଉପାଦି ଦେଖା

ଗଲ ନାହିଁ । ବେଶେକମାତ୍ର ଉତ୍କାରେ ଅତି-
ଦଳେ ସୁବଦ ପୃଥକ ନାଟକାଳ ଏ କଳେ ମାତ୍ର
ଅଭିନୟରେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଭା
ହୋଇ ଲଲେ । ଗଜ ପୂର୍ବାପୂଜା ସମୟରେ
ଦେଶେକ ସୁ-ଏ ଅଭିନୟ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର
ଗାହା ଉତ୍କଳ ଭଲ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଏ ବର୍ଷ
ଗ୍ରାସୁମାନଙ୍କୁ ଦେବଳ ଗୁରୁଗ୍ରାସୁଦନ ପୂର୍ବେ ସର-
ସୁତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପୂଜାର କଥା ହୋଇ ବରଜନ
ଉତ୍କଳ ଅନୁମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଲେ ମାତ୍ର
ସରକାର ଥରେ ନୀଳପାତ୍ର ସୁ ଦେଖିଥିବାରୁ
ବାରିକମାନେ ଗାହା ଉକ୍ତ ଦେଲ ନାହିଁ ତୁଳସ
ମଜଲସ ବଡ଼ ସେ ସୁଦକମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି
ବମଳରେ ବରଦେଶ ହୋଇ ନାଟକାଳନୟର
ବ୍ୟବ ଓ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିଲେ ଏନ ଅନୁକମ୍ପା
ସୁବଦ ଅପଣା ବରଜନର ଉଦ୍ୟମ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି
ଦେଖୁଥିବା ଗଣେଶକର ଅନୁମାନା ହୋଇ
ବି ୧୧ ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସୁବଦମାନେ ଏକ ମେଲରେ
ଅଠଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ହୋଇ ଗଜ ସୋମବ-
ର ଅଭିନୟ ଦେଖାଇଲେ । “ଏବେଇ ବଦଳେ
ସରକାର” ଅଭିନୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଏହା ପ୍ରକ୍ରେ
ନାଟକ ନ ଥାଇ ପ୍ରକାଶ (ସୁବର୍ଣ୍ଣ) ଥିଲେତେ
ବିଷୟଟି ମନ ନୁହେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକାଂଶ
ନଦମୁଦକମାନେ ସୁଗ୍ରାହ ଉତ୍କଳ ମତ ଲକ୍ଷ-
ପାରେ ଅଛନ୍ତି ଥାଇ ଦୂର୍ଗତରୁ ଲଭନ୍ତି ଅଥଚ
ସରକାର ଗାହଣା ବରନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରକ୍ରେ ସରକ-
ତା ନୁହେ ଏହା ଦେଖାଇବା ଓ ଅନୁମାନକୁ
ସେ ମତ ପ୍ରକ୍ରେକୁ ନରକ ରାଜିବା ସେ ପ୍ର-
ସରକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଉକ୍ତର ଉତ୍କଳ । ଏହି ଯେ
ହଲେ ନୀଳ ବାଣୁ ତେଣେ ପରମ ଦୈସ୍ତବ୍ୟ ଅଟନ୍ତି
ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ନବରୁମାର ସୁଗ୍ରାହରେ ଅବନ୍ତି ।
ପିତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରେ ସୁଗ୍ରାହ
କରନ୍ତି ଉକ୍ତର ନୀଳ ଗଜକରଣିଣୀ ସର ।
ଏ ହଲେ ନବରୁମାର ଅପଣା କୌ ବାଣୁ
ମାନଙ୍କ ସହକ ସୁଗ୍ରାହ, ହୋଇଲେ ପ୍ରକ୍ରେ
ଗଜ ସାମଗ୍ରୀର ଦେଶେକ, ବାରିକମାନ ଓ
ସର ଉତ୍କଳ ଅଲୀକ ଓ ଦୃଷଣୀୟ ଅନୁମାନ
ପ୍ରମୋଦ କରନ୍ତି । ଦିନେ ନବରୁମାରୁ ଗା-
ହାର ସର ବାଲୀନାଥ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମାନେ
ଉକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଗାହା ହେଇ ବିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଗାହ ମତରେ ସଂକଳ୍ପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଇ ଉ-
ସେ ତେଣେ ବାବାଳକୁ ସେ ସର ଦେଖି ଅସି
ବାଣୁ ସଂଗ୍ରାହଲେ । ବାବାଳ ତେଣେ ମରୁଥ

ଦୁଇ ଦେଶୀ ଓ ସୁଲଭର ପକ୍ଷରୁ ସାହେବଦ୍ୱାରା କିଛି ହରକେରେ ପଡ଼ିଲେ ଓ ଶେଷରେ ହରକେମାର ଭାବୁ ବରଗତ ହରକାର ତେଣୁ ଦେଲେ । କିମ୍ପାମିତ ମତେ ସୁଗୁପାଳ ବାରି ନାଚି ଲଭ୍ୟାଦ ହେଲ ଉତ୍ତାରେ ନିକେମାର ମରୁଅଲ ହୋଇ ଘରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲ, ଲଳେ ଗଢ଼ଲ, ବାଧାବଦି ଦେଲ, ପିତାଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱ ଦେଲ ଓ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ମନାପିଲ । ତାହାର ମାତା କିଛି କେବଳ ଅଗଳା ବର ରେହନ ତଳେ ମାତ୍ର ସେ ମରୁଅଲ ହୋଇଥିବାର ପିତା କୁହି ପାରି ଅତି ବହୁତାପନ ହେଲେ ଓ କହଲେ ଏପରି କୁଳାଙ୍ଗାର ସୁତ ମଉସିବାର ଭଲ ।

ଅନେକ ପାଠକ ଉକ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧର ପାଠ କରୁ ନ ଥିବେ ଏହେତୁ ସେମାନଙ୍କ ଗୋଚର ଉ- ମନେ ଉକ୍ତ ଯୁ ଋଷ ପ୍ରବନ୍ଧ ଉଲ୍ଲେଖ କଲୁ । ନର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିନୟ ଓ ଅନେକର ଅଲେଖା କରୁଅଛୁ । ମଜଲିସ୍ ପୂର୍ବକ ଅତି ସୁନ୍ଦର ରୂପେ ସୁଃସ୍ୱୀତ ଓ ଅଲେଖା ହୋଇ ଥିଲ ଓ ବ୍ୟୟ ବ୍ୟାଧି କିଛି ଭୁଲିଅପିଅ ଓ ଅଠ- ଅପିଅ ଟିକିଟ ହୋଇ ଥିଲେହିଁ ମଜଲିସ ବର୍ତ୍ତମାନକାଳରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରହର ଉପର ମୁକ୍ତ ମାଉଦେଇ ମଧୁସୂଦନ ଦତ୍ତଙ୍କ ମନୋପଦ ଗୀତାଏ ବାଦ ହେଲ ଉପରାରେ ଅଭିନୟ ଆରମ୍ଭ ହେଲ ଶେଷରେ ସୁଗୁପାଳ ବରୁଣରେ ବୋଧିଏ ଚକ୍ରା ହେଲ । ବାଦ ଅତି ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିନୟ ବ୍ୟୋଜୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲ ବନମୁକ୍ତି ବ କଲିକତାରେ ଅଭିନୟ ଦେଖୁଥିବା କେବେ ତାଙ୍କର ପ୍ରମୋଦ ହେଲେ ଓ ଆ-କର୍ଷଣ ହେଲେ । ତାଙ୍କର ନିର- ମୁମାର ବାଗ୍, ନବକୂଳର ସମାଜକର ଅଭି- ନୟ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇ ଥିଲ । ଅନାମକ ଅଭିନୟ ମଧ୍ୟ ମନ ହୋଇ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀନିତ- ରାଜିଣୀ ସଜର ବାହି ନାଚ ଓ ଗାନ ଭଲ ହୋଇଥିଲ । ବେବଲ ବେହୁ ଅଭିନେତା ନାଚସ୍ଥଳରେ କଥୋପକଥନ ବରକାରୁ ଅଧିକାଂଶ ଦର୍ଶକ ଶୁଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସାମାନ୍ୟ ମୋକ୍ଷ ଧର୍ମବ୍ୟ ନୁହେଁ ମୋକ୍ଷରେ ଅଭିନୟ ଅତି ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲ ଓ ଦର୍ଶକମାନେ ସୁନ୍ଦର କରାଚାର ଓ ଅନୁକୃତ୍ୟୁକ୍ତାସ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପର- ଉପ୍ପିର ପରତପ୍ତ ଦେଉଥିଲେ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଭିନେତାମାନେ ଏତାଦୃଶ ଉତ୍ତମ ଅଭିନୟ ଦେଖାଇ ଥିବାରୁ ଉତ୍ତମ ପ୍ରଶଂସାକ୍ତ ଭାବିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କାହୁଁକେ ପ୍ରାୟ

ସମସ୍ତ ଦର୍ଶକଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣି ଯାଇଅଛୁ । ଅମୃତାଳୟ କହେତନାରେ ରାମାଭିଷେକ ନା- ଠକର ଅଭିନୟ ଅପେକ୍ଷା ଏ ଅଭିନୟ ଭଲ ହୋଇ ଥିଲ । ଯେଥର କିଛି ବ୍ୟୟ- ରେ ଦର୍ଶକମାନେ ଆସିଥିଲେ । ଏଥର ଟିକିଟ ବଣି ଆସିବା ଓ ଛେ କାରଣବଦଳ ଅଭିନୟ ବିଳମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅପେ । ବର ରତ୍ନ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ନାଟକାଭିନୟ ପ୍ରତି ଭୁଲି ଜିନି ଥିବାର ପରତପ୍ତ ମିଳୁଅଛୁ । ସୁତନ୍ତୁ ଅଗା ହେଉଅଛୁ ଯେ ସୁବଦ୍ଧନ ନାଟଗାଳିକା ସ୍ତ୍ରୀ ହେଲେ ସେମାନେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍ସାହ ଓ ସାଜାଯି ପାଇ ପାରିବୁ । ଅନୁ- ମାନେ ଦୁର୍ଲଭତାଳ ସେମାନଙ୍କର କିରୁଣାଦ ଦେଖି ଯେପରି ପୂର୍ଣ୍ଣତା ହୋଇଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ଓ ଯତ୍ନ ଦେଖି ସେହିପରି ଅନେକ ହୋଇଅଛୁ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରୁଅଛୁ ଯେ ସେମାନେ ଏହିକରେ ପୂର୍ବକକୁ କ୍ଷାନ୍ତି ନ ରହି ସୁନ୍ଦର ଅଭିନୟ ଦେଖାଇ- ବାର ଦେଖା କରନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଲୋକଙ୍କର ଅନେକ ରୁଚି ମାଜିତ ହେବ ଆଉ ଭଗ୍ନସୁଅନ ବା ଯାହା ଦେଖିବା ପକ୍ଷରେ ରୁଚି ନ ରହିବ । ଉକ୍ତକୁ ନାଟକାଭିନୟଦ୍ୱାରା ଜନସମାଜର ଉନ୍ନତି ସାଧକ ହୁଅଇ । ସୁତନ୍ତୁମାନେ ଏ ହିତ- କର ଓ ଅନେକଜନଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତମାନେ ଅକ୍ଷୟାନ୍ତ- ମତେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ରହିଲେ ଜଗଜାଣି ଓ ସଦାକ ସଂଗୋଧନକାରୀ (Reformer) ସ୍ୱରୂପ ଗଣ୍ୟ ହେବେ । ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟ ଓ ଅଭିନୟର ପ୍ରଶଂ- ସାରେ ଅନୁମାନେ ଶୁଣିବୀସ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ଅଛୁ ତାହା ଅତି ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

✓ ଏକ ସମ୍ବାଦୀ ଏକ ପ୍ରାଣ ପତନାପସ୍ତରରେ ଦୟୋଷ୍ଟି ପିଲଙ୍କ ବସନ୍ତ ଦେବ ହେବ ନାଟକ ଯୋଗରେ ଟିକା ନ ଦେଇ ଥିବା ୧୦ କ ୫୦ ପିଲ ଇଂରେଜ ଟିକା ସମ୍ବର ଦେଲେ । ସୁତନ୍ତୁ ବେଗର ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନ ଫୋଇ ଏକା- ବେଳକେ ଜଗାବଣ ହୋଇ ଗଲା । ସୁତାରେ ଯଦୁପି ଇଂରେଜ ଟିକା ଏହିପ୍ରକାର ପ୍ରସ୍ତର ଦୁଷ୍ଟତା ଦେବେ ନାହିଁ- ବ ଦେବର ସଦାକୃତ ପ୍ରକୋପ ହୁଅନ୍ତା ନା ବାହିକ ଏତେ ପ୍ରାଣୀ ନଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତେ । ଏ ନିଗରରେ ଏ ଦେବ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିବାସ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ଏତ ସୋମବାର ପରଦିନ ୧୫ ଶ୍ୟା ସମୟରେ ଏ ନଗରରେ ସାମାଜ ରୁମିକମ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ହୋଇ ଥିବ ।

ଏଠାର ନୂତନ ନିବନ୍ଧନେତ୍ରର ଉତ୍ତମେ ପାଦେକ ବ- ଠାରେ ଗତ ସୋମବାର ପ୍ରକେଶ ହୋଇ ବାର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକୃତ ହେଲେ । କୋଷ ହୁଏ ମୁକ୍ତସିଦ୍ଧାନ୍ତର ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମ୍ପର୍କର ବାର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ହେଲେ । ସାଦାହେତୁ ବାଳୀପଦ ନାହୁଁକର "ବେଲ" ହୋଇଗଲା ।

"ଅଗି ନରପ, ଶାନ୍ତ ଚରପ" ଏ ଦର୍ଶ ଠିକ ପଢ଼ ରହି ।

ଦରଦଳୀର ମହାବଳୀ ଭଲକତାରେ ଘଟି ପାଦେକ ଓ ଅନାମ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଇଂରେଜଙ୍କୁ ନିକଟରେ ଭାସି ନାଚ- ଗାଣା ଦେଇ ଥିଲେ ଏଥିରେ ୫ ୫୫୦୦୦ ଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ- ଅଛି ।

ପ୍ରଶଂସିତ ମହାବଳୀ ବନ୍ଦନା ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସମ୍ପର୍କେ ନାହିଁ ମୋହନମୋହନ ଦୟାଳ ପାନରେ ମେସର ସୁବ୍ରତ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ମହାବଳୀ ସୁକା ଅଛନ୍ତି ଓ ଅନୁ- ଗା ନୁହନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁପେଣ୍ଡୁ ଅଟ ପଣି ବା ବୋଲନ୍ତି ସେ ବ୍ୟବ- ସ୍ଥାପକ ସମ୍ପର୍କେ ଭଲମ ଶିକ୍ଷା ପାଇବେ ଏଥକୁ ଦେଖିନିୟୁକ୍ତ ସର୍ଥାୟ ବକ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଶିକ୍ଷାଦେବା ସକାଶେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଲ ହୋଇ ନାହିଁ । ଗାମନାଳ ନବେତନାରେ ଏ ସଙ୍ଗ- ରେ ପାଇଲ ଅନୁକମ ଓ ବହୁଦଶା ଦେବଙ୍କୁ ସଲ ସୁବ୍ରତ ନିୟୁକ୍ତ କରିବାର ଉଚିତ ।

ଅନେକଦା ଦେଶରେ ରଜାପଦନରେ ନିଶେ ଦେବର ସୁଦ୍ଧା ପଢ଼ିଗଢ଼ । ଏଠା ସାଧାରଣ ଦେବେ ରଜାପଦନକୁ ନଷ୍ଟ କରିବା କହନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ନଷ୍ଟ ପକ୍ଷର ନାହିଁ । ସୁତନ୍ତୁ ଗାସ ଅତି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ବା ଉପକର ରୁଚି ଅନେକତ ହୁଏ ଓ ଶସିର ବେଳକୁ ଦାହା ଯାହୁ ପାଲଟି ଯାଏ ଓ ଦେବେ ନ୍ୟ ଅକ ହେବେ । ଏ ରଜା ମୋକ୍ଷ ସପର ଅକୃତରେ ସେ ନୁହନ୍ତୁ ଉପରେ ପଡ଼ି ଚାହୁ ଏହା- ବେଳକେ ଛେଦ ଦେବ । ରଜା ପଦନରେ ମନୁଷ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହେବାର କେବେ ଶୁଣା ନ ଥିବ ।

ରଜାପଦନେ ଉପକର ପରୁ ଅର ମହତ୍ତ୍ୱ ଗଜମଦେ- ରୁକୁ ଅଣା ଶିକାରେ ଶେଠାରେ କେତେକ ଦେବ ଓ ଦାହାର ଯା ଓ ନାଚା ସେ ମହତ୍ତ୍ୱ ଚରୁ ଅର ଥିବାର ଚର୍ଚ୍ଚି- ତ କଲେ ।

କଲିକତାରେ ସୁତ ବାହୁ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ମଲ୍ଲଙ୍କ ଦେବା ଶା- ଦରପ୍ର ସାହୁ ଯା ସମ୍ବର ୧୮୫୫ ଓ ୧୯୧୫ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ସକ ସେହି ନାମକୁ ଟିକିଟ ଦେବେ ସେମାନେ ଟିକିଟ କେଉଁ ଠାକଠାକୁ ଗଲେ ଯେବେ ଲେଖି ଏ ଗୋଷ୍ଠୀର ଉତ୍ତର ଦାକ ପାଉବେ । ପ୍ରଶଂସିତା ମହାବଳୀର ଏପରି ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଦାନ ପ୍ରଶଂସାସ୍ତ୍ର ରହିବେ ।

କେନ୍ଦୁଫଳ ଦକ୍ଷିଣ ଗାଦେକ କେତେକ କାଲୁଲ ବହୋ- ରୁକୁ ଙ୍କାଣୀ ଦେଉଥିବାର ପାଠକମାନେ ଦେଖତ ଅଛନ୍ତି । ଏଥକୁ ନଗରରେ "କିକିଲ" ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉକ୍ତ ବାର୍ତ୍ତକୁ ଉନ୍ମାୟ ମନେ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ସା- ଦେକ ନଗରକୁ ଚୋରକଲେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତ ରୁକ୍ତ ବସ୍ତୁର ଦାଉସୋଗ ବରକାର ମନେ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦେବ ନଗରରେ କେନ୍ଦୁ ଅପକର ଓ ନ୍ୟାୟକ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅଛନ୍ତି ଧର୍ମ ସେମାନଙ୍କୁ ।

ଗଣେଶ ଚିତ୍ର ମାଗୁର ସର୍ବଦେବରେ ଏ ମାସ ତା ୧- ଦିନରେ ଭାସ ବଦାସ ହୋଇଥିଲ । ପଦ୍ମସଖ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ଠ ହୋଇଅଛି ଅନେକ ସର ଭଲ ଯାଇଅଛି ଓ ୧୫୦୦ ଟ୍ର ବୈଦିକା କଲମସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ବଦାସ ସଙ୍ଗେ ଶିକାକୃଷି ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିବ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀଏ ଏପରି ବଡ଼ ଶିକା ପଡ଼ୁଥିବ ସେ ୧୫୫୭ ସାହାରେ ଯାଇ ତାହା ମିଳାଇବ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ଗ
ପୃ ୧୦ ଖ୍ୟା

ଭା ୨ ରତ୍ନ ମାତେ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୮୦ ମସିହା । ମୁ. ଗାନ୍ଧୀନୀ ବ ୨୫ କ ସତ ୧୨୮୭ ସାଲ ଶକବାର

{ ଅଗ୍ନିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ବୈଲେକର୍ମକୁଟି ୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାପୁଲ ୪୧୫୪

କରତ ବଦେଶୀର ସମ୍ପାଦକ ବାବୁ ଜନନୀଥ
ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ ବହୁକାଳରୁ ସାପ୍ତାହୀୟ ଥିଲେ ହେ
ଗାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଏକାବେଳକେ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଗଜା-
ନନ୍ଦର ପୁସ୍ତକାଳୟ ପଲ୍ଲୋଡ଼ୀର କଷ୍ଟରେ ଏକ
ଅବେଦନପତ୍ର ଗଜା ପିକ୍ଚୁରୀ ତା ୨୩ ରଗରେ
ମାନ୍ୟବର ଲେଫ୍ଟିନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କଲେକ୍ଟର
ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେଲ ପ୍ରତି ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକ-
ାଳୟ ବର୍ତ୍ତମାନାବସ୍ଥା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଗୋଚରୀୟ
ଥିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାର
ସୂଚି ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଏ ପୁସ୍ତକାଳୟ
ଯେ ପୂର୍ବରୁ ସାକ୍ଷାତ୍ ମନପସନ୍ଦ ହୋଇଅଛି ଏହା
କହିବା ବାଧ୍ୟ, ମିଉନିସିପାଲିଟି ଦୁଇଦିନ ଦେଲ
ଦଳ କୋଉ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହା ନିଜାନ୍ତ ଶର-
ପ୍ରାୟୀ ଏହାକୁ ସର୍ବଶ୍ରେୟ ସ୍ୱତ୍ୱର ବସ୍ତୁରାବାର ଗାନ୍ତ
ଉପାୟ ନ କଲେ କିମ୍ପା ବିପଦର ଅଗଙ୍କା । ପୁ-
ସ୍ତକାଳୟ ନଗରର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଅଟଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ଏଥିର ଦୁର୍ଘଟଣାୟୁ ଅଳ୍ପ ଲୋକ ଭୋଗ କରୁ
ନାହାନ୍ତି ।

କରତ ବଦେଶୀର ସମ୍ପାଦକ ବାବୁ ଜନନୀଥ
ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ ବହୁକାଳରୁ ସାପ୍ତାହୀୟ ଥିଲେ ହେ
ଗାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଏକାବେଳକେ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଗଜା-
ନନ୍ଦର ପୁସ୍ତକାଳୟ ପଲ୍ଲୋଡ଼ୀର କଷ୍ଟରେ ଏକ
ଅବେଦନପତ୍ର ଗଜା ପିକ୍ଚୁରୀ ତା ୨୩ ରଗରେ
ମାନ୍ୟବର ଲେଫ୍ଟିନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କଲେକ୍ଟର
ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେଲ ପ୍ରତି ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକ-
ାଳୟ ବର୍ତ୍ତମାନାବସ୍ଥା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଗୋଚରୀୟ
ଥିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାର
ସୂଚି ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଏ ପୁସ୍ତକାଳୟ
ଯେ ପୂର୍ବରୁ ସାକ୍ଷାତ୍ ମନପସନ୍ଦ ହୋଇଅଛି ଏହା
କହିବା ବାଧ୍ୟ, ମିଉନିସିପାଲିଟି ଦୁଇଦିନ ଦେଲ
ଦଳ କୋଉ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହା ନିଜାନ୍ତ ଶର-
ପ୍ରାୟୀ ଏହାକୁ ସର୍ବଶ୍ରେୟ ସ୍ୱତ୍ୱର ବସ୍ତୁରାବାର ଗାନ୍ତ
ଉପାୟ ନ କଲେ କିମ୍ପା ବିପଦର ଅଗଙ୍କା । ପୁ-
ସ୍ତକାଳୟ ନଗରର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଅଟଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ଏଥିର ଦୁର୍ଘଟଣାୟୁ ଅଳ୍ପ ଲୋକ ଭୋଗ କରୁ
ନାହାନ୍ତି ।

କାହାର ବିଶେଷ ଯତ୍ନ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।
ଏଥିରେ ଅନେକ ବ୍ୟୟ ପଡ଼ିବ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ
ତାହା ବ୍ୟର୍ଥ ଯିବ ନାହିଁ ତହିଁର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶ
ଫଳ ମିଳିବାର ସମ୍ଭବ । ସମସ୍ତ ଭାରତବର୍ଷୀୟ
ମାନେ ଏକ ହୋଇ ଯତ୍ନ କଲେ ଅର୍ଥର ଅଭି-
ଳାଷ ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତେଣେ ସରକାର ସମ-
ସ୍ତୁତ୍ୱର ମୋକ ଓ ଏକତା ନାହିଁ । ଏହାହିଁ
ଭାରତବର୍ଷର ପୂର୍ବଦାର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ।
ସମୁଦାୟ ଦେଶର ସକଳ ଜାତୀୟ ସକଳ ଶ୍ରେ-
ଣୀୟ ଲୋକେ ଓ ସକଳ ସଜ୍ଜ ପ୍ରଭୃତି ଏକମନ
ହୋଇ ଏକ କଷ୍ଟରେ ଏକାନ୍ତ ଯତ୍ନ କଲେ
ଅବଶ୍ୟ ତାହା ସିଦ୍ଧ ହୋଇ ପାରେ । କେହି
କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ଭାରତବର୍ଷର ସମସ୍ତ ଲୋକେ ଅଳ୍ପ
ଦେବା ଦେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ଘଟିବ । ମାତ୍ର
ପୁଣ୍ୟରୁ କଷ୍ଟ ଯେ ସମସ୍ତେ ମୁକ୍ତହସ୍ତରେ
ଏଥିପାଇଁ ଅଗ୍ରସର ହେଉ ନାହାନ୍ତି । ଏହେତୁ
ଡୋଲରପୁସ୍ତ ସର୍ବିକା ବୋଲନ୍ତି “ ଧନମାନେ
କିମାନ୍ତ, ଶ୍ରାନ୍ତ, ନୀଚଗାଦୀ, ଭମାସା ଇତ୍ୟାଦିରେ
ସହସ୍ର ଲକ୍ଷ ଉତ୍ତାଇ ଦେବେ ଦେଶର ହିତ-
କର କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ସେପରି ମୁକ୍ତହସ୍ତ ହେବେ
ହାତୁଁ । ଯୋଡ଼ି ଯାଉ ଦେଶ ସେଥିରୁ ଦଶଅଛି
କାନ୍ତ ଭମାସାରେ ମଜା କର ନେଲେ ହୁଏ”
ସେ ଅଧ୍ୟାୟକହ ନାହାନ୍ତି ଦେଶୀୟ ଧନମାନେ
ହୁଏ ଅଭିମୁଖ ଓ ଶରଣକାଳର ନାମ ଓ ଅମୋ-
ଗରେ ଯେତେ ବ୍ୟୟ କରନ୍ତି ତହିଁର ଅର୍ଦ୍ଧେକ
ଦେଶର ଉନ୍ନତି ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟୟ କରୁ-

ଥିଲେ ଯେ ଏ ଦେଶର ବେତେ ଉନ୍ନତି ହୋଇ
ଥାନ୍ତା ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ । କିମାନ୍ତ
ଇତ୍ୟାଦି କ୍ରିୟାରେ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ ବେତେ
କର ? ତହିଁରେ ଅମୋଦ ଶରଣକାଳର ନାମ
ଶରଣକାଳର କିଛି ଉପକାର ଥିଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ
ଶରଣକାଳର । ଅଥଚ ଏସ୍ତ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଅପରିମିତ ବ୍ୟୟ କରବାକୁ ଅସୁବେଗୀୟମାନେ
ଲେଗମାତ୍ର କୁଣ୍ଠିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଲୋକ-
ଙ୍କର ଏ ରୁଚି ପରିବର୍ତ୍ତନ ନ ହେଲେ ଦେଶ
ଉନ୍ନତି ମାର୍ଗରେ ସରୁର ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ନ
ପାରେ । ଅନୁମାନେ ଯେ ସାମାଜିକ କ୍ରିୟା ଓ
ଉତ୍ସାହ ଏକାବେଳକେ ନିଷେଧ କରୁଅଛୁଁ
ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ତହିଁରେ ଅଳ୍ପ ବା ପରିମିତ
ବ୍ୟୟ କର ଯହିଁରେ ଚିରପ୍ରାୟୀ ଉପକାର ଓ
ଚିରପ୍ରାୟୀ ନାମ ସେପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷ
ବ୍ୟୟ କଲେ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ଓ ଉନ୍ନତି ହେବ ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଭ୍ୟାସର ।

ଅନୁମାନଙ୍କର ସଂକଳନ କିଏଣ୍ଟା ମାକ୍‌ସ୍‌ଟ୍ରେଟ୍
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡାକ୍ତରୀ ମାକ୍‌ସ୍‌ଟ୍ରେଟ୍ ସ୍ୱର୍ଗତରୁ ମଜା-
ନକ କଲର ଅଭ୍ୟାସର ଗଜା ଭମାସ ମଧ୍ୟରେ
ବନ୍ଦ ଥିଲ ଯହିଁ ମୁଗ୍ଧଲକାର ମିଆଦ ଗେଷ
ହେଲ ଓ ବୋଧ ହୁଅଇ ହାଣ୍ଡଲ ସାହେବ
ବକଳ ହୋଇ ଗଲେ ତହିଁ ଉକ୍ତ ଅଭ୍ୟାସ-
ମାନ ହିଁଶୁଣ କଲରେ ଅରମ୍ଭ ହେଲ । ଏଥିର
ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ ବହୁ ପକା ଯୋକ୍ତା ଅର ମୁଗ୍ଧପାୟ

ନଦୀ ବାଲି ମୁକୁଳା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ନଦୀ ଚଳେ ନାଡ଼ ଦିଅଁ ମାଉଥାଣ୍ଡି ଓ ପୁନଃ ତାହା ଚି-
 ହୋଇ ଦିଶୁ ଦେବାରୁ ଲୋକଙ୍କର ଭୟ ଅଧିକ
 ବଢ଼ିଅଛି । ପଞ୍ଚାମାରମାନେ ଗୋଲବାଲିକ
 ନାମରେ ମନେକରି ଦରରେ ଗଲଣାର ବଳ
 ଜାରି କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତ କଳମା ବୁଦ୍ଧି
 ଏଥର ଉନ୍ମୋ ଗୋଲବାଲିମାନେ କରବାଲକୁ
 ଘେନ କରି ଅସୁଧନା ଗୋଲର ଗଜଣା ନ
 ଦେଇ ଦେଉଁ ଅଡ଼େ ଯିବେ । କିନ୍ତୁ ଗୁରୁଦିନ
 ତଳେ ଉତ୍କଳରୁପେଲି ସାହେବ ଅଥବା ତା-
 ହାଙ୍କ କର୍ମଗୁଣମାନେ ଗୁରୁଲ ମହାଜନଙ୍କର
 ଗବତନାନ ବାତାବନୀ ସାଗରେ ଅଧିକ କରି
 ମାସଲ ନେଇଥିଲେ ଅଥବା ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା
 କରୁଥିଲେ । ସେମାନେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ କକ୍ଷରେ
 ଦରଖାସ୍ତ ଦେବାରୁ ଏକକଳଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ
 ସାହେବ ଫେରି ଦେଲେ ଓ ଅପର ଜଣ ଜିବ
 ବରବାରୁ ତାହାର ଦରଖାସ୍ତ ରଖିଲେ । ମାଜି-
 ଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କର ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲୋକମାନେ ବରାଗ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ଅପରାଧ
 ସକାଶେ ଦଣ୍ଡ ପାଇ ଉପାହର ମୁରୁଲିକା ଦେଇ
 ଥିଲ ଓ ସେ ଥିଅଦ ଚେଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମେ ଉକ୍ତ ଅ-
 ପରାଧ ପୁନଶ୍ଚର କଲ ତାହାର ଦରଖିବୁ
 ଯେତେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଅଟେ ଘେନିବେ ମାହିଁ
 ତେବେ ପ୍ରଜାନାମେ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ଉପାୟ
 ନାହିଁ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଯେବେ ଦରଖାସ୍ତଦାଖଲ
 କଥା ଅବଗାଧ କଲେ ଅଥବା ଦରଖାସ୍ତ ଲିଖିତ
 କିସୟରେ ଦୌରାଣି ଅପରାଧ ନ ଦେଖିଲେ
 ତେବେ ସେପରି ମନ୍ତବ୍ୟ ଲେଖି ଦରଖାସ୍ତ
 ନାମଜୁର କରୁଥିଲେ ସମସ୍ତେ ସମୁଦ୍ଧ ଖୋଇ
 ଥାନ୍ତି ତହିଁର ବସନ୍ତ ହେବାରୁ ସବ୍ୟାଧ୍ୟା-
 ରଣକ ମନରେ ନାନାପ୍ରକାର କୁସଂସାର ଓ
 ରୁଦ୍ଧି ତାହା ହୋଇଅଛି । ଏଥିର ସୁରକ୍ଷଣ
 ବାବଦରେ ଲୋକା ବିଦ ।

ଏସମ୍ଭବରେ ଶକ୍ତି ଏ ଉପାଦାନ ଅଟେ
 ପରିବାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲ ବାଧ୍ୟତାବଦ୍ଧ
 ବସନ୍ତମାନରେ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ସବ୍ୟାଧ୍ୟା-
 ରଣକୁ ବିରୁଦ୍ଧ କରନ୍ତେ ।

କଟକ କଲେଜ ।

ଜଣ ବ, ଏ, ପଞ୍ଚାକ୍ଷା ପଲ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଅ-
 ମ୍ପେମାନେ ଏ କଲେଜ ପକ୍ଷରେ ଯେ ମନ୍ତବ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ସାଠକମାନେ ଅବଗତ ଅ-
 ଣ୍ଡି । ଉତ୍କଳଦର୍ଶନ ଲେଖିଥିଲେ କି ତଳେ ମାସ

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରସ୍ ଶ୍ରୋଣୀରେ ଉଦାଣ୍ଡି ହେବାରୁ କ-
 ଲେକର ଉଷ୍ଣ ହୁଅନ୍ତା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେ
 ବୋଲନ୍ତି;—

“ଶ୍ରୀଗାଧା ଦେବେତ ଉତ୍କଳ ଦେବା ସବ୍ୟସ୍ତ୍ରୀୟ
 ବ୍ରହ୍ମ ମହାସୁଧାମାନେ ଏଥିରେ ଅସୁଧା ହୋଇ ଅସମାଜ
 ପକ୍ଷପାତ ଓ ପରାଧୀନତା କୋଇ ନଦା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା
 ସଦ ସଦା ଦୁଃ ଦେବେ ଉକ୍ତ ମହାସୁଧାମାନେ କି ମନେ
 ସେ ଏତେ ଶୋପାଦ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅସମାଜେ ବୁଦ୍ଧି ପାଶୁ
 କାର୍ତ୍ତ । ଅସମାଜେ ବାବଦ୍ୟର ବହୁ ଅସୁଧା ଯେ କଟକ
 କଲେଜ ଯେଉଁ ପରଲରେ ଠିକ୍ ହୋଇଅଛି ଏହା ବଦାପି
 ଯେପରି ଅଲଗାମୋଗ କର ଦାହକ ହାହିଁ । ଅପିତ ଗୁଣ
 ବର୍ଣ୍ଣ ହେବ କଲେଜର ପ୍ରାପ୍ତିତ ହୋଇ ଅଧିକ ୫୦ ୫୦
 ଦୁଇଟି ହୋଇ ବ୍ୟୟ ଦେବ ମାତ୍ର ଏତେ ହୋଇଲେ ସର କର
 ହୋଇଅଛି ? ଏତେ ହୋଇ ବ୍ୟୟରେ ନେମେତ୍ର ସନ ଓଡ଼
 ଦୁଗମ୍ ସେଣାରେ ଉଦାଣ୍ଡି ହୁଏ ଏହା କି କଲେଜ ପ୍ରତ
 ଶୋଭନର ବଥା ?”

ଅମ୍ପେମାନେ ମଧ୍ୟ ଶୁଣିଅଛୁ ଯେ କଲେଜର
 କେନ୍ଦ୍ର କେବୁ ଅଧ୍ୟାପକ ଅମ୍ପେମାନଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟକୁ
 ହିଂସାର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ବ୍ୟକ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି ।
 ଯଥାର୍ଥ କଥା କହୁଲେ ଅକେବେ ଚିତ୍ତଧାନ୍ତି
 ଅମ୍ପେମାନେ ଯେ କେବଳ ଅପରାଧ ମତ ପ୍ର-
 କାଶ କରୁଥିଲୁ ତାହା ନୁହେଁ ଏଠାର ପ୍ରାୟ
 ସମସ୍ତଙ୍କର ସେହି ପ୍ରକାର ମତ । ଏ ମତ ଅତି
 ବାଲିର ନୁହେଁ କଲେଜ ପ୍ରାପ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅମ୍ପେ-
 ମାନେ କହୁ ଅସୁଧା ଯେ ଏପରି ନାମମାଧ
 କଲେଜ ଅପେକ୍ଷା କଲେଜ ନ ଦେବା ଉକ୍ତ ।
 ଏଥିରେ ଯେତେ ଝଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେଉଛି ସେହି
 ଝଙ୍କାରେ କେତେଟି ଉକ୍ତ ଉପକୃତି ପ୍ରାପ୍ତ
 ହୋଇଥିଲେ ଏଠା ଶ୍ରୀକ୍ଷେ ଯେ ବୁଦ୍ଧି ଦେବା କ-
 ଲିକତା ଯାଇ ଶିକ୍ଷା କରୁଥିଲେ ଏ ଗୁରୁବର୍ଣ୍ଣ
 ମଧ୍ୟରେ ଜଗବନ୍ଧୁ ଅଧିକ ପଞ୍ଚାକ୍ଷୋତୀଣ୍ଡି ହୋ-
 ଈଥାନ୍ତେ ଏଥିରେ ଲୋକମାନେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତକୃତ ଅଭି ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ଷଣ ଉପ-
 ଶାର ଏହୁ ଶୁଦ୍ଧି ଯେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେମାନେ କଲକତାରୁ
 ଯାଇ ଅପରା ବୁଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥାରେ ଦେହକା ତ୍ରା-
 ଶୁରି ଦେହକା ଉତ୍କଳାୟତ୍ତ ଦେହକା ଅଲଗ
 ପ୍ରକୃତି ଶିକ୍ଷା କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତେ । ଏଠା
 କଲେଜପ୍ରାୟ କି ଏସବୁ ଲାଭ ଦେବ ? ଅଭ-
 ଏକ କର୍ମଣ ଯଥାର୍ଥ କହୁଅଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଶାର
 ଶ୍ରୀକ୍ଷେ କଲକତାରୁ ଯାଇ ପିତୃତ ଦେଲେ ଯେ-
 ତେବୁର ଉକ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ ଏକ ଦେମର ଯେତେ
 ଉପକାର ହୁଅନ୍ତା କଟକ କଲେଜ ସେ ମମତ୍ର
 ଏକାକେଲକେ ପ୍ରତିବନ୍ଧ୍ୟ କରୁଅଛି । ସେ
 ଅହୁର ବୋଲନ୍ତି;—

“କଲେଜରେ ପଢ଼ି ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବାରୁ ଏତେ ସେ ଯତ-
 କରମାନଙ୍କର ଅବଦାନ ସତେ ଉତ୍କଳପ୍ର ପାଇ ବାହାଡ଼ ।

ନଗେ ଅଧେ ଉଦାଣ୍ଡି ଦେଲେ କଟକ କଲେଜ ସେ ବ, ଏ,
 ଦାସ ବସନ୍ତକାବୁ ସମ୍ପର ଏହା ପକ୍ଷା ବସନ୍ତକାବୁ ନ ପାରେ ।”

ଅମ୍ପେମାନେ ପୁନଶ୍ଚ ବହୁ ଅଛୁ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ଦେଖା ଯଦି ଏଠାରେ କଲେଜ ରଖିବାକୁ
 ଗୁଦାନ୍ତି ତେବେ ଉଦ୍ଧର ଅବସ୍ଥା ସୁଧୁରୁଅଛି ।
 ଏତେ ବ୍ୟୟ ଦର ଅଭି ଉକ୍ତ ବ୍ୟୟକୁ କୁଣ୍ଡିତ
 ନ ହେଉଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନର କଲେଜ ପର
 ଉପସ୍ତୁ ଦେଖନରେ ଉପସ୍ତୁ ଅଧ୍ୟାପକମାନ
 କିସୁକୁ ବରୁକ୍ତି ଓ ଅରୁକ ପିକାର, ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ହେଉ । ଅମ୍ପେମାନେ କଲେଜର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣି ଗୁଡ଼ୁ
 ଓ ଏହାକୁ ଅମ୍ପେମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଉକ୍ତା । ତହିଁ
 ପ୍ରକ ଅମ୍ପେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦା ବା ହିଂସା ନାହିଁ
 ଦେବ ବା କାହିଁକି ? କେବଳ ଅମ୍ପେମାନେ
 ହିଂସା କଲେଜ ଗୁଡ଼ୁ ନାହିଁ, ଶ୍ରୀମନ୍ତ କଲେଜ
 ଗୁଡ଼ୁ ।

କଲକତାରୁ ବକ୍ତବ୍ୟ ।

ଗଜନାସ ତା ୨୪ ଉତ୍କଳରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବ-
 ଶ୍ଟିର କେବଳ ବାତାବୁରୁକ ସମ୍ଭାରେ କର-
 ତକର୍ଷର ଗୁକ୍ତସ୍ତ ମଜ୍ଜା ସରକର ଶ୍ରୀକ୍ଷେକେବ
 ଅଗାମୀ ଗୁକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୦-୮୧
 ସାଲର ବକ୍ତବ୍ୟ ପାଠ କଲେ ଉଦ୍ଧର ପକ୍ଷେ
 କିସରଣ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ ଯଥା,—

ବ୍ୟୟ	ଅୟ
୪ ୨୫,୯୭,୯୦୦	୪ ୨୫,୯୭,୯୦୦
୪ ୨୫,୯୭,୯୦୦	୪ ୨୫,୯୭,୯୦୦
୪ ୨୫,୯୭,୯୦୦	୪ ୨୫,୯୭,୯୦୦
୪ ୨୫,୯୭,୯୦୦	୪ ୨୫,୯୭,୯୦୦

ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସର୍ବ ୧୮୭୮-୭୯
 ସାଲରେ ଅୟକୁ ବ୍ୟୟ ଯାଇ ଉକ୍ତକୋଟିକୁ
 ଅଧିକ ଝଙ୍କା କରୁଥିଲେ । ଏକ ମ ମାସରେ
 ସର୍ବ ୧୮୭୯-୮୦ ରୁ କଲେଜ କରୁଅ ମୁଦ୍ଧରେ

ଗଜସ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ୫୧,୧୧,୫୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ନିଅନ୍ତୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଅନୁମାନ କରୁଥିଲେବି ଗଜ ଦେବେମାସର ଫଳ ବେଶ୍ ପ୍ରଭୃତ ଅନୁମାନପ୍ରାପ୍ତ ଉକ୍ତ ବିଅନ୍ତୁ ଦୁର୍ଘଟାରେ ଉପୁ ବଦଳରେ ୫୧,୧୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ବଞ୍ଚିବାର ଜଣାଯାଇଅଛି ଅତଏବ ଗଜବର୍ଷର କଳେବରେ ଦେଉଡ଼େଟି ୫୫୩ ଉଣା ଅନୁମାନ ହୋଇଥିବାର କୁହାଯିବ ନକେଟ ପ୍ରସ୍ତୁତବର୍ତ୍ତୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଗଜସ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ଭରେ ଏହା କୌଣସିରୂପେ ଅନୁକୂଳ ନୁହଇ ମାତ୍ର ସେ କଥା ସତେ କୁହାଯିବ ସମ୍ପ୍ରତି କେବଳ ଫଳାଫଳର ସତ୍ୟତା ବିଅଯାଇଅଛି । ସନ ୧୮୮୩-୮୯ ସମ୍ଭାଗେ ଯେଉଁ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟର କଳେବ ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ ୫୪,୯୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଉତ୍ତରୁ ଉତ୍ତରାଳ ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ଅତଏବ ଦେଖାଯାଏ କି ଯେମାନ ଗଜବର୍ଷ ଓ ଚଳିତବର୍ଷ ତେମନ୍ତ ଅଗାମୀ ବର୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ିବର୍ଷର ବ୍ୟୟଠାରୁ ଅଧିକ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ସୁଦ୍ଧା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏ ଫଳ ଅବଶ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟଇ କାରଣ ଉତ୍ତରଲକ୍ଷିତ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରେ ଦୁର୍ଘଟ ଅଫଗାନସୁତ୍ର ଏବଂ ସୀମାପ୍ରଦେଶର ରେଲବାଟ ନିର୍ମାଣର ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଉର୍ତ୍ତିହୋଇ ସୁଦ୍ଧା ଏସର ଫଳ ହୋଇଅଛି ।

ସୁଦ୍ଧର ବ୍ୟୟ ତଳଲିଖିତପ୍ରକାର ଅଟଇ ଯଥା;—

ସନ ୧୮୮୩-୮୪	୫ ୭୭,୭୦,୦୦୦
ସନ ୧୮୮୪-୮୫	୫୩,୨୧,୭୦,୦୦୦
ସନ ୧୮୮୫-୮୬	୫୨,୫୧,୦୦,୦୦୦

ସୀମାପ୍ରଦେଶର ରେଲବାଟରେ ଚଳିତବର୍ଷରେ ୫ ୧,୭୭,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅଗାମୀ ବର୍ଷରେ ୫ ୨,୨୭,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ।

ଅର୍ଥବର ସାଧାରଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଗାମୀବର୍ଷରେ ଅତେଇକୋଟି ୫୫୩ ବ୍ୟୟ ହେବ ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରେଲବାଟର ଗର୍ଭ ଏଥିର ଅଭରନ୍ତୁ ଅଟଇ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମନସ୍ତ କର ଅଛନ୍ତି କି ଅଗାମୀବର୍ଷରେ ବଞ୍ଚି ୫୫୩ ବଣ କରବେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ତୈକାନ୍ତ ଭାଗା କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ ଏଥିଲଗି ଉଣ କରବାର ଅଧିକାର ଅସମ୍ଭା ହାତରେ ରହିଲେ ।

ଅଧିକ ବ୍ୟୟର ଅବସ୍ଥା ଉପରଲକ୍ଷିତ ପ୍ରକାର ହେବାରୁ ସରକାରୀ ଗୃହର ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଖାତୁ ବସ୍ତ୍ରୀ କରବାର ଯେଉଁ

କରୁର ହୋଇଥିଲା ତାହା ପରଲକ୍ଷିତ ହେଲା କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ କିଛି ଖାତୁ ବସ୍ତ୍ରୀକାରୀ ବାସ୍ତବ୍ୟ ନୁହଇ । ପ୍ରତିକଳ ଲଭ୍ୟେକ୍ତୁ ଖାତୁ ବସ୍ତ୍ରୀପ୍ରାୟ ପ୍ରକଳ ରହିଲା କେବଳ ୫୫୦୦୦ ଟଙ୍କାର ନ୍ୟୁନ ଅର୍ଥକାର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଛାଡ଼ି ପାଇଲେ । ଏଥିରେ ଚୈତରଗଲକ୍ଷ ୫୫୩ ଛାଡ଼ି ଦିଅଗଲ ।

କଷ୍ଟମମାସଲ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଭୟ ଥିଲା କି ଅବଶ୍ୟକ କଲମା ଲୁଗା ଉପରେ ଯାହା ଅନମାନ ମାସଲ ଅଛି ତାହା ସ୍ତ୍ରୀପୁତ୍ରାଗାହେବ ଅଗାମୀବର୍ଷକୁ ଛାଡ଼ିଦେବେ ମାତ୍ର ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ନ ହଇ ଏଥିର କେବଳ ଲାଭ ଓ ନାଲ ଉପରେ ଉପାୟାଉଥିବା ରପ୍ରାମ ମାସଲ ଛାଡ଼ିଦେଲେ । ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ସାତେ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଗଜସ୍ତ୍ର କ୍ଷତ ହେଲା ଓ ଏଥିର ଫଳ ଏଡ଼ ହେବା ଯେ କେବଳ ଗୃହଲ ଉନ୍ନି ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ରପ୍ରାମ ମାସଲ ରହିଲା ନାହିଁ । କସ୍ତର ମାସଲରେ ଯଦ୍ୟପି ଏକର୍ଷ କିଛି ପରକର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସର ସ୍ତ୍ରୀପୁତ୍ରାଗାହେବ କଷ୍ଟଅଛନ୍ତି ଯେ ତାହା ଅଧିକଦିନ ରହିପାରଇ ନାହିଁ । କାରଣ ଅନିଚଳମୂଳେ ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥା ଘଟନା ହେବ ଯେ ଲକ୍ଷକର୍ଷର କରମାନ ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀର ବାଣିଜ୍ୟ ସମ୍ଭାଗେ ଅବାସତ ରହିବ କୌଣସି ପ୍ରବ୍ୟର ଅନମାନ ବା ରପ୍ରାମ ମାସଲ କିଅପିକ ନାହିଁ । ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକିବାଣୀଟି ହେଉଁବର୍ଷ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେବ ତାହା ସେ କିଶ୍ଚୁକ୍ତର କହୁ ନାହାନ୍ତି । ସୁବର୍ଷମାନଙ୍କର କସାମାସଲ ଶତ୍ରୁତ୍ୱାନ୍ ସରୁଗଲକ୍ଷ ୫୫୩ କ୍ଷତି ହେବାର ଅନୁମାନ ହୋଇଅଛି ।

ଚଳିତବର୍ଷର ଅର୍ଥର ଯେଉଁ ଅନୁମାନ ଗଜବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଉକ୍ତ ବର୍ଷର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁମାନକ ଅର୍ଥର ତୁଳନା କଲେ ତଳଲକ୍ଷିତ ଗଜସ୍ତ୍ର ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ଯଥା;—

ଅଫୀମରେ ବୃଦ୍ଧି	୫ ୧,୧୦,୦୦,୦୦୦
ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ (ସୁନା ରୂପା ମୂଲ୍ୟର ତାରତମ୍ୟ)	୫ ୧,୦୧,୦୦,୦୦୦
ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଗର ବ୍ୟୟ ଲାଭ	୫ ୭୭,୧୦,୦୦୦
ଭୂମି ସଂଗ୍ରହ	୫ ୪୫,୦୦,୦୦୦
ଲକ୍ଷଣକର	୫ ୩୭,୨୦,୦୦୦
ସୁଧ	୫ ୩୮,୧୦,୦୦୦

ସୈଦ୍ଧିକ ବ୍ୟୟ ଲାଭର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯେଉଁ

କମିସନ ବସିଥିଲେ ସେମାନେ ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବୃଦ୍ଧି ସମ୍ଭବ ଉକ୍ତ କରୁଗର ବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ ଏକକୋଟି ପଚାଶଲକ୍ଷ ୫୫୩ ଉଣା ହେବାର ଅନୁମାନ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ବକ୍ଷେ-୫ରେ ତାହା ଅଧିକାର ନାହିଁ ।

ପରଲକ୍ଷରେ ଗଜସ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ କଷ୍ଟଅଛନ୍ତି କି ଅର୍ଥବର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟୟ ଅତେଇକୋଟି ମଧ୍ୟରେ କିଶ୍ଚୁକ୍ତ ହେବାରୁ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ ରେଲବାଟ ଓ ନାଲ ନିର୍ମାଣପ୍ରାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଦୁର୍ଘଟ ନିବାରଣ ଦେଖା ଖଟ ହୋଇଅଛି । ସୁବଳିମିତ୍ତ ଯେଉଁ ବ୍ୟୟ ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ତାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଥାର୍ଥ ଥିବାର ଦେଖାଯାଇଅଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରରେ ପ୍ରଚୁର ଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର କିଟ ସାଧାରଣ ବ୍ୟୟକୁ ଗଜ ବାରବର୍ଷର କିଟ ବ୍ୟୟ ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କରବାରେ ଏକ୍ଷତେଞ୍ଜ କଳିତ କ୍ଷତି ହେବା ସାମାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଦେଖାଯାଏ । ରେଲବାଟ ଏବଂ ନାଲର ଅଧିକ ଅଧିକ ହୋଇଥିବାରୁ ଏକ୍ଷତେଞ୍ଜ ସହଜ ସୁଦ୍ଧା ମୋଟ କିଟ ବ୍ୟୟରେ ବୃଦ୍ଧି ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ସରକାର ସ୍ତ୍ରୀପୁତ୍ରାଗାହେବ ଏ ସମସ୍ତ କଥା କହୁ ସଂସାଧାରଣକଠାରେ ପ୍ରସଂସାର ପାଠ ହେବାର ଦେଖା ହଇ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସଂସାଧାରଣକ ମଜ ଯାହା ହେଉଅଛି ତାହା ପାଠକମାନେ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି ଓ ଅନୁମାନେ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକମାନେ ବ୍ୟକ୍ତି କରନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

ସୁଦର ଏକ୍ଷତ କଲେକ୍ତର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଦାଣ୍ଡର ସାବେନ ମୋଟସଲ ଗସ୍ତ ଉପଲକ୍ଷରେ ଗୁଜାରାଟର ମୁକାମରେ କିମ ମାସ ତା ୧୨ ରକ୍ଷରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଥିଲେ । ସେଠାରୁ ବଙ୍ଗାଳୀ ଚୈତ୍ରସମାଜେ ତାହାକୁ ଉପବା ଦେଠକଦାନାକୁ ଅନୁଗଣ ହଇ କେଉଁ ସାର ସମନି ତୋପ ଉପବଦାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଜଲସ ନାତ ପରକର୍ତ୍ତନପ୍ରତ ନିବ୍ୟବଦାସ ସମ୍ପ୍ରତି ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରୁ ଥିଲେ ଓ ଆହେବ ଚୈତ୍ରସୁଦ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ବର ଗୁଜରରେ ମିତ୍ରାକାସ କରବାହାର ତହିଁର ଅନୁପ୍ରବବ ରହିତ ପ୍ରକାର କରୁ ଥିଲେ ।

କରକା ବନୋବସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବା ସାରଣ ଅସମାପକ କଲେକ୍ତର ସାବେନ ସତ ଗୁଜରାଟ ଓ ଦେଶ କଲେକ୍ତର ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ନାତୁ ସତ ମନେକବାର କରବାକ ସାର ଅଛନ୍ତି ।

କଳେ ନେଣିପତ୍ର କଟକରୁ ୧୨ ମାନର ପତ୍ରର । ପ୍ର । ପାଏତା । ମୌ । ହରିସୁର ଦଶ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ନିବନ୍ଧକୁ ଗୁପ୍ତମାସ ଦେବ ରୁଧ ବସ୍ତୁ ଅଛି । ଏଥିରୁ ଏକ

କୋଷାଳପୁତ୍ର ମଠର ଜଣେ ବାଳକ ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ
 ହୋଇ କେବଳୁ ରାଜ୍ୟ ଥିବ ପଣେ ଉପାରିଣ ନରୁଅଛି । ଶ୍ରୀ
 ଚକ୍ରର ବଳେକ ସାଣୀ ସେଠାରୁ ଯାତ୍ରା ଓ ସେଠାରେ ରୁଚି
 ଅବୋଧାନ ମଧ୍ୟ କରିଅଛି । ଯାତ୍ରାମାନେ ନିମନ୍ତରୁ ଘେର
 ଦେଇ ବାବାଜୀକୁ ପଶିବା ଦେଖୁ । ୧୯୦୦ ଦେଖି ନିର୍ବ
 ଉତ୍ତର ଦୁଧ ମନୁପାଲକ ଥିବ । ଉପେକ୍ଷାମାନେ ପୁଣି ଅଛି ବହୁ
 ହଳ ପୁନେ ମୁକତା ପ୍ରସନ୍ନା ଅଗ୍ନିଚରପୁରରେ ଏକ ନିର୍ବହକ
 ରୁ ପୁନେ ପଦନାସ ଦୁଧ ବାହାରି ସିଦ୍ଧ । ବାସୁକରେ ଏହା
 ଦୁଧ ବା ମଧୁ ହୁଏ । ତାହା ଉତ୍ତର ଶ୍ରୀମତେ । ଦୈନି
 ସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ପଦରେ ବହୁ ନିଶ୍ଚେଷ କାରଣରୁ ଏକା ବାଜିରେ ବ
 ଶେଷ ରସ ବା ଶାଢ଼ି ହୋଇ କହଣେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାରେ ।
 ଏହିପ୍ରକାରରେ ଉଦ୍ଧେଷିତ ସହରୁ ରସ ବାହାରିବାକୁ ତାହା
 ପ୍ରଥମେ ଦୁଧ ଦେଇ ପତ୍ରରୁ ଉତ୍ତର କରୁତ ଚୋରାକୁ ମିଳି
 ଦେବ । ଚକ୍ର ଅର୍ଥରୁର ଦଶମ୍ଭି ବହୁ ସେ ଅନଳରେ ସେ
 ଶହ ଦେବତା ଗାନ୍ଧି ସାଧ ଦେଇ ଗାନ୍ଧି । ଘେବେ କ
 ମୁର୍ଖ । କେବଳ ଏମାନଙ୍କର ବୃକ୍ଷ ଜାଣ ଦେବ ।

ନୀରୁ ବଳପ୍ରମ ବାସ ପାଲେଖାଉଳ ସବୁକୋଷ ପ
 ଦର ଦର ଏମାସ ତା ୨ ରାଜରେ ଶ୍ରୀମତ ନରେ ।

ଉପେକ୍ଷାମାନେ ପୁଣି । ଶ୍ରୀ । ଅର । ମୌ । ପର
 ବାସୀ ନିଶ୍ଚି ବକ୍ତି ଜନକର ନ ଦେବାକୁ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ରାଜ
 ସାଦେବ କୋରଣ ପରୁଣାମା ନାହିଁ ବର ଦାହାର ମାଲ
 କୋର୍ ନିମନ୍ତେ ଜଳେ ତାହା ପୁତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ
 କରେ । ପତ୍ନୀ ସେ ବକ୍ତି ଓ ତାହାର ପୁତ୍ର ହୁଏ
 ସାଦେବକୁ ଥର ମାତ୍ର ମାନ୍ଦରେ । ସାଦେବ କେଳିପଦା
 ରେ ଏହର ନାମର ବରବାକୁ ସେଠାରେ ନିମନ୍ତେହର ସେ
 ବକ୍ତି ପ୍ରତ ନିଜର ପରମ୍ପରା ମତୁ ଉତ୍ତମର ବାଦବାସ ଓ
 ୧୦୦ ନା ଅର୍ଥପତ୍ର ଓ ପୁତ୍ର ପ୍ରତ ୩ ମାସ ରୁପ ଯାବ
 ବାସ ଓ ୧୦୦ ନା ଅର୍ଥପତ୍ରର ଅଧ ଦେଲେ । ଏହା
 ସକ୍ଷି ସ୍ତ୍ରୀର ପୁତ୍ର ସାଦେବର ଉତ୍ତର ତାହା ସରେ
 ପଶିବାଇ କ ଅବଶ୍ୟକ ବା କରୁତର ସିଦ୍ଧ । କୋର୍ବାସିନ
 ଅଧ୍ୟ ବର୍ମସୁରକହାବ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଏଠା ପୁରସ ନିରୁପେକ୍ଷର ବାକୁ ରାଜସାଧ କୋଷ
 କେଳିପଦାକୁ ବଦଳା ଦେବେ ଓ ସେଠା ନିରୁପେକ୍ଷର
 ବାକୁ ଶ୍ରୀମତକୁର ନରୁ ଏଠାକୁ ଅସିବେ ।

ଏକ ଚିବିଏବମାସରେ ୧ ଅପରେ ୧୯୦୫ ନା
 ଅପାମ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇଅଛି । ଅପାମର ସେଇ ୧୯୦୧ ନା ଦେ
 ଦଲେଟି ଅପୁଅର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି କ ଅଧିକ ।

ନିକଟରେ ସାନ୍ତାଳର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଶ୍ରୀମତ ବନା କମିସନର ପୁସ୍ତକ
 ରଖିଥିଲେ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଏହାର ବସ୍ତୁ ପୁସ୍ତକେ ଶ୍ରୀମ
 ରଣୀର ନିଶ୍ଚେଷ କାର୍ଯ୍ୟକ କ୍ୟୁ ନିକାକୁ ନିମିତ୍ତ ସାହାଜ
 ଉପରେ ଶାନ୍ତ ସହାୟକାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ । ଏସ୍ତରେ
 ସେଠା ଦୁଇର ଦେଇ ମାଟର ଶ୍ରୀ ବାକୁଣୀବେତ ତତ୍ତ୍ୱ ସମ୍ପ
 ଉପରେ କର ବହୁରେ ସେ ଶାନ୍ତିକ ରସରେ ଶାନ୍ତ ସହା
 ନିମା ଅପୁଅକର ବକ୍ତିକର ଓ ଅର୍ଥ ବହୁର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ
 ତାହା ନ କର ସେଇ ମାତେ ସାତ୍ରୀ ରଖିବା ବାବଦ ନଷା
 ଏବର ପ୍ରା ଶ୍ରୀମତ ସେ ପ୍ରା ରାସୁମୁ ନିଶ୍ଚୟ ବୃଦ୍ଧି କରଇ
 ବ୍ୟୟ ନିଜ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ପ୍ରଦାନ ମହୋଦତ ହେବ ।

ମନୁରାଜ୍ୟର ମହାପାତ୍ର ଅଭିଷେକ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ସାହାଜ
 ବଦଳା ଗ୍ରାସିକାର ଶ୍ରୀମତ ପତ୍ର ଅପା ପଶିବାରେ
 ପ୍ରମାଣ ବସି ବୋଲନ୍ତ ସେ ବକ୍ତିକ ଓରପାର ପ୍ରଧାନ ନିକର
 ସେଠାରେ ଏହର ଉତ୍ତମ ଦେଲେ ଶୋଭ ଦେବ । ସଂସାର
 କଥା । ସାହା ଦେଇ ମହାପାତ୍ର ଅପାକର ଦାନ ପ୍ରକାଶ
 ନିଶ୍ଚୟ ମନୁ ବନାମାନେ ତାଙ୍କର ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବା ରାସୁମୁ

ଦାହାର ନିବାସ ଅବସ୍ଥା ଦର ୧୯୦୦ ନା, ବିଭକ୍ତ
 ମହାପାତ୍ର ୧୯୦୦ ନା, ମଧୁପୁରର ମହାପାତ୍ର ୧୯୦୦ ନା,
 ଘୋଷ ପୁରର ଦତା ୧୯୦୦ ନା, ଶ୍ରୀମତ ମହାପାତ୍ର
 ପୂର୍ଣ୍ଣମୟୀ ୧୯୦୦ ନା, ଅଭିଷେକ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଦାନ
 କର ରାଜକୁ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପଦ ।

ବାସୁକ ଜନର ଏକ ଶ୍ରୀମତେ ତମହାଉ ଓ ଭୟକର
 ନିରୁପେକ୍ଷା ହୋଇଅଛି । ଦେ ଶ୍ରୀମତ ନିଶ୍ଚେଷ ବକ୍ତିକ ରଖି
 ତାହା ବାସ ସରେ ଶାସ ପ୍ରତ ଶ୍ରୀମତ ସେ ଦାହାଠାକୁ
 ସାସ । ସେ ଦର୍ଭିକ୍ଷ ନିଶ୍ଚେଷରୁ ବକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ଏକ ଶ୍ରୀମତର
 ସୁତ ବର ବକ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରୀମତରୁ ଦର୍ଭିକ୍ଷ ଅପା ଉପପତ୍ର
 ସରୁ ରାଜିନ । ସର ଦୁଇ ଶ୍ରୀମତ ସମ୍ପଦରେ ପତ୍ର ପ୍ରବେଶ
 ହୋଇ ବାହାରରୁ ହୁହୁକର ବକ୍ତି ବାଣୀ ବୃଦ୍ଧି ସେଇ ବରେ
 ଶ୍ରୀମତ ଶାସ ଘୋରସର ସ୍ୱେଠାକୁ ଶାସ ଦାକୁ ଗାଳ ଚାପ
 ଶାନ୍ତକା କାରଣ କହୁଇ, ସେ ଦୁଠା ବାଉ ବିଶାନ୍ତକା ମାକଦେ
 ଅଧିକାର ପାଇ ତରେ ପଶିବର ଚକ୍ତି ଦର୍ଭିକ୍ଷ ସରୁ ବାହାର
 ଅଧିକାର ସେହିପ୍ରକାର ଅପାତ ଗାନ୍ଧି ଓ ମାଲିକା ବକ୍ତି
 ପରାଇ ସଦ । ଦୁଠା ମରୁ ସାଧ ଅଛି ଓ ଦର୍ଭିକ୍ଷ ଅଧିକାର
 ସଦେବ । ତାହାର ଉପପତ୍ର ଓ ବାପକୁ ପୁରସ ଥର ଦରଶ
 କର ରାଜକୁ । ପୁରସର ନିର୍ଭୀକ୍ଷର ତମହାଉ ।

ସକଳ ପ୍ରକାର ସାହୁର ଶ୍ରୀମତ ବରବାକାରର ନିକଟରେ
 ଗୋଷ୍ଠି ବକ୍ତିକ ଶ୍ରୀମତ ହୋଇ ଘଣ୍ଟା ଦରତ ବର୍ଷରେ
 ଏହୁପର ବକ୍ତିକମାନ ଶ୍ରୀମତ ଦେଲେ ଅନେକ ସର ଦେବ ।

ଦାହାରେ ସରାଜନ ସମାଜ ଶାନ୍ତ ପଶି ତମନିକ
 ସବୁ ଶ୍ରୀମତରୁ ଅଛି । ସେ ସମାଜର ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ
 ନିକଟରେ ବାଣିକ ୧୯୦୦ ନା ଦେବାର ମନୁକ କର
 ଅଛି । ଅଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀମତେ ଏହୁପର ଶ୍ରୀମତରୁ ଓ ସାହାଜ
 ଦେବାର ଉତ୍ତର । ଏହା ଦେଲେ ସବୁ ଶ୍ରୀମତରୁ ପ୍ରସ୍ତର
 ଦେବ ।

ବରକରାରେ ନିକଟରେ ନିବାସ ପଲକ ନଳ ଓ ବର
 ଦୁମାର ପଦେଇ ଶ୍ରୀମତ ଗୋଷ୍ଠି ସକ୍ତି ସାଦେବକୁ ଦେଇ
 ଦେଇଥିଲେ ।

ବାହାକ ବୋଲନ୍ତ ଏହର ଏହିସାହାଯ୍ୟରେ ଓବାଇତ
 ପଦକା ଦେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାୟ ୧୨୦୦ ବାଉଣ ଘୋଷ
 ପଦକାଣୀ ହୋଇଥିଲେ । ସତେ ।

ପଶି ଦେଲେ ଗୋଷ୍ଠି ଅର୍ଥ ବୃଦ୍ଧିକୃତ ଶ୍ରୀମତ
 ବରବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚୁ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧିକର ପଶି ତ ଅଧି
 ଶ୍ରୀମତ ।

ଘଣ୍ଟାମର ଦେବପଶିକ୍ଷକ ଦେଲେହର ମନୁକମାଦେବ
 ପାଲଟ ହୋଇ ମୁନିମତ ଏକ ଅଧ ବରକର ଦେବ ତଦର
 ସହାକୁ ନିକର କରରେ ଦେଲେ ତାହୁରିମାତେ ସେ ପାଲଟ
 ସହାକୁ ସନ୍ତୋଷ କରକ ପ୍ରମାଣ ଦେବାରୁ ବର୍ମତାସ
 ବର ଇ ନିଶ୍ଚୟ ସିଦ୍ଧାର ତାଙ୍କ ପ୍ରତ ଅପେକ୍ଷ ହୋଇଅଛି ।

୧ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମାପ୍ତକର ବୋଲନ୍ତ ଉତ୍ତମା ଅର୍ଥକମେକ ୧୨
 କୋଟି ୨ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଇ ଭକ୍ତିକରୁ ବା ଦେଲେହେ ଉଦି
 ନେଲେ ବର୍ଷମାନ ଶ୍ରୀମତୀରାମାତେ ପୁନଃପୁନଃବାର
 ଅପ ଶାନ୍ତରେ ତହିଁରେ ଅଧ ସଦେବ ହାହି ।

୨ । ଏହର ସାହାଜକାର ଭକ୍ତିକାର ଦେବାକୃତ ବହୁ ଶ୍ରୀମତୀ
 ବୁଦେ ଦେଇଅଛି । ମନୁର ପାହାଜରେ ଭକ୍ତି ସା ଦକ୍ଷିଣେକ
 ତାଙ୍କ ରୁଦ୍ଧା ଗାନ୍ଧି ୧୯୦୦ ନାରେ ସାବାକାର ଦେଇ
 ଅଛି । ଏହାକର ଶ୍ରୀମତା ମଧ୍ୟ ଏହଠାରେ ବନାଥିଲେ
 ଶାହୁର ବନାମାନେ ଉପକ୍ରମେ ମନୁର ପାହାଜ ପର ଶେଷ
 ଉପପୋଷା ।

୩ । ଅପୋଷା ଅଧିକରେ ଦରଦୁର ଓବାଇତ ଦେବ

୧ । ସକ୍ତିକ ବକ୍ତିକ ତାଙ୍କ ଓଦେଇ ନିକଟରେ ୧୦୮୭ ଗଣ
 ଦେବ ନାମଦାତ ନିକଟରୁ ଅଧିକରେ, ତତ୍ତ୍ୱ ଶ୍ରୀମତୀର
 ତରକ ହେବୁକୁ ବହୁ ବର ନି ପାରିଲେ । ଦେବେକ ବର
 ପୁରସର ଦେବ ଅଧ ପରକ୍ରମ । ଅନେକ ତଦାଭିତ ଗେ
 ପୁରସର ଦେବ ଅଧ ପରକ୍ରମ । ଅନେକ ତଦାଭିତ ଗେ
 ଦେବୀ ଅଛି । ଉପାଦି ପୁରସର ଦେବକର କୌଣସିକୃପ
 ଘୋଷନତ ହେଉ ନାହିଁ ।

୪ । ଉତ୍କଳରେ ସକ୍ତିକ ୧୯୦୦ ଗଣ ଦେବପଶିକା
 ଅଛି, ତତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍କଳରେ ୮୮ ଓ ଉଦ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ
 ୧୨ ଓ ଦେଲସ୍ତରେ ୧୬ ଉତ୍କଳରେ ୧୭ ଅପାରିଗରେ ୧୭
 ଏକ ଦାସରେ ୧ । ଗ ୨୮ ଗ ସମାଦେ ଓ ୨୩ ଗଣ ସମା
 ନାଲେ ବାହାର ହୋଇଥାଏ ।

ଏହୁଦେଶରେ ଦେବେକୃତ ଅନେକ ଦେବୀ ପଞ୍ଚ
 ଦେବ ଶ୍ରୀମତ ବନା ହୋଇଅଛି । ତହିଁରେ ପଞ୍ଚାଦ ରେ
 ଦର୍ଭିକ୍ଷର ଅନେକ ଶ୍ରୀମତେ ସତ ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରେକ୍ଷଣସୂଚୀ ।

ମହାପତ୍ର !

ଏକମୁମ୍ଭ ନିର୍ଭିକ୍ଷ ଦେବେକ ପଶିକୃ ଅପୋଷକ
 ତମକୃପର ପରିକାରରେ ଶ୍ରୀମତୀର ଦେଇ
 ଅମୁକୁ ଚିରବାସୁକ କରବା ଦେବେ ।

ମାତ୍ରାକରେ ନିମ୍ନମୁକ ନାମକ ବକ୍ତିକରେ
 ପ୍ରିକ ହୋଇଥିବା ଦୁହସ୍ତର ପ୍ରାୟ କୋଣାର୍କିନିଶ
 ରେ ସାନ୍ତାଳ ହୋଇ ସକଳ ସମ୍ପାଦନାଦୋଷ
 ଶ୍ରୀ ମାତ୍ରାକ ମକର୍ତ୍ତବ୍ୟତାରୁ ସମସ୍ତ ଗୋକୁଣ
 ଶ୍ରୀମତ ଦରୁଥବା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷକ୍ରମ ପ୍ରତ ବର୍ଷରେ
 କର୍ମିଣ କର ଶ୍ରୀମତ କରବା ଚିନ୍ତାମଣି ରୁଦ୍ଧନା
 ଧାରୁର୍ଯେ ଚିଲକ ମାସ ତା ୪ ରାଜରେ ମାନିକ
 ଘଣ୍ଟା ସମ୍ପାଦନ କରବାକୁ ମାତ୍ରାକ ପ୍ରେସିଡେନ୍ଟ
 ଯାକନ୍ତରେ ହାହା କାର ପୁରଣ ହୋଇ ସଦ
 ଉମାତେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶରେ ଦେବକ ଦେଲେ ।

ଏହିକ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷକ୍ରମ ମିଳିକାର ବକ୍ତି ଦୁ
 ର୍ଭିକ୍ ଅଧ୍ୟକ୍ତି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କଷ୍ଟ ।

ମୁକ୍ତି, ସା } ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ କନ୍ତକେଜା
 ୨୫ । ୨ । ୮୦ } ମାମଲୁ ।

ମୁଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବାକୁ ଗୋରବର ସୋଷ ନିକଟପୁର ବରଦା	୧୨୯
ଦାଦବାନାଥ ନିଶ	୧୨୯
	୧୨୯ ।
ଶ୍ରୀମତୀରାମ ବରେ ବନାହାଣୀ	
ବାକୁ ନିକର ଦରଦେ ବୋଷ ବାହାପୁର ଉତ୍ତମ	ବରଦା ୧୨୨
	୧୨୯
ନିକଟ ବରକ ଘୋଷ	୧୨୯
ଅପୋଷା ତତ୍ର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦେବ	୧୨୯
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷକ୍ରମ ସମ୍ପ	୧୨୯
ପାତରସ ବାସ	୧୨୯

ଘଣ୍ଟାଏକ ଉତ୍କଳପଶିକା ବକ୍ତିକ ବହୁ ପଦବାବକାର ବକ୍ତିକ
 ଦିନକମାନେ ସହାୟକରେ ମନୁ ଓ ଶ୍ରୀମତୀର ଦେବ

52

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୫ ଶ
୧୧ ଶ

ତା ୧୦ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୩୦ ମସିହା । ମୁ । ଡିଏଚ୍ ୨୨୩ ସନ ୧୯୩୨ ସାଲ ଶକବାଦ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୯୯
ମଫସଲପାଠ ତାଳମାସଲ ୪୧୫୪

ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କ ପୁସ୍ତକଖାନା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଅତି ଉତ୍ସୁକର ଏବଂ ଗୀତା ଚର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରକାରର ଅବଶ୍ୟକ ହାତୀମାନଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରକାଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଥିରେ ଦୁମତ ନାହିଁ । ଦେବଳ ସଂସ୍କାରର ଶକ୍ତି କି ଯାହା ସାହିତ୍ୟରୁ ଉତ୍ପାଦ ହେବ ନାହିଁ ଦେଉଁଠାରୁ ଅସିବ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଅଛି । ଅମ୍ଭେମାନେ ବହୁ ବର୍ଷ ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡା ଦେବେ । ସୁସରଣୀ ଶାସନମାନ ମଧ୍ୟରେ ଅସ୍ତ୍ର ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡା ଚର୍ଚ୍ଚା କମିତାର । ଅସର କମିତାରୁ ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ପର କର୍ମମାନ କରବାକୁ ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡା ଅଦେଶ ଦିଅନ୍ତୁ ଅପଣା ବେଳକୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଦରକା ବଡ଼ ଅନ୍ୟତ୍ୱ ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡାକୁ କମିତାରମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେବା ଉଚିତ । ଅସର କେବଳ କମିତାର ଶକ୍ତି ଏହି ପୁସ୍ତକଖାନା ହୋଇଥିଲେ ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡା କର୍ମକ୍ରମରେ ବେଳେ ପ୍ରକାରେ ଜାହାକୁ ଏହାର ସ୍ୱଭାବ ସଙ୍ଗେ ବାଧ୍ୟ ବରନ୍ତେ ଏବଂ ହୋଇପାରେ ଯେ ମିତ୍ରତରାଜ୍ୟ ଗାନ୍ଧୀ ଉପରେ ଆଇନକାରୀ ବର ଜାହାର ଚିନ୍ତାମଣି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଢ଼ିବୁ କରବାକୁ ଉପାୟ କରଥାନ୍ତେ । ଦେବଳ ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡା କମିତାର ଥିବାରୁ ବେତ୍ର କଳି କଳି ନାହାନ୍ତି । ସ୍ଥାନୀୟ ହାତୀମାନେ ଯେମନ୍ତ କୁଣ୍ଡି ଅଛନ୍ତି ଯେ ସରକାର କେବଳ କିଅନ୍ତୁ ଅତି ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଶକ୍ତିତ୍ୱ ଅନୁମାନ ବରୁଥିଲୁ ଯେ ସ୍ଥାନୀୟ ହାତୀମାନେ ଉପୋକ୍ତ କଲେ ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡା ଅବଶ୍ୟ

ଅପଣା ପ୍ରକା ଏବଂ କେବଳ ଓ ଯାଗଲଜାନାର ହୁଏ କମିତ୍ୱ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଶକ୍ତି ଦେବେ ।

ବାବୁଲର ତା ୫ ଉପ ଲେଖିତ ସମ୍ବାଦକୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ନିହାମାନଙ୍କ ଲାଟ ଗାନ୍ଧେବ ଓ କମାଗ୍ରର ଉନ୍ନତତ୍ୱ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଧାନ ଦୈନନ୍ଦିନ୍ୟ ପତ୍ର ସାହେବ ଗଜ ଉପମୁଖ ମାସ ଯୁବରେ ଜୟ ହେଉ କେବଳରୁ ଗୁର୍ତ୍ତ ସାହେବ ଓ ସେନା-ଗଣଙ୍କୁ ପ୍ରମୋଦା ଓ ମଜଲବାଦ କର ସର୍ବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଗୁର୍ତ୍ତ ସାହେବ ସେ ସର୍ବ ପ୍ରକାଶ କରି ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଏ ପ୍ରମୋଦାରେ ସେ ଯେପରି ଗର୍ବିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ଓ ସେନାମାନେ ସେହି ପରି ଗର୍ବିତ ହେବେ । ଗୁର୍ତ୍ତ ସାହେବ ଯେପରି ଚିନ୍ତା କରାଉ କର ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଯହିଁ ଓ କଲକଳ ସହକାରେ ବାବୁଲମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ସେ ପ୍ରମୋଦା ଓ ଅନ୍ୟବାଦର ଲାଜ ଅଧୀନସ୍ଥ ସହେବ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଓ ଦୈନନ୍ଦିନ୍ୟର ପ୍ରମୋଦା ବରୁଥିଲୁ ମାତ୍ର ଜୟ ଲଭି ଉତ୍ତାରେ ସେ ଯେ କି ୨୧ ବାବୁଲଙ୍କୁ ଧରି ଫାଶୀ ଦେଲେ ଏହା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅନୁମୋଦନୀୟ ନୁହେଁ ବରଂ ଏଥିରେ ତାଙ୍କ ସାରଣ ହୁଏ କଲକଳ ହୋଇଅଛି ଓ ଏହେତୁ ବଲକରେ କେତେକ ପ୍ରଧାନ ଚନ୍ଦ୍ରି ସ୍ୱା-ବର୍ତ୍ତ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଯଥାର୍ଥମତେ ଦୋଷାଗ୍ରେଷ୍ଠ କରିଅଛନ୍ତି । ଗୁର୍ତ୍ତବରୁ ଯେଉଁମାନେ ବ୍ୟ

କରୁଥିଲେ ସେମାନେ ଫାଶୀ ପାଇବାର ଉପଯୁକ୍ତ ଥିଲେ ମାତ୍ର ଉତ୍ତାରେ ଯେଉଁମାନେ ସୁଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ରକ୍ଷା କମିତ୍ୱ ଯୁଦ୍ଧରେ ସେମାନେ ଏପରି କଠିନ ବସ୍ତୁର ପାସ ନ ଥିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଫାଶୀ ଦେଇ ନ ଥିଲେ ଉଲ୍ଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ଓ ଫାଶୀ ଦେବାରେ ମଧ୍ୟ ତାଦୃଶ୍ୟ ଲାଭ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହିଭଳି ଗୁର୍ତ୍ତ ସାହେବ ବଡ଼ ହୃତଗଲେ ।

ଲାଇସେନ୍ସ ଖାତୁ ।

ଏଥିର ସଂଗୋଷ୍ଠିତ ଆଇନ ବଦଳା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ କେବଳ ଉଚିତ ଉଚିତକର୍ମରେ ପାଗ ହୋଇ ଗଲା । ସାହିତ୍ୟ ଖବରକୁ ନୁହ ଅପ୍ତ ଶୁଭ ପାଇଅଛି ବକେଟ୍ ଉତ୍ତମି-ଖରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ବ୍ୟୟ ଯାଇ ଯଥେଷ୍ଟ ଖଜା ବଳବ । ଏପରି ସୁଲେ ଆଦୌ ଖାତୁ ଲାଭିବାର ଅବଶ୍ୟକ ନା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ବାବୁ କୁଷ୍ଠ-ନାସପାଳ ଏହିପ୍ରକାର ଅପରି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ କରୁଥିଲେ ଓ ଯଥାର୍ଥ ସୁକ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତ୍ର ସଭ୍ୟ ତାଙ୍କର ସୋଷକତା କଲେ ମାତ୍ର ଶ୍ରେଣୀର ଉଚିତ ସାହେବ ସେସବୁ ଯେ କେବଳ ଘେନା କ ପଲେ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଅଧିକ ସୁକ୍ତିରାସ ତାହାକୁ ନୁହ ବରୁ କେଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ବୁଝାଇ ଦେଲେ କି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆଇନ ପ୍ରତି ଅପରି କଲେ ପୂର୍ବ ଆଇନ ପ୍ରଚଳନ ଉତ୍ତର ସୁଲଭ

ପାହୁଣ ଝଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସୁ ପ୍ରତୀ ପାଇବ ନାହିଁ । ସତ୍ୟମାନେ ଏଥିରେ ଚିନ୍ତା ହୋଇ ରହିଲେ ବାସ୍ତବରେ ଝାଙ୍କୁ ସମ୍ଭବରେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜାହାର କଥା ଶୁଣିବାକୁ ସୁଖ ମନୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଅମୂମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ସତ୍ୟମାନଙ୍କର ଆପଣି ମଧ୍ୟ ଥିଲା ଓ ଇତିହାସ ଗାହେବ ସେ- ମାନଙ୍କୁ ଚୁପ୍ କରାଇ ଦେବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରିୟା ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ । ଆଇନରେ ଝାଙ୍କୁ ଯେ ଗ୍ରୋ- ଶୀମାକ ହୋଇଅଛି ସେବକୁ ମଧ୍ୟ ଭଲ ହୋଇ ନାହିଁ କାହା ଉପରେ ଗଭୀରତା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା ଓ କାହା ଉପରେ ଗଭୀରତା ଏକଝା ଝାଙ୍କୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ଝାଙ୍କୁର କୁଅଗେଣୀ ପରବର୍ତ୍ତେ ବା- ଗେଣୀ ହୋଇଥିଲେ ଏତେ ଦୋଷ ନ ରହିନ୍ତା ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନେକ ବ୍ୟବସାୟ ଥିଲେ ଜା- ହାର ମୋଟ ଅସୁ ବୃଦ୍ଧିରେ ଗୋଟିଏ ଲାଭସେ- ନୁସ କେବାର ବ୍ୟକ୍ତି ଭଲ ହୋଇଅଛି ।

ବକେଟ ।

ଅମୂମାନେ ଗତ ପ୍ରସାଦରେ ଏ ଦର୍ଶକରେ ଯେ ସମସ୍ତ କବରଣ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ପାଠକମାନେ କୁହୁ ଥିବେ ଯେ ଅଗାମି ବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ ୧୯୩୦-୩୧ରେ ଅସୁରୁ ବ୍ୟୟ ଯାଇ ପ୍ରାୟ ୪୯ ଲକ୍ଷ କେତେ ଝଙ୍କା ବ୍ୟୟକାର ଅନୁମାନ ହୋଇଅଛି । ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଫ- ଗାନ ଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସୀମାପ୍ରଦେଶର ରେଲବାୟରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗର୍ଭୀ ଥିବା ଯାଇ ଉକ୍ତ ଫଳଲଭ ହୋ- ଈଅଛି । ଅଫଗାନ ଯୁକ୍ତ ଓ ସୀମାପ୍ରଦେଶର ରେଲବାୟ ଏହି ଦୁଇପକରେ ଏହାଗୁରୁତୋ- ଳରୁ ଅଧିକ ଝଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବାର ଅନୁମିତ ହୋଇଅଛି ଯେବେ ଏଦୁଇପକ ଗର୍ଭୀ ପୃଥକ୍ ରୂପା ଯାଏ ତେବେ ମୋଟରେ ସାତୋଟି- ବୋଟି ଝଙ୍କା ବ୍ୟୟପ୍ରତି ଅଧିକ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଶର ସାଧାରଣ ଅସୁରୁ ସାଧାରଣ ବ୍ୟୟ ଯାଇ ସାତୋଟିବୋଟି ଝଙ୍କା ଲାଭ ହେବ । ଏଥିରୁ କରବର ଶରକବର୍ଷର ଗୁଣ୍ଠ ସୁକ୍ଷ୍ମ ବୋଲିବାର କଥା ଅଛି କି ହୋଇ- ପାରେ ମାତ୍ର ତୁମ୍ଭର ବସ୍ତୁ ଯେ ଅସୁ ଏତେ ବୁଦ୍ଧି ହେଲେକି ପ୍ରଜାକର ବରକର ବ୍ୟବେଶ ରୂପେ ଉପା ନ ହୋଇ ଉପୁରୁ ଝଙ୍କା ଏଣେ କେଣେ ଗର୍ଭୀ ହୋଇ ମନୁ ଓ ଯଦ୍ୟଦି

କିଛି କରବର ପରବର୍ତ୍ତନ ହେଲେ ଉପୁରୁ ଉପ- ରକର୍ଷକାରିକର ଉପକାର ନ ହୋଇ କର- ବଦେଶୀୟକର ଉପକାର ହେଲେ । ଲାଭସେନୁ- ଝାଙ୍କୁ ବ୍ୟୟକାରୀ ବର୍ଷର ବକ୍ତୃତାରେ ସରକାର- ଶୁଣି ଗାହେବ କହୁଥିଲେ କି ପ୍ରକୃତ ବୃଦ୍ଧି- ବୋଟି ଝଙ୍କା ବ୍ୟୟ ପ୍ରତିଲେ ଗୁଣ୍ଠର ସମସ୍ତସୁଖର ହେବ ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଇତ୍ୟାଦି ଅନୁମିତ ଗର୍ଭୀ ସକାଶେ ଅଧିକ ଲାଭବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଦୁଇବୋଟି ଝଙ୍କା ପୂର୍ବରୁ ସକାଶେ ଲାଭସେନୁ ଝାଙ୍କୁ ପ୍ରଦେଶୀୟକର ଇତ୍ୟାଦି ବସିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁଇବୋଟି ସ୍ଥଳରେ ବରକୋଟି ଝଙ୍କା ଉପୁରୁ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଝାଙ୍କୁମାନ ଉଠି ନ ଯାଇ ଚିରସ୍ତାୟୀ ପ୍ରକାର ରହିବାର ସୁକ୍ତିସିଦ୍ଧ ହେଲା । ଅଫଗାନ ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟୟ ଇଂଲଣ୍ଡର ବିମ୍ବା ଲାଭକର୍ଷର ହେବୁ ଏଥିରୁ ଅନୋଲନ ଅବସ୍ଥା ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ ଶରକବର୍ଷର ଦେଶ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏପ୍ରକାର ବ୍ୟୟ ପୂର୍ବ ପ୍ରକଳତ ଗୁଣ୍ଠାବୁ ଗୁଣ୍ଠାବୁ କାକାକି ହେଉଥିଲା । ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେମନ୍ତ ଉପୁରୁ ଝଙ୍କା ଦେଖିଲେ ତେମନ୍ତ ଯୁବର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ତହିଁରୁ ଦେବାର ସୁରୁ ଲେ । ସୀମାପ୍ରଦେଶର ରେଲବାୟ ପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଜାହାର ବକ୍ତୃତା । ଫଳତଃ ଯାହା ପ୍ରକାଶ ବାଧୁ ଅଛି ତହିଁପ୍ରକାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକର ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରକଳ ନାହିଁ ଓ ଯେଉଁ ଅଂଶରେ ବର- କର ଉପା ଲେଲେ ତହିଁରେ ବର- ଇଂଲଣ୍ଡର ଉପକାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଦେଖାଯାଏ । ସାଧାରଣରୁ ଏଠା ଲେବକ ମନୋନତ ନୁହଇ ତହିଁରେ କିପ୍ରକାର କୁଲମ ଓ ଅଳ୍ପ ଲାଭ ବୋଲି ବହୁକାଳରୁ ସୁରୁ ହୋଅଛି କିନ୍ତୁ ଗବ- ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜାହା ଶରକେ ନାହିଁ ଅପତ ବସୁମ ମାସୁଲ କି ଯାହା ରେକେ ବସନ୍ତ ବୋଲି ଅକୋି ତାଣି ପାରନ୍ତୁ ମାତ୍ର ଜାହା ଏବାବେ- ଲକେ ଉଠାଇ ଦେବାର ଉପାୟ କରି ଅଛନ୍ତି ଏହି ବର୍ଷର ବଡ଼ ବହୁବର ହୋଇଅଛି । ଇଂଲଣ୍ଡ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଶରକବର୍ଷର ଅଧିକ ମୋଟଟ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ବାମନାରେ ଯେତେ ସହଜସ୍ୱାଧିକାର କରି ପ୍ରକାଶ ବୁଝାଉନିତା ବୁଦ୍ଧି କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବରୁ ଅଛନ୍ତି ଜାହା ବର୍ଣ୍ଣନାପ୍ରକାର ବାସ୍ତବରେ ତହିଁ ସକାଶେ ପ୍ରଜା- ମାନେ ଗୁଣ୍ଠକରି ଓ ବୁଝାଉନାରେ ସୁକ୍ତି ହୋଇ ଅନୁବାଦ ଦେଉ ଅଛନ୍ତି । କେବଳ ଯେବେ ଶରକବର୍ଷରୁମାନେ କରି ଲାଭ ଦେବା ବସ- ଯୁରେ ପ୍ରକାଶରୁ ଉପ ବୁଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟ ବକ୍ତୃତା

ଜାହା ହେଲେ ଦେଖି ଅସୁରୁ ବାରଣ ରହିନ୍ତା ନାହିଁ ସକାଶେ ବୁଦ୍ଧି ସାହେବକର ଏହି ଦୁଇଟି ଅଧିକ ଗଲ ନାହିଁ । ଅନୁଷ୍ଠ ଏଥିରୁ ଲାଭସେନୁ ଝାଙ୍କୁ ଏବାବେଳରେ ଉଠାଇ ଦେଉଥିଲେ ଜାହାକର ବକେଟ ଯେ ସକାଶେ ଉଠାଇରେ କେତେ ପ୍ରାକର ବୁଦ୍ଧି- ଣ୍ଟା ତହିଁରୁ ଗୀମା ନାହିଁ ।

ନବମୂଳ ଅଭ୍ୟାସ ।

ମହାନଜ ବାଲିର ପୂଜାମାନଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସର ବସ୍ତୁରେ ଅମୂମାନେ ଗତପ୍ରସାଦରେ ଯାହା ଲେଖୁଥିଲେ ତହିଁରୁ ଅନୁକର ବାରଣ ଅସୁ- ମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ କଲେକ୍ଟର ଗ୍ରାସୁକ୍ତି ପସିସାହେବକର ଏକ ଅଧିକ ଅଛି ଅଟଇ । ବୋଲପାରମାନେ ପୂଜାମାନଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସରେ ପ୍ରଗତିତ ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକର ସନ ୧୯୨୨ ସାଲର ନ ୧ ନୁର ସରକାରୀୟ ଅନୁସାରେ ନଫର ଯେଉଁ ଅଂଶ ସକାଶାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର କରି ଯାଉବେ ଜାହା ଚିହିତ ବର ଦେବାବଦା- ଶେ ଚରକାସୁ କଲେ । ଅମାନପୁର ଜମାରଣ ହେଲ ଉଦ୍ଧାରୁ ପେଶ ହେବାରେ ଗ୍ରାସୁକ୍ତି ପସିମା- ହେବ ତହିଁରେ ଉଲଲସୁଅଛି ଦେଲେ ଯଥା,-

‘ଅମୂମୋଟ ବରୁ ଯେ ଉକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଧିକ ମନୁ ଚିହିତାରେ ଅଦେବନକାମନାକ- ରୁ ଗ୍ରମ ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁ ସାଧାରଣରେ ଉଚି- ତତ ମଧ୍ୟସ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧିରୁ ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ସ୍ୱରୁପ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ପାରେ ସେହି ବାରଣରେ ଶରକବର୍ଷର ସରକ ବଡ଼ ନଫମାନଙ୍କ ବିକ୍ରମ ପ୍ରତି ଉଦ୍ଧାର ବୁଦ୍ଧିମାନ କମନରେ ବୁଝ ବରବାର ଦାକ ବରୁଯାଇ ପାରେ । ଏ ଦାକ ସୁକ୍ତ ଅସୁରୁ ଅଧି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେଉଁ ବୁଦ୍ଧି ସାଧାରଣସମ୍ପତ୍ତି ସ୍ୱରୁପ କଲବର ରକା- ବାର ଅଦେଶ କରି ଅଛନ୍ତି ଜାହା ଦେବତ ଜଳସୁରୁ ସମ୍ପତ୍ତି ବୁଦ୍ଧି ଅଧିକ କି ଯହିଁରେ ଜରୁବାମାନ କର୍ମି ବୋହାଉଥିବ ବା ସହକ ଓକ୍ଷରୁଦେବ ଓ ହୋତୁ ସେ ବକୁ ବିକ୍ରମ ସୁସ୍ତା ଉପରୁ ଉଠିବ । ଓକ୍ଷରୁଦ ଉପ- ଣ୍ଟୁକୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ମହାନଜରେ ଅଂଗୋଟି ବାଟର ବସ୍ତା ଅଛି । ସେ ସ୍ଥାନର ଅସମ୍ଭା ବୁଦ୍ଧି- ରେ ଅଦେଶ ହେଉଅଛି ଯେ ସେ ସପ୍ତମାନ ୫୦୦ ଝ ଓସାର ହେବ ଓ ଜଳସଂଲଗ୍ନ ୫୦୦୦ ଓସାରର ସମ୍ପତ୍ତି ବୁଦ୍ଧି ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ସ୍ୱରୁପ ବ୍ୟବହାର ହେବ ।’

ଅନୁମାନକ ବଦେନାରେ ପରିସାହେବ-
 କର କଷ୍ଟି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଳ ଆଜ୍ଞା କରୁଛ ଓ
 ଅତି ଅନାୟୁ ଅଟେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଳ ୧୮୮-
 ୯୨ ମସିହା ଜାନୁଆରୀମାସ ତା ୨ ରାଜ ଲେଖିତ
 ନ ୧ ମୂର୍ ସରକାରୀ ଶେଷରେ ଶୁଣୁ ଆଦେ
 ଶ କର ଅଛନ୍ତି ଯେ ନିଜାଜଳ ବଳିପମୟରେ
 ଯେତେ ଭୂମି ବୃତ୍ତାଇ ଦିଅଇ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟ-
 ସାଧାରଣଙ୍କର ଅଧିକାର ଦେବଳ ଅପାଧାରଣ
 ଦିର କଥା ଅର୍ଥନ୍ତ ନୁହଇ ସୁତରାଂ ନିଜା
 ପର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳ ଅଧିକ
 ଦେବଳ ତାହାହିଁ ଉଚିତ ଜରବାର ଅବଶ୍ୟକ
 ବୋଧହୁଏ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଡାକ୍ତରୀଦେବ
 ନିଜକଳ କରବ ଉତ୍ତମାଦି ବିରବାଦାରଣ
 ଅଦେଶ ଦେଉଥିଲେ । ଓକିରମିୟର ଜରବ
 କର ଏଥିର ଯେ ନିଜା ଓ କାଗଜ ପଠାଇ
 ଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ
 ଠାରେ ଜଳ ଅଛି ସେଠାରୁ କେଉଁସ୍ଥାନରେ
 ଫୁ ୨୦୦୦ ଟ ଓ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଫୁ ୨୦୦୦ଟ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚତଳ ଅସର ଓ ସେ ଉତ୍ତମ ପକ୍ଷ
 ଓ ଦାନୁନଗୋଇ ସାକାତରେ ଏହା କିର୍ଦ୍ଦିକାଦି
 ରୂପେ କରୁଥିବା କର ପଠାଇ ଥିଲେ ଓ
 ଏଥିରେ ବହୁ ମନେହ ନ ଥିଲ । ମାତ୍ର ଗବ-
 ଶ୍ଟମେଣ୍ଡଳ ଅଦେଶ ମତେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅନେ-
 ଲକ୍ଷ୍ୟର ଫୁଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟସାଧାରଣକର
 ବ୍ୟବହାର କରବା ଅଧିକାର ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ
 ପରିସାହେବ କେବଳ ଫୁ ୨୦୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍-
 ସାଧାରଣଙ୍କ ଅଧିକାର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କି
 ଅଧିକ । ଫୁ ୨୦୦୦ କେଉଁ ହିସାବରେ
 ପାଇଲେ ତାହା କହି ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ ୨୦୦
 ଫୁଟ ହେବାର ବାଧା କି ଥିଲ ? ବୋଧହୁଅଇ
 ତାହା ହୋଇଥିଲେ ପ୍ରାୟ ବାହାର ଅପତ୍ତି
 ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଫୁ ୨୦୦୦ ଜାବା ଖାଣ୍ଡ
 ସମତଳକୁ ବୋହାରକୁ ନିଅନ୍ତୁ ତାହା ପଞ୍ଚାଦାର
 ଦେଇଥିବା ବାଜ ଦେଖିଲେ ଜଣାଯିବ । ଅଦେ-
 ଦନକାରିମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଳର ସନ ୧୮୭୩
 ସାଲ ତା ୨୭ ରାଜ ଜୁନର ରିୟୋଲୁସନର
 ନବଳ ଦାଗଲ କରଥିଲେ ମାତ୍ର ପରିସାହେବ
 ତହିଁର ଲେଖମାତ୍ର ଉଲ୍ଲେଖ ନ କରନ୍ତି ତାହା
 କି ସେ ପାଠକର ନାହାନ୍ତି ? ଯଦି ପାଠ କର
 ଥାନ୍ତି ତେବେ ସେ ସ୍ୱୟଂ ବଡ଼ ଭ୍ରମରେ ପଡ଼ି
 ଅଛନ୍ତି ।
 ପରିସାହେବଙ୍କର ଅତି ଗୋଟିଏ ଅପତ୍ତି
 ଏହି ଯେ ଯେଉଁ କାରଣରେ ଉଚ୍ଚ ଜଳ

ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଭୂମି ପାଖିକ୍ୟ କାରକାର୍ଯ୍ୟର ଦାବା
 କରୁଥାଇ ପାରେ ସେହି କାରଣରେ ତର
 ଉତ୍ତମାଦି ନିଜା କରରେ ଗୁଣ୍ଡପାଇଁ ଦାବା କରା-
 ଯାଇ ପାରେ ଏ ସ୍ୱକ୍ତିର କୌଣସି ଅର୍ଥ ନାହିଁ
 କାରଣ ତରବସ୍ତୁ ନିଜିତ ପୃଥକ୍ ଅଇନ ଅଛି
 ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଳର ଉପରଲିଖିତ ରିୟୋଲୁସ-
 ନରେ ତହିଁରମଧ୍ୟ ମାମାଂସା ହୋଇଅଛି । ଯଥା;
 ସତକ ପାଖ ଓ ନିଜା କୁଲସ୍ତୁ ଖୋଲି ସ୍ଥାନ-
 ରେ ଅଧିକା ନଗର ବଜାର ଉତ୍ତମାଦି ଖୋଲି
 ସ୍ଥାନରେ ସାମଗ୍ରୀମାନ କ୍ରୟ ବିକ୍ରୟ ପକ୍ଷରେ
 ଭୂମିସ୍ୱତ୍ୱାଭିମାନେ କିଛିହିଁ କାର୍ଯ୍ୟ ନ କର ଯେ
 ତୋଲା ନିଅନ୍ତି ଏହା ଜବାରଣ କରବାକୁ
 ହେବ ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନେ ଏଥିର ତୋଲାକେଇ
 ନ ପାରିବେ । ମାତ୍ରାନିଜା ବାଲରେ ବ୍ୟାପାର-
 ମାନେ ଶୁଦ୍ଧ କରବାକୁ ନ ଗୁହାନ୍ତି ସେମାନେ
 ବାଲରେ ଜାଠ ଉତ୍ତମାଦି ବାଣିଜ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ରଖି
 ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି ଓ ଉପରତଳୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଳ
 ଅଦେଶ ମତେ ସେମାନେ ତୋଲା ବା କରର
 ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି ଅଥଚ ପରିସାହେବ ମନୋଜ୍ଞ
 ଅର୍ଥ ବା ଅପତ୍ତି ବାହାର କର ସେମାନଙ୍କୁ
 ଏକପ୍ରକାର ତୋଲାର ଦାୟୀ କରଦେଇ ଅଛନ୍ତି
 ଏହା ଅତି ଅନାୟୁ ହୋଇଅଛି ।
 ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଲେଖାଦେଲା ଉତ୍ତରୁ ଆମ୍ଭେ-
 ମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ କମିସ୍ତ୍ରୀଙ୍କରେ
 ଏଥିର ଅଧିକ ହୋଇ ଅଛି । କମିସ୍ତ୍ରୀଙ୍କାହେବ
 କି କରରେ କରବେ ଏଥିର ଦେଖାଯିବ ।

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

କିଏ ଦେବେଦନ ଉତ୍ତ ଏକ ପ୍ରକାର ହୋଇଥିବ ବନ-
 ସରେ ଶ୍ରୀମୁ, ସମ୍ପରେ ଅତୀ ଶୀତ । "ଓଡ଼ି ଜନମ ଶୀତ
 ଛନ୍ଦ" ଏ ବର୍ଷ ଠିକ୍ ପହଞ୍ଚିବାର ସେ ଅନେମାନେ ଲେଖି
 ଥିଲୁଁ ଏଥିରେ ଶୀତ ହୁଏତ ହୋଇ ବହୁ କଲ ଦେଖାଇ
 ଦେଲ କ ?
 ଏ ମାସ ତା ୨୨ ରାଜୁ ଅତୀତ ବଦେଶ ସହାଜ
 ହେବ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରୁ ସହାଜୁଅ ବଦେଶ ।
 କିଏ ସୁଦୃଢ଼ା ନରଦୃଢ଼ା ମନଦୃଢ଼ାରେ କିଏ ମେନକ୍ଷରଣ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନଳ ସତତ ଦୋଷ ଥିବାର ଅନେମାନେ ଏବ
 ପୁଣି ଲେଖିଥିଲୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣିଲୁଁ ତର ସାହେବ ସେ
 ଦୋଷ ନାହିଁ ଦେଇ ମୁତ ବ୍ୟକ୍ତିର ଉପପତ୍ତି ଓ ଅଜ୍ଞ ଏକ
 ଜଗତ୍ ପାଣି ଓ ଅଜ୍ଞ ଏକପକ୍ଷର ସାବିକାବନ ବାପାଜିର
 କାବ୍ୟାସ ବାଜ ରୁତ ନଗର ମୁକ୍ତି ଦେବା ଗରପାସରେ
 ଜଣ ଦାଇକୋର୍ଟରୁ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଓ ମୁଦାମାନେ ମଧ୍ୟ
 ପସିଲ କରୁଅଛନ୍ତି । ଦାଇକୋର୍ଟରେ ଏଥିର ବନ୍ଦ ଅତି
 ବାଲ ହେବାର ଅଛି ।

ବାବୁରରେ ଗୋଟିଏ ବନାହାର ଅପଦ୍ଧର ମନଦୃଢ଼ା
 ହୋଇ ଥିବ । ଜଳ ସାହେବ ବସୁଧାଧୀର ସାଦର୍ଶ ବାବ-
 ବାସର ପତ୍ର ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
 ବୁଲି ଉତ୍ତମେଣ୍ଡଳର ଶ୍ରୀ ବାବୁ ବଦେଶ ମୁଦର୍ଯ୍ୟା (ସାହା-
 କର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଗବର୍ଣ୍ଣ ଓଠାରେ ହୋଇଥିବ) ଏ ମାସ
 ତା ୨ ରାଜରେ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ସ୍ୱଲମାନ
 ଦର୍ଶନ କରୁଅଛନ୍ତି ନକଟରେ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ ହେବେ ।
 ବାଲେଶ୍ୱର ସଂବାଦବାହୁକା ଏଠା କଲେକ୍ଟରୀ ସିଲସ୍ତା-
 ଦାର ବନାବର ବାହୁ ଅଶ୍ରୁର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଦୁର୍ଦ୍ଦିରେ ଅନୁ-
 ମାନ କରନ୍ତି ସେ ତାଙ୍କ ମାଜଲରେ ତାଙ୍କ ପରଜନ ଶୁଭା
 ଅଇ କେହି ଦୁଃଖିତ ହେବେ ନାହିଁ । ଦର୍ପଣ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକା-
 ଶରେ ସେହି ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ଏ ଲିଖରେ
 ମଧ୍ୟ ସତର ମୋପସଲରେ କେହି ତେତେ ଦୁଃଖିତ ସକାର
 ଜଣା ନ ଯାଏ କରଂ କେତୁ ସ୍ୱମୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଅପଦ୍ଧ
 ଦୋଷପତ୍ର ତରୁଣ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସାଧ୍ୟାଧୀ । ସାଧ୍ୟାଧୀ ।
 ବାଲେଶ୍ୱରର କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀପତ୍ତ ନିର୍ମାଣ ସାହେବ ସେ-
 ଠା କଲେକ୍ଟରୀ ପେସ୍ତାସ କର୍ମରେ ବାବୁ ବାବନାପ୍ରସାଦ
 ଦାସଙ୍କ ନିପୁଣ କରୁଥିବାରୁ ୩ । ୪ ନମ ମୋହରର ସେଥି
 ଚରୁକରେ କମିସନର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଅପାଳ କର
 ଥିବାରୁ ତାହା ତାଙ୍କ ବସୁଧାଧୀରେ ଅଛି ।
 ଅପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ସାହାଧୀନ ନିଜି ମଧୁରକଟର ମହା-
 ସନା ପାଶପତ ଏକ କେଉଁଠିରୁ ମହାସନା ପନିପତ ଟିକା
 ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ଉନ୍ନାଧୀନ ଜନା ଓ ନିର୍ମାତା-
 ମାନେ ଅପଦ୍ଧା ଶକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଏହି ପ୍ରକାର ଦାସର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେଇ ଚେରୁ ଅସମାଜକର ବହୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ।
 ରେବା ସଂପ୍ରତ ନିଜି ଗୋଟିଏ କନିଷ୍ଠା ପାପନ ହେବାର
 ଉଚିତ ।
 ସତମାସ ତା ୧ ଓ ୧୨ରାଜରେ ସିମିକାରେ ଗବ ବରପ
 ପତ୍ରପତ ଓ ତାହା ପାଞ୍ଚପୁଟ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଠିକ୍ ହୋଇ ବହୁ ।
 ସବୁ କେହି ବାହାର ପାଇଲେ ନାହିଁ ଓ ସାଧ୍ୟ କନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 କରେଖମାନ ବନ ହେବ । ସେଠା ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ପକ୍ଷରେ ବହୁ
 ଏଥିର ବରପ ଘାଠ ପକ୍ଷ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେଠା ଚର ହେବେ
 ପତ୍ର ନ ଥିଲ ।
 ଅସମାଜକର ଘେଟି ଘଟ ମାନବର ଉଚ୍ଚତ ସାହେବଙ୍କର
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିତ୍ୟ ବନା ଘଷାକାନ୍ତି ଦେବ ବାହାଦୁରଙ୍କ ପୁତ୍ର
 ବନା ସହେଦୁବାଲସ୍ତର ଦେବ ଜଣେ କେଶ୍ୱୀ ସିନୁକର
 ଦାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଗର ଅଛନ୍ତି । ବନା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିତ୍ୟ ସରକାର
 ଦୋଠରେ ରଜାଇବାର ଗୁଣ୍ଡପତ ବୁଢ଼ାକାନ୍ତି ଘଟକ ମାହେବ
 ବହୁକର ଘନା ଅପଦ୍ଧା ସରେ ତାହା ଉଚ୍ଚି ତାଙ୍କୁ ସୁରଣ
 କରୁଥିଲେ ସେ ଅଧିକ ସମୁକ୍ତ ହେବେ ।
 ବାବୁରର ଗୋଟିଏ ସମ୍ବାଦ ଏହି ଯେ ମହମତ ନାନ
 ସରକାର ମିରବଗୁରୁ ସୈନ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଫର କାହୁର
 ଅକ୍ରମଣକାରଣ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଏଥିରେ ସାହାଧୀ
 କରବା କାରଣ ମହି କମାନିକ ପ୍ରତ ଅଦେଶ କର ଉଚ୍ଚି ।
 ବାବୁ ଘନମୋହନ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଦୁ ସହାଜୁ ଫେର
 ଅସିକାକୁ ତାଙ୍କ ସହାଧୀୟ ଏମାସ ତା ୧୨ରାଜରେ କରକପା
 ଶାନ୍ତନୁକରେ ଘନ ସକ୍ତ ହୋଇଥିଲ । ବାବୁ ମହୋ-
 ଦୟ ସୁଦେଶର ହୁତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେପତ୍ର ବକ୍ତାବାଦ
 କର ଉଚ୍ଚି ସେ ସକସାଧାରଣଙ୍କ ଧନବାଦ ଓ ପ୍ରକାଶର
 ଗାତ୍ର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ବନ୍ଦୁରେ ଜଣେ ଗାଈରସ ସେକରୁ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ
 ଗୋତାଇବାକୁ ସେ ବାତ ଉପରେ ପକ୍ଷଭବ ପତ୍ର ଶବ୍ଦ
 ବାବୁ ସତ ଦେଇ ସିଂହରେ ମାତ୍ର ଗୋଟିକାରେ ରହିବ ।

ସେ ଦେବ ଉଠି କହୁଅ "ଆ ଯା ରେ ପଶୁ । ତୁମ୍ଭେ ଶୋଭାପତ୍ରେ ପତ୍ର ଶୁଣା ଗୁହୁକୁ ଗୋହଳେ ଘୋଡ଼େ ଦେଖି ଥାନ୍ତି" ଏ ଦେବ ବଚେ ଉକ୍ତ ମା ମଧ୍ୟେ ।

ହରିହରୀରେ ଦେବଦେବ ଦେଖାୟୁ ଗୋବ ମିତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀଏ ବାଳ ବୋଧାତ୍ର ଶ୍ରୀପତ୍ର ହରୁ ଅସ୍ତ୍ରୀ । ଏହାର ମୁକ୍ତଧନ ୨୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଅଂଶରେ କରନ୍ତୁ । ପ୍ରତ୍ୟ ଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ ୫୦୦୦ଟା । ସୁଲକ୍ଷଣ ଓ ଉତ୍କଳୀୟ ଉପ ମାନଙ୍କରେ ବାରିମଧ୍ୟ ନ୍ୟବିଶାସୀଙ୍କୁ ସୁଧା କମରେ ଏ ବାଳ ଦୋଇଲେ । ଏ ପତ୍ରର ଦେଲେ ସମ୍ପଦେ ବଶେଷ ଉତ୍ପଦାର ଓ ଅଂଶମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ହେବ । ଏପ୍ରକାର ଗାଈ ନ୍ୟବିଶାସୀରେ ଏ ଦେଖାୟୁ ପିଣ୍ଡର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ମତ କଲ୍ୟାଣକାର ଉଚିତ ।

୧ । ସୁଲକ୍ଷଣ ପ୍ରମାଣର ପରିଷ୍କାର ଅବଶ୍ୟକ ହେଲୁଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଏକ ଦଳ ଲକ୍ଷଣ ଗ୍ରାହଣଦାନ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଗାଈସ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପତ୍ର ଉପରେ ୫୦୦୦୦୦ଟା ଦେଖାମା ଗୁପ୍ତରେ ରଖି ସାଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଏହାକୁ ହସ୍ତକୁ ପଢ଼ିବା ପ୍ରକାର ଦେଖିବା ବାମ ପ୍ରକାର ବାମା ନିଶ୍ଚିତ ।

୨ । ସମ୍ପୃକ୍ତ ବନ୍ଦୁକାରୁ ଉପରେ କାହାଳ କରଣ ସାଧ୍ୟ ଏବଂ ମାଲର ଅଧିକ ତାହା ନିଜମତ୍ତ ଦୋଇଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପକ୍ରମ ଅପେକ୍ଷା ଦୁଇଜଣ ମାତ୍ର ଓ ଲକ୍ଷଣ ଉତ୍କଳୀୟ ଦୁଇ ମତ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ମାମୁତା ଶାମର କିମାଲର ଦେଖାମାରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବଢ଼ାଇ ଅଛନ୍ତି । କାହାଳ ଗୁଡ଼ିକାର ଦାଉର ଅନୁସନ୍ଧାନ ହେବ ଅଟ ।

୩ । ଉପିପାରେ ଉପମ ଉପଦାନ ଅର୍ଥସ୍ତ ଦୋଇଲେ ମେନକୋଏ ଏହି ସମସ୍ତ ଗୋବମାନ ଉଦାରର ବରଦା ପାଇଁ ଦେଖେ ଉକ୍ତ ପାଦଅପେକ୍ଷା ତାଙ୍କର ମାତ୍ରରେ ସମ୍ପାଟ୍ଟି-କର ପଦାଂଶ ସାମ୍ବନ୍ଧିକ ଉପକ୍ରମରେ ଶେଷପିଠାଧିକାରରେ-କରୁକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବଢ଼ାଇ ଦୋଇଲେ ଦୋଇଲ ସମ୍ପାଟ୍ଟି ଉକ୍ତ ଦୋଇ ଉଚିତ୍ । ହେନରର ମେନକୋଏ ବମଳ କରଣ ପାଇଁ ଦେଖେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପକ୍ରମ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଦେଖେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବକୋରର ସମ୍ପାଟ୍ଟିକୁ ସକଳେ କର ଉଚିତ୍ । ଅତ ବାଲି ସମ୍ପାଟ୍ଟିରେ ବ ସମ୍ପାଟ୍ଟି ବଦୋଲ ଦୋଇ ଉଠି ଉଚିତ୍ ।

୪ । ଏହାର ସମସ୍ତକା ୧୨୨୦ ବସୁ ଏ ପ୍ରକାରେ ସୁଲକ୍ଷଣ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିଦେଖିର ୧୨ ମିଲିୟର ବରଦେବ ୨, ଗ୍ରୀ ତର ୧, ଦାହା ବରଦେବ ୧, ଓ ତୁଳ୍ପ ବରଦେବ ୧ । ବାହୁ ହେଉଅଛନ୍ତି ମିତ୍ର ପ୍ରଥମ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

୫ । ଅକାମୀ ଶସ୍ତ୍ରର ନାମରେ ଗୁରୁକର୍ତ୍ତା ମୁସ୍ତ ପାଦାକର ଶିବେ । ସେଠାରେ ଦାକ୍ଷର ମା ଓ ହା ଅଧିକ ମିତ୍ର ଦେବେ ।

୬ । ବୋଧାଲରେ ଦାଉକୋଟର ମୁକ୍ତ ଉପମ କମରେ ୧୫,୫୫,୫୫୫ ଟଙ୍କା ଦେଖ ଦୋଇଅଟ ।

୭ । କାହାଡ଼ାରେ ଦେଉଁ ଦେଉଁକେ ସେ ଫେରାଅଟ । ତହିଁର ବାଉଁ ଅଂଶର ତାଙ୍କ ପତ୍ର ଅକାରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଖେ ପତ୍ରରେ ଦେଉଁ ୫୦ । ଏ ଦେଖରେ ମୁଲ୍ୟା ମିତ୍ର କାହାଳ ।

୮ । ବାଉଁଶପ୍ରମାଣ ଉପକ୍ରମୀ ଗୋଷ୍ଠୀଏ ମତ୍ତ ଓ ହଂ ତକର ବସନ୍ତର ଉପମ ବସନ୍ତଅଛନ୍ତି । ସଂସ୍କୃତର ପ୍ରକାରେ ଉପକ୍ରମ ଉପକ୍ରମ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଚିତ ଦୋଇ ସାଧ୍ୟଅଟ ସେ ସବୁ ସେ ସମସ୍ତ ଗୁରୁର ବରଦେବ । ଏହାରେଦେବେ ସେ ଅସୁ-ବେଦ ପାହୁଁ ମାତ୍ର ଓ ବରଦା ପ୍ରକାର ସହୁର ମାହିତର-

ଶିଳାରେ ପ୍ରକାଶ କରବେ ଓ ଏହାରେ ପ୍ରଧାନ ଓ ଉପକ୍ରମ କରବରମାନେ ତାଙ୍କୁ ସୁଧାୟା କରବେ । ସବସାଧାରଣର ଏହାରେ ସୋକ ଦେଖାଉ ଉଚିତ ।

କଲ୍ପରେ ଚଳେ ଦେଖି କରେ ପ୍ରକାଶର ପତ୍ରା ଦେ-ବରେ ଦାହାଲ ଗାଲ ଉପମ ବରଦାକୁ ୫ ୦୦୦ଟା ଅର୍ଥାଦେଶ ଦେଇଲେ । ଏହାକୁ ଦୁଇପେକ୍ଷି ଅଟ ବୋଲନ୍ତ ଦେ-ବରେ ଦୁହରର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦୦୦ଟା ଦେଲେ ବରଦେ-ଶରେ ବେଦେ ହେବ । ଅପେକ୍ଷାରେ କଳ୍ପ ଦେବଦେବ ଉପମ ସମ୍ପା ଅଟେ ।

ଅକାମୀ ଅପେକ୍ଷାମାନ ତା ୨ ପଦେ ବରଦେବର ଉର୍ତ୍ତ ଉଚ୍ଚେଶ୍ୟାହେବ ଏକ ଅପେକ୍ଷର ପ୍ରଧାନ ବର୍ତ୍ତମାନମାନେ ସିନସ ପାତ୍ରା କରବେ ।

ହେତେକ କଲ୍ପର ସୁବକ ଗୋଷ୍ଠୀଏ ଉପମ ପ୍ରକାର ସପ-ରକ୍ଷଣେଲ କାହାଳ କର ଅଛନ୍ତି । ଗୁରୁକର ସୁବକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଷ୍ଠୀଏ ମେତ ଉପରେ ଦେଲେ ଦୋ ୨୫ ୫ ପରଦେଶ ବ-ରକ୍ଷଣ ଗୋଷ୍ଠୀଏ ପରବର୍ତ୍ତରେ ସୁବକ ବୋଇଲମାନ ବଢ଼ାଇ-ଲେ । ଏହି ବୋଇଲମାନ ଗୁରୁର ତାଉତମ୍ୟ ଅନୁସାରେ ବଳା, ମର୍ଦ୍ଦା, ଶକ୍ତ ପ୍ରକାର ଶାଳମାନ ଅଧିକାର କଲେ ; ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି କଲ୍ପର ଶିଳ ହେବ ସେ ସେ ଦେଉଁ ବୋଇଲର ସୁଦ ବୁଦ୍ଧକ ସେ ତହିଁର ଏକ ବିଷୟ ଗାଳ କରବ । ଏହାପରେ ଶେଳ ହେଉଁ କଲ୍ପପ୍ରଥମ ପରେ ସମ-ସ୍ତେ ଅବେଦକ ଦୋଇ ପକଲେ । ସାଦାସ । ସାଦାସ ।

ପ୍ରେକ୍ଷାପତ୍ର ।

ମହାଶୟୀ ।
ସୁଗ୍ରୀବ କାବୀରୀ ସକାଶେ ସକ୍ଷି ହେ-ଲ ଅକ୍ଷ ଓ ଅନେକ ରଚନା ବାହାର ଅକ୍ଷି ଏସବୁ ଅକ୍ଷ ଉତ୍କଳ ସାଧ୍ୟ । ସେହି ଉଦ୍ଦେ-ଶ୍ୟରେ ଏଠାରେ କଳ୍ପରେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ନାଟକାଂଶୁମୟ ବୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଅକ୍ଷକୟ ଗୋଷ୍ଠରେ ସୁଗ୍ରୀବ କଳ୍ପରେ କଳ୍ପକା ହେଲ । ଏହାର ଅନେକେ କଳ୍ପକା କରଥାନ୍ତି ଓ ସମ୍ପାଦ ପ୍ରମାଣକରେ ଲେଖି ଥାନ୍ତି । ଏହାକୁ ଗୁରୁ ଯକ୍ଷି ଦେଖି ଅମୂର ଗୋଷ୍ଠିଏ ପ୍ରଦେଲକା ମନେ ପଡ଼ଇଲ ଡାହା ଏହୁ—

“ପିତାଉ ଦଏ ସରକୁ । ଶୁଣି ନ ଅପେ ବରକୁ ।” ଏହେତୁ ଯେ ଅପେ ସେମାନଙ୍କ-ର ଉପଦେଶକୁ ନ ମାନୁ ଏମନ୍ତ ନୁହେ ଡାହା ଅମୂର ପିତୃଧାର୍ମ୍ୟ ଡାଉର ମହାକର ଦେଶ ସାଦ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଉପଦେଶ ଡାହାରେ ଲେଖା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଡାହା ଶ୍ରଦ୍ଧା କରନ୍ତାକୁ ହେବ । ଡାହା ଅମୂର ସେ ସୁକଳର ଓ ବାଲ ପ୍ରଦେ-ଦା ମନେ ପଡ଼ିବିବାକୁ ଉପଦେଶର ପ୍ରକାଶକାର ସୁଧୁସ ଅପେ ଡାହା ଉଚ୍ଚିତ ବଳୁ ଶୁଣାଣି ନାମ କରବା ହେବେ ।

ଦେବ
ତା ୧୦ ଶୁକ୍ର ମାର୍ଚ୍ଚ } ପୃଷ୍ଠା ୬ ।

ଉତ୍କଳପାଠିକା ।

(ପର ବିକ୍ରୟ)

ଏତଦ୍ଵାରା ସବସାଧାରଣରୁ ବିକାଶହେତୁ ଯେ ଅସମ ସୁ-ଖୋରମ ମୁକାମ ଦୁର୍ଦ୍ଦେୟବଦ୍ଵାରା ମାଲିକଦୋଷର ଶିଳ (ଦୁର୍ଦ୍ଦେୟ ଅଠଇଲକାପାଠର ବିଲକ୍ଷ୍ୟତାର ବାହୁ ମାଲିକଦୋଷ ମିତ୍ରକ ବସା) ମା . ୧୫୦୦ ଦେଖର ବାହୁରୁ କର ଓ ତହିଁରେ ଅକା ଉପକ୍ରମ ଉପକ୍ରମର ଅର୍ଥାତ୍ ଦେବେ ଗୋଷ୍ଠୀ-ସାସ ସପକାରରେ ଉଚ୍ଚିକା ଉପଦୋଶୀ ମୁକ୍ତ ପାଦାକା, ବାଲ, ଅନେକ ପଥର ଓ ପଥର ପିଣ୍ଡା, ପାବପ୍ର, ପୁଷ୍ପ, କଳା, ତଣ୍ଡାଣ ସହୁତ ସାସେ ଦେଖୁ କରବାକୁ ମହତ୍ତ୍ଵ ଦେଉଁ । ଦେଉଁମାନେ ହେ ଦେଖାକୁ ଉଚ୍ଚିକା ଉପକ୍ରମେ ଅସୁ-ସହୁତ ମୁଲ୍ୟାଦର ସୁବଦୋଷକୁ ନଲେ ଅକାସୁବରେ ପାଇ ପାରିବେ । ଏହି କଳ୍ପର ପ୍ରତି-କଳ୍ପାକର ଅଧିକରେ ପ୍ରକାଶ ବସା ସବୁ ତଥାସ ଦଲେ; ନଦେହ ଅସ ବଢ଼ାଇ ମଧ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵ କରବ ସକଳେଶ ହାଲ ମୁହି ପାରିବେ । ଉଚ୍ଚ ।

୧୧୫୮୮
୧୫୫୫ } ଶ୍ରୀ ଦେବଦୋଷ ମିତ୍ର —
ବାଠସଦାସାସ

ଗୁରୁକାର କରରେ ଶୁକା ମେକରର ସକ୍ତ ମାନବ ବଚାଉକୁ ଯାତା ସକଳେ ବିସ୍ତରାସୁତ ଗୋତମ ମାନବ ଉଚ୍ଚ ସୁଖା ଏକଲକ୍ଷ ଅଟ, ଏନ ସାଦାର ବାସନ୍ତ ଅସୁ ଦୁକାର ଟଙ୍କାକୁ ଅଧକ, ଏକ ସକଳାତ ପାଠ ମିତ୍ରତ ପକ୍ଷାନ୍ତ ଗୋତମ ଦାଉରର କାହୁରେ ନ ଡାଉ ଏକେ-ବାକର ୧୨୦୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୁକ୍ତ, ଦେଖୁ ବରଦା ସକାଶେ ଶ୍ରୀପତ୍ର ହେଉ ମେକରର ସାଦେବ ପ୍ରକୃତ ଅଛନ୍ତି । ଅଠବଦ ସଦ ଦେହ କଲ୍ପ କରବାରେ ଉଚ୍ଚା ଉଚ୍ଚ ଅସଠାକ କଲ୍ପ ଉଚ୍ଚିତ ଓ ବଢ଼ାଇ ପତ୍ର ଦେଖିବେ ।

ଶ୍ରୀ ଉପମ ଉପମ ଦେଖୁ
ଉପମ ସୁପଦାପାଦ
ଦୋଇ । ୧ । ଉଚ୍ଚର ।

କରଦା ଓ ବରଦା ମଧ୍ୟରେ ମହତ୍ତ୍ଵ ସାଦାସୁତର ନାହାଳ ଉଚ୍ଚା ଦୁଷ୍ଟରୁ ଉପିପାଦ୍ଵା କିମ ଦେବଦୋଷର କଳ୍ପାକ ପଦେ ଯାତା ଦେଖିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଡାହା ଉଚ୍ଚା କରଦାକୁ ଉଚ୍ଚ ବଢ଼ାଇ ଏକକ୍ରମକୁ ବେଲକ୍ଷିତ କଳ୍ପାକ ଏକକ୍ରମ ସବସାଧାରଣରୁ କରାଉନକ୍ରମ ଓ ଦେଖାରେ ତତ୍ତ୍ଵରୂପ ଉଚ୍ଚରେ କାହାଳ ଉଚ୍ଚା ଶିଳକ୍ରମ ନାମ କରବାକୁ ପ୍ରକୃତ ଦେଖୁ ସାଧ୍ୟ—

ପ୍ରକାଶକର ବରଦୋଷ	୫୨୦୦
ଦିକାସୁକର ବରଦ	୫୧୨୦
ଉପରେ ବସିବା	
ଦେବ ।	୧୦୦୦ ୫୨୦
ଉପର ଉଚ୍ଚିତ ସକ ପ୍ରକ୍ଷିରେ ବରଦୋଷ ବରଦେବ	
ମିତ୍ରର ଡାହାଳ ଉଚ୍ଚା ବାଦସାମଗ୍ରୀ ଉଚ୍ଚା ତତ୍ତ୍ଵରୂପ	
ଦୁଷ୍ଟ ଦେଖିବ ସାଧ୍ୟ—	
୧ମ ଶ୍ରେଣୀ	ଏକକ୍ରମ ଦୁର୍ଦ୍ଦେୟ ସହୁତ ୫୨୫୦
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ	ଏକ ଦୁର୍ଦ୍ଦେୟ ୫୧୨୦
ଉପରେ ବସିବା	ଦେବ ୫୨୦

ଶ୍ରୀ ଏହି ଉଚ୍ଚକ୍ରମିକା ଗରଦ ବରଦ ତତ୍ତ୍ଵରୂପର ବରଦ ବିକାଶକର ବସାଦେଖି ମତ୍ତ ଉଚ୍ଚିତ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ଗ
ସ ୧୨ ଖଣା

ତା ୨୦ ରବି ମାତେ ମାର୍ଚ୍ଚ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ଚୈତ୍ର ୧୧୯ ସନ ୧୭୮୨ ସାଲ ସନବାର

{ ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୯
ମଫସଲପାଇଁ ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫୮ }

ପ୍ରାୟତଃ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଓ ବାବୁ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଉପୋକ୍ତିକଲେକ୍ଟର କଲିକା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା କାରଣ ସେଠାକୁ ଯିବାର ଏହୁପୂର୍ବେ ଲେଖିଥିଲୁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଯେତେବେଳେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପାଇଁ ସବୁଠିପୋଷ୍ଟିମାନେ କସ୍ତୁରୀ ହେଲେ ତେତେବେଳେ କଲିକା ଉତ୍ତରଦିଲ୍ଲୀର ଉତ୍ତରରେ ଅପତ୍ତି କରି କହିଲେ ସବୁଠିପୋଷ୍ଟି ପଠାଇବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ସେ କାଳେ ଦଗହଜାର ଟଙ୍କା ଜମାଦୁଇ କରିଦେବେ । ସେ ଏଥିର ବିଶେଷ ତେଜା କରିବାରୁ ତାଙ୍କପ୍ରତି ସନ୍ଦେହ ହୋଇ ଥିଲା କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଓ ଉପୋକ୍ତିକଲେକ୍ଟର କଲିକାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ସବୁଠିପୋଷ୍ଟିମାନେ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବହି ଜଣାଣ କଲେ । ଦଗହଜାରର ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଉପୁ ସ୍ତ କହିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କଘରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା କାଗଜରେ ଉତ୍ତରଦିଲ୍ଲୀର ରାଜ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେଶ ବୋଧ ହୁଏ ଏ ସବୁ ବିଷୟର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦେବା କାରଣ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଉତ୍ତରଦିଲ୍ଲୀର ସରକାରୀ ଘରରେ ଘୋଷଣା ଗଜ ପୋମକାର ଏଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଓ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଆଉ ହିନ୍ଦୁ ଭଦ୍ର କରବାକାରଣ ବଳବାରେ ରହିଲେ, ଗଜକାଳ ସେ ଏଠାକୁ ଫେରି ଆସିବାର ବ୍ୟାଧି ଥିଲା । ଉତ୍ତରଦିଲ୍ଲୀର ପ୍ରତି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ବିଶେଷ ଦୋଷା-

ଗଣେ ଦୋର ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେ ବିକ ବିଷୟର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦେବେ ତାହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ । ବୋଧହୁଏ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଭଦ୍ର ଗଣେ ଦେଲେ ସବୁ ଶୁଣି ହେବ । ଗଣେ ବାବୁ ଉତ୍ତରଦିଲ୍ଲୀର କର୍ମର ଗୁଣ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କିମ୍ପାରେ ଏକବର୍ଣ୍ଣି ଭାରତୀୟମାନେ କଲିକାରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସଂବାଦସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ବାବୁ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଆନୁରୋଧକୁ ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍ତରାଧିପତି ସଂପର୍କରେ ଶୁଣି ଗଣେଗୋଳ ଲାଗିଅଛି । ଉକ୍ତ ସ୍ତମ୍ଭର କେତେକ ଅଂଶ ପରଦିଲ୍ଲୀ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବିଷୟ ଯାହା ଲେଖା ଅଛି ତାହା ରହୁଅଛି ଆଉ ଏକ ଭାଗରେ ଉକ୍ତ ସଂବାଦସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଜଗନ୍ନାଥମୂର୍ତ୍ତିପ୍ରତି କଳାପାହାଡ଼ର ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ବିଷୟରେ ଯାହା ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରାଧିପତି ଲେଖା ଅଛି ତହିଁରେ ବଡ଼ ଭ୍ରମ ଜାତ ହୋଇ ଅଛି । କାହିଁ ଅମ୍ଭେମାନେ କିଛି ଗଣେଗୋଳ ବା ଭ୍ରମର ବ୍ୟାଧି ନାହିଁ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ସେବା ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ଶୁଣୁଅଛି ଓ ଅଜ୍ଞାନ ମହାପ୍ରସାଦ ଗୀର୍ଘା ନିକଟରୁ ଗୋଟିଏ ଅଧିକ ଲାଗିପୁସ୍ତକ ଉଦ୍ଧାର କରୁ ଅଛନ୍ତି ଯାହା ମାନଙ୍କ ଗତାୟତ ଉଦ୍ଧାର ବା ବନ୍ଦ ହୋଇ ନାହିଁ । ସତ୍ୟବାହେବଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ଉତ୍ତରାଧିପତି ଏହି ବ୍ୟାଧିକୁ ବାଳକରୁ ଯେମାନେ ସୁଲରେ ପଡ଼ି ଅସୁ ଅଛନ୍ତି ତହିଁ ଭେଦ ଦେଇ ଆସି କରି-

ବାର ଶୁଣା ଯାଇ ନାହିଁ । ତେବେ କି ଗଣେଗୋଳ । ଯେପରି ମନରୁ ପଥର ଖସି ପଡ଼ିବା ବେଳେ ଅଥବା ଗଜା କସ୍ତୁରୀ ହେବାବେଳେ ହୋଇଥିଲା ସେହିପରି କି ? ଅମ୍ଭେମାନେ ଦେବଳ ଏକ ବିଷୟରୁ ଯେ ବାବୁ କାଳୀଦେବ ଦିନେପାଆୟ ଗୋଟାଏ ଗଣେଗୋଳ କରବାକୁ ବହୁଭଦ୍ର ତେଜା କରୁ ଅଛନ୍ତି ତାହାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରି ଭାରତୀୟ ସଂବାଦସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲିଖିତ କିଛି ଲେଖା ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଠାରେ ଉକ୍ତ ଲେଖକ ଗୁଣାଉ ଅଛନ୍ତି ପଞ୍ଚମବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ଉତ୍ତରାଧିପତି କର୍ମରୁ ହରବା ତାହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଆହା କି ମହତ୍ତ୍ଵ ଉକ୍ତା ! ଯେଉଁ ଉତ୍ତରାଧିପତି ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ସଂବାଦସମ୍ବନ୍ଧ ଏକମୁଖ ହୋଇ ପ୍ରସଂସା କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଦ୍ଵାନମଣ୍ଡଳରେ ଯାହା ଗୁଣାଉ ହୋଇ ଅଛି ତାହାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ନ ପାରିଲେ ଆଉ କି ମହତ୍ତ୍ଵ କାର୍ଯ୍ୟ ପାସନ ହୋଇ ପାରେ ? ଅନ୍ତର ଶୁଣୁଅଛି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଉତ୍ତରାଧିପତି ଏ ପ୍ରସଂସାର ଭାଗୀ ହେବା କାରଣ ପରଦିଲ୍ଲୀର କର୍ମରୁ କିଛି ତାହା ନ ପାଇବାରୁ ଦୁଃଖିତ ଅଛନ୍ତି ।

ଗଣିଅଭୂତ ।

କେତେକ ନବସୂକ୍ଷମାନେ ଇଂରେଜଙ୍କର ଅନୁକରଣ କରବାକୁ ଯାଇ ଗଣିଅଭୂତ ହୋଇ ପଡ଼ୁ ଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଭୁତର ଗଣର ଘର ହୁଏତାହା ଘର ଅଥଚ ସେ ମସ୍ତକ ବିହୀନ,

ତାକୁ ଶ୍ରେୟସ୍କୃତ କରନ୍ତୁ । ମନୁଷ୍ୟ ଗଣରକୁ ବଦିଅ ବଦ୍ଧାଦରେ ଭୂଷିତ କର ବିଶିଷ୍ଟ ମସ୍ତକ- ଭରଣ ନ ଦେଇଲେ ଶ୍ରେୟସ୍କୃତ ସଙ୍ଗେ ଭାଷାର ଭୁଲନା ନ ହୋଇ ଅଭି କଣ ହୋଇ ଯାରେ । ବାସ୍ତବରେ ଶ୍ରେୟସ୍କୃତ ଯେପରି ଅସୁନ୍ଦର ଗଣରକୁ ଚପକଳ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଭୂଷିତ କରି ମସ୍ତକ ଖାଇ ରୁଚିବାରେ ସେହିପରି ଅସୁନ୍ଦର ବିଷୟ । ତଥାଚ ନବସୁବଦ- ମାନଙ୍କର ଏ ଅସୁନ୍ଦର ଓ ପ୍ରଚଳିତ ଗ୍ରନ୍ଥ ବିରୁଦ୍ଧ ସରଥୀରେ ରୁଚିକିନ୍ନ ଅଛି । ଇଂରେଜମାନେ ଏଇମଧ୍ୟରେ ବସିଥିବା ସମୟରେ ମସ୍ତକ ଖାଇ ରୁଚନ୍ତୁ ଓ ତାଙ୍କର ଯେପରି ଯୋଷାକ ଭୟରେ ମସ୍ତକ ଖାଇ ଭେଡ଼େ ଅସୁନ୍ଦର ହିସାବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସେମାନେ କମନାଗମନ ଓ ସଦାରେ ଥିବା ସମୟରେ ମସ୍ତକରେ ଯୋଗି ଧାରଣ କର- ଥାନ୍ତୁ । ବିନ୍ଦୁ ଦେଲେ ନବସୁବଦ ବୌଦ୍ଧି ସମୟରେ ଅର୍ପଣ ମସ୍ତକରରଣ ଧାରଣ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଶ୍ରେୟସ୍କୃତ ହୋଇ ଏରୁ ବାଧା- ରନ୍ତୁ । “ ଅସରୁଚି ଖାନ୍ନା, ସରୁଚି ପହେରା ” ଏ ସ୍ୱଭାବ ବଚନକୁ ସେ- ମାନେ ଅନୁଧ୍ୟା କର ଅରନ୍ତୁ । ଏପରିରେ ଜ୍ଞାନିକ ରସ ଅପଣାର ଭୁରୁଗକୁ ପ୍ରଭର ଓ ପ୍ରବଳ ଜଗରଣା ପାଇଁ ଲେଖ୍ୟଦେଶ୍ୟ ଗର୍ବର ସାପେକ୍ଷ ଶ୍ରମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇ ଥିଲେ । ତହିଁର ବୃତ୍ତନ୍ତୁ ଏହି ।

ବଜଲାର ଦେଲେକ ନୂତନ ପ୍ରଯୋଗୀ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛପୋଷୀ ଓ ଦେଲେକ ବାଜେ ମୁକ୍ତିଅର ମିଶି ପଦ୍ମତ ଉଠାଇ ଦେବାର ପ୍ରାଥମିକରେ ଗର୍ବରମେଶ୍ୱରେ ଅବେଦନ କରିଥିଲେ । ଯୋଗୀ ଚିନ୍ତି ସିଦ୍ଧା ଓ ଅନାମ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସମୟରେ ପରତ ବଜ ଅସୁଧା କର ଓ ଧାନ୍ଧା ଉପ ସରଳତା କରୁବ ଅଟେ ଏପରିର ଏକଦେଶ୍ୟ ଅନେକ ତଥା ପରତ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେମାନେ ଲେଖିଥିଲେ । ତାଲେ ଗର୍ବର ସାପେକ୍ଷ ଏକାଦେଲକେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରେୟସ୍କୃତ କର- ବାରୁ ନ ଶୁଦ୍ଧିବେ ଏ ପୃଷ୍ଠିରେ ସେମାନେ ପରତ ପରବର୍ତ୍ତେ ଏକପ୍ରକାର ଯୋଗି ବ୍ୟବହାର କରଣା ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ସାପେକ୍ଷ ପ୍ରସଂସିତ ଏଥିରେ ସମ୍ମତ ନ ହୋଇ ଅବେ- ସନବାସ ମାନଙ୍କୁ ଯଥୋଚିତ ଭାବରେ ଦେଇ ଅରନ୍ତୁ । ସେ ବହୁଅରନ୍ତୁ ସେପ୍ରକାର ଯୋଗି ରୁଚୁବଦ୍ଧିମାନେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ତଦେବ ବରୁଦ୍ଧାରେ ପରତ ପରତ ବ୍ୟବ-

ହାର ହୋଇ ଅସୁଧା ଉପା ପରବର୍ତ୍ତନ କରବାର ବିଶି ବାରଣ ନାହିଁ । ଅବେଦନ- କାରମାନେ ସକଳ ବା ସାହେବକଠାକୁ ଗର- ଦେଲେ ପରତ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ଏହା ସର୍ବଦା ଘଟଇ ନାହିଁ ବର୍ଷଦେରେ ପ୍ରତ୍ୟ ଦସ ବାରଥର ଘଟୁଥିବ ତଥାଚ ପରତପ୍ରତ ସେମା- ନଙ୍କର ଏଡ଼େ ଶର କାହିଁକି ? ତହିଁର କି ଯୋଗ ? ନବସୁବଦମାନେ ଇଂରେଜଙ୍କର ବସନ ଓ ପାନ ଅନୁକରଣ କରିବାକୁ ଯେପରି ଅଗ୍ରଗର ସେପରି ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମାନ ଅନୁକରଣ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରପର ହୁଅନ୍ତେ ବ । ଦେବକ ବସନରେ ସାଦେବ ହେଲେ କି କର ? ହାତ୍ୟାଧିକ ବନା ଅଭି ବିଶି ଲଭ ନାହିଁ । ପରତ ପ୍ରଚଳିତ ପରତ ଭେଦବାକୁ ନବସୁବ- ଦମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ବନାହି ଉପଲକ୍ଷେ ପଣାପଣ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଅର୍ଥଯୋଷଣର ଯେ ରୁଚିତ ଅଛି ତାହା ଭେଦଅରନ୍ତୁ ଟିକି ? ନା ସେ ରୁଚି- ତର ବରୁ ବୁଦ୍ଧି ଦେଖାଯାଏ । ଭେଦଦେ- ଲକୁ ବାଦିକି ସେମାନେ ସାଦେବ ନ ହୁଅନ୍ତୁ ? ହେଉଥା ସାପେକ୍ଷ ଯେ ଅବେଦନକାରମାନଙ୍କୁ ଅପ୍ରସୁତ ଓ ଲକ୍ଷିତ କରିଦେଇ ଅରନ୍ତୁ ସର୍ଥାସି କର ଅରନ୍ତୁ ।

ବଜାହାର ଇଂରେଜ ଟିକା ।

ଇଂରେଜୀ ଟିକାର ଉପକାରଣ ବସୟରେ ଅପ୍ରେମାନେ ସୁନ୍ଦର ଲେଖିଅଛି ଓ ତାହାର ବୁଦ୍ଧିବାଟ ସାପେକ୍ଷ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରସାଗ କର- ଅଛି । ତାହା ଦେଖାୟ ଟିକା ଅପେକ୍ଷା ଉଚ୍ଚିତ୍ୱ ଓ ବସନ୍ତ ବେଳ ନିବାରଣର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ଏଥିରେ ଅଭି ବୁଦ୍ଧି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବିନ୍ଦୁ ବୌଦ୍ଧି ସ୍ତାନର ସମସ୍ତ ଲୋକ ସେ ଟିକା ନ ଦେଲେ ତହିଁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପକାରଣ ଉପଲବ୍ଧି ହୁଅଇ ନାହିଁ । ସେହିମାନେ ଟିକା ଦେଇ ନ ଥାନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଲଜାବନ୍ତୁ ହେଲେ ତାହା ସମାପକ ହୋଇପଡ଼େ ଓ ଦେହ ବୌଦ୍ଧିପ୍ରଦା- ର ଟିକା ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମଧ୍ୟ ତହିଁରେ ଅନ୍ଧାନ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ । ବଜାହାରେ ତାହା ବୁଦ୍ଧିମାନଙ୍କ ପିଲ ସେ ଟିକା ଦେବାର ହିସ ଦୋଇଥିବାରୁ ସେ ଦେଶକୁ ବସନ୍ତ ବେଳ ଉଠି ଯାଇଅଛି ଓ ବିକ୍ରରେ ଏ ବିକ୍ର ମାହାଜାରେ ବସନ୍ତ ବେଳ ଅରମ୍ଭ ମାତ୍ରରେ ସେ ଜ୍ଞାନର ସମସ୍ତ ସିଦ୍ଧ ଇଂରେଜ ଟିକା ଦେଇବାରୁ ସେ ବେଳ ତଦା- ରଣ ହୋଇଥିବାରୁ ବେଶାଯାଅଛି । ବିଷ୍ଣୁ

ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ସମସ୍ତେ ଏହା ବୁଝି ନାହାନ୍ତୁ ପୁଣି ଦେଲେକ ଲୋକ ଏପରି ଭ୍ରମସ୍ତୁ ଓ ବୁଦ୍ଧିର ବିଷୟ ଅରନ୍ତୁ ଯେ ବସନ୍ତ ବେଳରେ ଗରା ପ୍ରାଣୀ ନହୁ ଦେବାର ଦେଖିବା ପ୍ରକାଶେ ସେମାନେ ଦୌଣ୍ଡିମି ଟିକା ନ ଦେଇ ଦେହରୁ ସେମାନଙ୍କ ଦେଇ ଟିକା ନାହିଁ । ଏପରି ଅବ- ଦେବ ଦେହେ ସହଜରେ ବୁଝିଦେ ନାହିଁ, ସୁତରା- ବିକାଳାର ଇଂରେଜ ଟିକା ଅବଶ୍ୟକ ହେଉ- ଅଛି ଓ ଏଥିର ବିକର କରଣା କାରଣ ଅପ୍ରେ- ମାଦେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଚଳିତବାରେ ଅଧି ପ୍ରବର୍ତ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଗତ ବର୍ଷ ତାହାର ବୁଦ୍ଧିବାଟ ସାପେକ୍ଷ ଦେ- ବାୟ ଟିକା ବଦ କର ଇଂରେଜ ଟିକା ପ୍ରଭର ବିରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ମେକ୍ସିକର ଓ ବିନିସର ସାପେକ୍ଷ ଭିତ୍ତରେ ସମ୍ମତ ନ ହୋଇ ବୋଇଲେ (୧) ଦେଖାୟ ଟିକା ବଦ କରିବାର ସମୟ ହୋଇ ନାହିଁ (୨) ଲୋକେ ତାହା ମତ- ରେ ପ୍ରସ୍ତବେ ନାହିଁ ତାରଣ ସେମାନେ ତାହା ପ୍ରାୟ ଅର୍ବପମୁକ୍ତାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁରୁ୍ୟ ମାନନ୍ତୁ (୩) ଇଂରେଜ ଟିକା ପ୍ରଭର ଭ୍ରମନ୍ତେ ମୌରସି ଟିକାବଦ ସୁଦ୍ଧି ବର ଏହା ତଦକ୍ଷରେ ଏହା ତିଣର ଏକାଧିକତା (Monopoly) ସ୍ଥାପନ କରିବାର ଯେ ତାହାର ସାପେକ୍ଷ ପ୍ରସ୍ତାବ କରନ୍ତୁ ତାହା ଅଇନଦ୍ୱାରା ବସୁବଦ ନ ଦେଲେ ତଳ ନ ପାରେ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ମରୁ ଏଥିର ଅଇନ କରିବାର ସନ୍ଦେହ ସ୍ତୁର ଅଟେ (୪) ଅଇନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଅନେକ ଅସୁବଧା ଓ ବସ୍ତୁ ଦକ୍ଷିଣ ଓ ଯେପରି ତଳ ନ ପାରିବ । ଲେଖକେଶ୍ୟ ଗର୍ବର ସାପେକ୍ଷ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସମ୍ମତ ହୋଇ ଗୁରୁ କଲେ ଯେ ଏ ବିକରରେ ଦେଖାୟ ହୁବା ବଦ ବିରବାର ସମସ୍ତ ଦକ୍ଷ ନାହିଁ ।

ଏ ଅପରିମାନ ଦେଲେକୂର ଠିକ ଏହା ଦେଖିବାର ଅବଶ୍ୟକ । ୧ମ ଅପରି—ଦେଖାୟ ଟିକା ବଦ କର ଇଂରେଜ ଟିକା ପ୍ରଭର କର- ବାର ସମସ୍ତ ଦି ମାହିଁ । ଏଥିରୁ ଅପ୍ରେମାନେ ଦେଖୁ ଯେ ପ୍ରତ ବର୍ଷ ଏ ବିକରରେ ଗତ ଗଳ ଲୋକ ବସନ୍ତରେ ମୁରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉ ଅରନ୍ତୁ ଏ ବର୍ଷର ମୁରୁ ବସନ୍ତ ସହସ୍ରାଧିକ ହୋଇପାରେ । ଏଥିରେ ଯେଦେ ସମସ୍ତ ନ ଦିଶିଲେ ତେଦେ ବିଶ ପ୍ରତ ବର୍ଷ ସହସ୍ରା ଲକ୍ଷ ଲୋକ ମଲେ ଯାଇ ସମସ୍ତ ଦକ୍ଷ ? ସହ ୧୮୭୩-୭୪ ରେ ଇଂ- ରେଜ ଟିକା ମତକୁମା ପ୍ରାପନ ହେଲ ସେ ବର୍ଷ ଦେଲେକ କି ୧୮୮୩ ଓ ଟିକା ଦେଇଥିଲେ

ଉହି ଅରବର୍ଷ କ ୨୮୭୩ ଶ ଓ ଗଜ ବର୍ଷ କ ୩୫୭୯ ଶ ଟିକା ଦେଖିଥିଲେ । ଗଜ ବର୍ଷ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଙ୍ଗସୁତା ୧୭ ହଜାର କଣ ଟିକା ନେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୭୦ କ ୭୦ ହଜାର କଣ ନେଇ ଥିବେ । ଏଥିରୁ ଖୁଣ୍ଟ ପ୍ରକାର ଯେ ଇଂରେଜ ଟିକା ପ୍ରକାଶ କେବଳର ଅନ୍ତର ନିମ୍ନେ ବୁଝି ଦେଉଅଛ ଓ ଉହିର ବିଶେଷୀ ସମସ୍ତେ ନୁହନ୍ତି । ଅତଏବ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଦେଶୀୟ ଟିକା ବଜ୍ର ବର ଇଂରେଜ ଟିକା ପ୍ରଭୃତ କରବାର ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ଓ ଏହା ନିଜେ ଏଥିରେ ଲେଖେ ଅପତ୍ତି ହେବ ନାହିଁ ମ୍ୟା କନଗାଧାରଣକର ମନୋମାଳିନୀ ଜର୍ଜର ନାହିଁ ।

୨ୟ- କ୍ରମ ବରଜଃ ବସନ୍ତଶେଷକୁ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଠାକୁରଣୀ ମଣ୍ଡୁଆକୁ ଦେଶୀୟ ଟିକାକୁ ଠାକୁରଣୀଙ୍କର ଅହ୍ନାନ ବା ଧର୍ମପୂଜାୟୁ ଡିୟା ସ୍ୱରୂପ ମାନନ୍ତି । ମାତ୍ର ଦେଶୀୟ ଟିକା ନ ନେଲେ ଯେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ନଷ୍ଟ ହେବ ଏମନ୍ତ ନୁହେ, ଅନେକେ ଇଚ୍ଛା ବଦଳି ଉପରେ କରୁଛ କର ଟିକା ନାହିଁ । ମଧ୍ୟ ବସନ୍ତ ଶେଷ ଠାକୁରଣୀ ଅବାର କୌଣସି ଚାଷୁରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନାହିଁ ବରଂ ତାହା ଶେଷାଧିକାର ବଚନ ଅଛି । ସେ ବଚନ ଏଥିପ୍ରକାରେ ଆମ୍ଭେ ମାନେ ଉଚ୍ଚତ କରୁଅଛୁ ଓ ବସନ୍ତ ଠାକୁରଣୀ ନ ଥିବାର ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେଖାଇ ଅଛୁ । ସେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଓ ବଚନରେ ଏ ଦେଶୀୟ ଅନେକ ସୁବିଧାନ ହିନ୍ଦୁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ କ୍ରମ ରକ୍ତ ଅଛି ଓ ସେମାନେ ଅପଣା ଅପଣା ପିତାମାତାଙ୍କ ଇଂରେଜ ଟିକା ସଂପର୍କ ଅଛନ୍ତି । ନବ୍ୟ ଓ ଚିନ୍ତାତ୍ମକ ସ୍ତ୍ରୀପାତ୍ରୀ ଲୋକେ ବସନ୍ତକୁ ଠାକୁରଣୀ ମନନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ଦେଶୀୟ ଟିକାକୁ ଧର୍ମ ପୂଜାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ମାନନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକେ କେତେକ ସୁବିଧାନ ଓ ଉଦ୍ର ହିନ୍ଦୁ ଦେଶୀୟ ଟିକା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଇଂରେଜ ଟିକାର ଅନୁ-ସରଣ କଲେଣି ସେ ହଲେ ଅନ୍ୟମାନେ ଯେ ତାହା କୌଣସି ମତେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ନ ପାରିବେ ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ କରୁ ଯାଇ ନ ପାରେ । ସୁନ୍ଦରୀ ଯଦ୍ୟପି ସମସ୍ତେ ଦେଶୀୟ ଟିକା ସମୟାନୁସାରେ ନେଉଥାନ୍ତେ ତେବେ ଏବର୍ଷ ବସନ୍ତ ଶେଷର ଏତାଦୃଶ ଭୟଙ୍କର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ଓ ଏଜେ ପ୍ରାଣୀ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତେ । କୌଣସି ଟିକା ନ ନେବା ଏ ଅପତ୍ତିର ମୂଳ କାରଣ ଅଟେ । ଯଦ୍ୟପି ସମସ୍ତେ ଦେଶୀୟ ଟିକା

ନ ନେଲେ ତେବେ ତାହା ଧର୍ମପୂଜାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ମାନିବାର ବି ଲାଭ ? ଏବର୍ଷ ବସନ୍ତର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖି ଅନେକ ହିନ୍ଦୁ ଇଂରେଜ ଟିକା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଦେଶୀୟ ଟିକା ପ୍ରକାଶ ସେମାନଙ୍କର ଆଉ ସେପରି ଭାବ ନାହିଁ । ଇଂରେଜ ଟିକାର ବିକ୍ରୟ ଓ ସୁବିଧା ହେଲେ ସମସ୍ତେ ଦେଶୀୟ ଟିକା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଇଂରେଜ ଟିକା ଦେଲେବେ ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅତଏବ ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେଖୁ ଯେ ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଅପତ୍ତି ବଳବତ୍ତର ବା ଶ୍ରଦ୍ଧାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେ ପ୍ରତ୍ୟାବ ଦୀର୍ଘ ହେବା ଭୟରେ ଶେଷ ଦୁଇ ଅପତ୍ତିର ବିକ୍ରୟ ବାସ୍ତବ୍ୟକୁ ସୁବିଧା ରଖିଲୁଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

କଲେକ୍ଟରଙ୍କଦେବ ମଧ୍ୟ ଅସନ୍ନା ସୋମବାର ତା ୨୨ ରିଖରୁ ସକାଳୁ ଚାହିଁ । ଏବର୍ଷ ଦୋଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସକାଳ ବିକେର ।

ଶ୍ରୀପୁତ ବାବୁ ବୁଦେବ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ଏ ନଗରରେ ପ୍ରବେଶ ଉପରେ ପୁଅ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ ସଂପର୍କ ବିରାଗକୁ ସାଦରପତ୍ର ।

ପୁରସ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦତ୍ତ ଏଠାକୁ ଆସି ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବପୁତ୍ରାକୁ ନ ଯାଇ ଦୁଇ ଦିନ ମାସର ରୁକ୍ଷତର ହେବେ ।

ଘଣ୍ଟେମାନେ ଦୁଃଖର ସହୃଦ ତେଜସ୍ୱୀପୁତ୍ର ଅବଗତ ଦେଲୁଁ ଯେ ପୁରୀର ପୁଅ କଲେକ୍ଟର ଗଣପ ସାହେବ ଏମାସ ତା ୮ ଦିନରେ ମାନବଲୀଳା ସମ୍ବରଣ କଲେ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋକଦ୍ଦମପୁର ଜଳ ସ୍ୱରୂପ ନିସ୍ତୁ ଥିଲେ ।

ଅସ୍ତେମାନେ ଅନଳ ସହୃଦ ଘନିଷତ ଦେଲୁଁ ଏଠାରେ ଯେ ଇଂରେଜ ଉପଧ୍ୟାୟଙ୍କର ଉଦ୍ଧୃତ ସର୍ବମାନ ତାହା ଉଦ୍ଧାରଣ ଦେବାର ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହଣ । ତାହାର ଚଳଂସର୍ପର୍ଥ ସେ କି ପୁଣ୍ୟ ମାନାଜରେ ଏପଦକେର ଥିଲେ ସେ ଦେବପୁତ୍ର ହେଇ ଏଠାକୁ ଆସି ଅଛନ୍ତି ଏଠାରେ ଇଂରେଜ ଉପଧ୍ୟାୟଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ କରବେ ।

ଶ୍ରୀପୁତ ଚରିତ୍ରମର ସାହେବ ଅସନ୍ନା ଉପେକ୍ଷାସାଧ ଦାଃରଣରେ ସୁବଳ ସିଦ୍ଧି ଓ ତାଃରଣରେ ପ୍ରଦାନମାନ କରବେ ।

କେତେକ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଏ ନଗରରେ ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ବୃହତ୍ ଚକ୍ରଦା ହୋଇଅଛି । ପୁରୀର ଜଣେ ଲୁଗ ବ୍ୟାପାରୀ ଅପେକ୍ଷା ପୁରୀର ଟିକା ଲୋକ ଗୁଡ଼ି ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ସମୟରେ ଏ ନଗରକୁ ବାହାରିବ । ସେ ଗାଡ଼ରେ ଯାଉଥିବ ଟିକା ଓ ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ସବୁ ଗାଡ଼ର ତାଃ ମଧ୍ୟରେ ରଖିଥିବ । କାଠଯୋଡ଼ାକୁଳ ସତ୍ତକ ଉପରେ ପ୍ରବେଶ ହୁଏତେ ରୁଦ୍ଧି ଜଣ ଲୋକ ପଛରୁ ଆସି ଗାଡ଼ବାଦକୁ କାଡ଼ରେ ପିଟିଲେ ସେ ପକାଇ ଚଳ ପଡ଼ି ସୋମାନେ ବ୍ୟାପାରୀଙ୍କୁ ଅନୁମତ କଲେ ଉପାତ ସେ ଟିକା ମୁଣ୍ଡକୁ ନ ଗଢ଼ିବ ସବୁ ଦଶେଷ ଅପାତ ପାଉର ମୁଣ୍ଡକୁ ଗଢ଼ ଦେଇ ଓ ଦସ୍ତମାନେ ତାହା ଦେଇ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ । ପୁରୀର ଏଥିର ଅନୁପ୍ରାଣରେ ଗଢ଼ଣ ସର୍ବମନ୍ତ୍ର କର ସକାଳ ମିତ ନାହିଁ ।

ଅସ୍ତେମାନେ ଦୁଃଖର ସହୃଦ ଅବଗତ ଦେଲୁଁ ଯେ ଏଠା କଲେକ୍ଟର ସୁଦ୍ଧ ବସନ୍ତର ୨ୟ ଦିନର ତାହୁ କାଳୀମୋହର ଦୋଷାର ମଣ୍ଡପର ପ୍ରସ୍ତୁତ କର୍ମକର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସେ ସୁରୁଣୀ ଓ ଉପପୁତ୍ର ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ସମୟରେ ବରଣାଦ ଥିଲେ । ବୃହତ୍ପିତାଙ୍କୁ ପୂଜା ହେଉଥି ବର ଦେଉଥିଲେ ମାତ୍ର ବିଜ୍ଞାନୀ ହେଇ ବ୍ୟାବସାୟ ଉପାଦି ସୋଗୁଁ ତାଙ୍କର ସେପରି ପାରଙ୍ଗତା ଦେଖିବାରେ ନ ଆସିବ । ଦୁଃଖର ସହୃଦ ।

ଏ ନଗରରେ ଥିବା ବୃହତ୍ ପଣ୍ଡା ଶ୍ୟାମ ସାମ ହରି ବାବୁଙ୍କ ପଣ୍ଡା ଅନ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀର ପଣ୍ଡା ସମେତ ସୁଦ୍ଧ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରମାନ ରୂପେ ମୃତ୍ୟୁ ରହିଲା ଏ ପଣ୍ଡା ଅବ ବୃହତ୍ ହେଲେବେ ବଡ଼ ଶାନ୍ତା ସେ ସୁବ ଅଭୟ କର ନାହିଁ, ଅନ୍ୟ ପଣ୍ଡା ତାହୁ ଅନୁମତ କରବାକୁ ସେ ତାକୁ ପ୍ରବଳ ରୂପେ ମାଉଜୋଡ଼ା ଇତ୍ୟ ଅନ୍ୟ ପଣ୍ଡା ପକାଇ ଦିବାକୁ ତାହାର ଦୁଇ ଶିଳ୍ପସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପର୍କକୁ ଅତ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ଗୋର ଦେଇ ଓ ପଣ୍ଡା ଦୁଇ ପକ୍ଷ ଯାଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କର । ଏଠା ଗୋକୁଳର ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କ ଦେଖି ମୁକ୍ତ ବାବୁ ଦୁଇପୁତ୍ର ସାଥ ସେ ପଣ୍ଡା ଚକ୍ଷିଣୀରୁ ଅଗାର ଥିଲେ । ସେପରି ବଡ଼ ଓ ବଳୀୟ ପଣ୍ଡା ଏ ନଗରରେ କେତେ ଦେଖା ନ ଥିବ ତାହାର ବାବୁ ମାନେ ମଧ୍ୟ ବଳୀୟ ହେଉଥିଲେ । ଅତଏବ ତାହାର ଉଦ୍ଧାର ମୁଦ୍ଧା ଦୁଃଖର ସହୃଦ ।

ଗେରଧାର ସବୁ ତପୋଷ ବାବୁ ନାଗସୁଗ ଚକ୍ର ନାୟକ ବଡ଼ ବାଳ ସକାଶେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀକ ରୁପି ଅଛନ୍ତି ।

କାଲେକ୍ଟରର କମ୍ପାନୀ ହେଇ ବିଶ୍ୱାସୀ ଅପଣା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ମଧ୍ୟ ଜରୁବା ଦୋଷରେ ବସତ ହୋଇଥିଲେ ତାଉଜୋର୍ଟରେ ଅପିଲ କର ମୁକ୍ତ ହେଲେ । ସେଠା କଲେକ୍ଟର ତାହୁ କର୍ମରେ ସୁନବୀର ନିସ୍ତୁ ନ ନିଦବାକୁ ସେ କମିଶନରସା ଦେବକଠାରେ ଅପିଲ କରଥିଲେ । ସତ କୁଷ୍ଠକାର ସାହେବ ପ୍ରଣାସିତ ତାଙ୍କୁ କର୍ମରେ ଉପିବାର ଅଛା ଦେଲେ । ଉତ୍ତମ ।

ଜଣେ ତାକୁର ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ, ମାଉଜମାନ ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ଜାତ ବସାନ୍ତ ରୁଛନ୍ତି । ସାପାଳରେ ତେ ପ୍ରକାର ମାତ୍ର ଅଛନ୍ତି ତାହା ଶାଲିଲେ ଅବଶ୍ୟ ପାଠା ନୁଏ; ସେସ ମଧ୍ୟରୁ କେତୁ ନାମକ ମାତ୍ର ମାଂସ ଘାଲିଲେ ଶୀଘ୍ର ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ । ମୃତ୍ୟୁର ଉତ୍ତର ସହି ଯେ, ପ୍ରଥମେ ମୁଖ ଦିଗେ ପରେ ଦେହ ଅବଶ ହୋଇଯାଏ; ଶେଷରେ ନିସାସ ବକ ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ ।

କାହୁକା ଚର୍ଚ୍ଚନ କୋଇଲି ବାସୁଦେବପୁର ଉଦ୍ଧାରଣେ ତା ନିମିତ୍ତ ବଦେସରେ ଥିବା ନଗର ୫୨୦୮୦ ଜା ସିକ୍ଷାଦା ଅପହୃତ ହୋଇ ଅଛି । ଉକ୍ତି କଟ ସୁପରିଦେଶେଷ ସାହେବ, ଉତ୍ତର ଧର ତେପୁଣୀ ମାନିଷ୍ଟେଟ ସାହେବ ଏବଂ ଉତ୍ତରପେଟର ଶୋକନବାବୁ ଦଦାଉକ ସକାଶେ ସରକାରିକ ସାଧିଅଛନ୍ତି । ଫଳ କିଛି ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

କାଲୁମ୍ପ ଓ ସାନ୍ତାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ଶୋକୃତ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ମୁକ୍ତ ପ୍ରକାର ପତ୍ନୀ ଅଭୟ ହୋଅ ପ୍ରଥମତଃ ପ୍ରମାଣେ ନିସ୍ତୁତ୍ୟରେ ବିଜ୍ଞାନ ମୁକ୍ତି ଚଳକୁ ପୋତ ରୁଛନ୍ତି । ଦୁଇ ବକ ଚନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ପ୍ରାୟ ସବୁ ବେଳେ ଦୁଇ ବୁଲନ୍ତି । ଏସମୟରେ ସେମାନେ ବଡ଼ ୨ ଥର ଓ ମଳମୁକ୍ତ ତ୍ୟାଗ କରୁ ଥିଲେବେ ସବୁ ବେଳେ ଠିକ୍ ହୋଇ ଥାଅନ୍ତି ବଦାପି ସମ୍ପଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏବଂ ଅଣାରେ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ଦେଖି ପାରିବ ନାହିଁ । ଏହୁପ୍ର କମଣ୍ଡା = ୪ ବନ ପୁର ହୁଇବା ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଅହାର ବଦ ହୁଏ ସୁଦେ ସେମାନେ ବୌଦ୍ଧିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ୨ । ୧ ବନ ମଧ୍ୟ ରୁପରେ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ର
ପ ୧୦ ଖଣା

ଦା ୨୭ ରସ ମାତ୍ରେ ମାର୍ଚ୍ଚ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ଚୈତ୍ର ଦ ୧୯ ସନ ୧୮୮୭ ସାର ଶରମାସ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଟି ୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪୯୫୯

ଅନୁମାନେ ଅନଳ ସହଜ ଅବଗତ ହେ-
ଲୁଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ଶୁଣ ଗ୍ୟାମାଚରଣ
ଘୋଷ ବ ୨ ଶ ବଲକଳା ମେତକଲ ବଲେକ-
ରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଗେଷ ପଞ୍ଚାଶାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥର ସେ ଅଗ୍ରଣୁଶ୍ଚ ସଜ୍ଜନ
ନୋଇ ଚାହିଁବେ । ଏହି ଉଚ୍ଚ ଅବସ୍ଥା ହେଉ
ଓଡ଼ିଶାବିଧିକ ଦସାଳରେ ଘିଟି ନାହିଁ । ବନିପୁର
ସାହେବ ଏହାକୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଘୋର ଅସବୁ ଯେ
ଅନ୍ୟ ଶ୍ରମମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ କରିବ । ଆଉ
କ, ଏ, ସାସ କଲ ଉତ୍ସାହ ପର ଏହାକୁ ଅପଣା
କରେଇରେ ୪ ୩୦୫୦୯ ଜାର ବନନଗିରିରେ
ନିୟୁକ୍ତ ନ କରନ୍ତୁ ।

ଫସେଟ ସାହେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଲିମେଣ୍ଟର
ସରକାରୀକରଣ ସମୟରେ ଉକ୍ତ ସଭାରେ ସ୍ଥାନ
ନ ପାଆନ୍ତି ଏ ପକ୍ଷରେ ଲିଡ଼ି ବକଳସ୍ତ ଫିଲଡ଼ିକ
ଦଳ ବଡ଼ ତେଣୁ ବରୁଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ସେ-
ମାନଙ୍କ କାମନା ସିବି ହୁଅଇ ତାହା ହେଲେ
ଭାରତବର୍ଷର ଶ୍ରୀ ଅମଳକ ହେବ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ ତାରଣ ତାହାଙ୍କପର ଅନୁମାନଙ୍କ ସକାଶେ
ପାଇଁ ମେଣ୍ଟ ସଭାରେ ଲିଡ଼ିବ ଏମନ୍ତ ଅଉ
ଜଣେ ସଭ୍ୟ ନାହିଁ । ଫସେଟ ସାହେବଙ୍କୁ ସଭାକୁ
ଅଗ୍ରତା ବସ୍ତୁରେ ଭାରତବାସୀ ମାସକେ ଯତ୍ନ
କରିବାର ଉଚିତ ଓ ଏଥିର ବ୍ୟୟ ଛବୀର ସ-
କାଶେ ରେବା ହେଲେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମଥାପାଥ୍ୟ
ହାତ କରିବାର ଉଚିତ ।

ଅଜି ଯୋଲଣି, ଦୋଳସାହାର ଶେଷ ଦନ ।
ପୁଞ୍ଜପର ସାହାର ଧୂମ ଲାହିଁ ଏମନ୍ତ କ ଗଜ
କାଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ନଗରରେ କିଛି ଜଣାଯାଇ
ନ ଥିଲା । କାଲି କୌଣସି ରୂପେ ଉଣା ଅଧିକ-
ରେ ସାହା ନିବ୍ୟାସ ହେଲା । ଅଜି ଯୋଲଣିରେ
ପ୍ରାୟା ଦେବ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ । ତେ-
ବେ ଏ ବର୍ଷ ବଶେଷ ଏହି ସେ ପ୍ରାୟ ୨୧୫୦
ହେଲା ପବନ ଦେବତା ଅଜି ଧୂମ ଧାମରେ
ଯୋଲଣି ଖେଳୁ ଅଛନ୍ତି । ସତ୍ତକରେ ଏମନ୍ତ
ଧୂଳି ଉଡ଼ୁଅଛି ଯେ ଏକ ଏକ ସମୟରେ ବାଟ
ଗୁଲିବା କଷ୍ଟ । ମିଉନିସିପାଲିଟି କୌତୁକରେ
ହେଉ ଅଥବା ଅନ୍ୟ କାରଣରେ ହେଉ ପାଣି
(ଦୁଃଖର ବସୟ ରକ୍ଷାପାଣି ନୁହେଁ) ପକାଇବାର
ଆରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେଥିରେ ଧୂଳି ନିବା-
ରଣ ନ ହୋଇ କେବଳ କଥାହୁଏ ପବର ଅଜ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ।

ଗଜ ଗୋମବାର ଦନ ଏ ଜଲର ଘାଟମାନ
ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ସକାଶେ ନିରମ ହେଲା । ଗଜ
ବର୍ଷ ଯୋବନ୍ତ ଘାଟର ଜମା ୪ ୨୫୫୫ ଜା ଓ
କାଠଯୋଡ଼ର ୪ ୨୧୦୦ ଜା ଥିଲା ଏ ବର୍ଷ
୪ ୪୫୦୦ ଜା ଓ ୪ ୩୪୫୦ ଜା ମଥାକ୍ରମେ
ହୋଇଅଛି । ଅନାଧ୍ୟାୟ ଘାଟର ଜମା ଗଜବର୍ଷ
ଅପେକ୍ଷା କଷ୍ଟକୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଉପସୂଚ୍ୟ
ଦୁଇଘାଟର ଜମା ଏତେ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର କାରଣ
ଏହି ଯେ ପ୍ରତିକଣର ମାସୁଲ ଏକପଇସା ଓ

ବୋହିଅ ବା ଭାଗ୍ୟର ମାସୁଲ ଦୁଇପଇସା
ପରୁବର୍ତ୍ତେ ଦୁଇପଇସା ଓ ଏକଅଣା ମଥାକ୍ରମେ
ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ମହାନଦୀ ଓ କାଠଯୋଡ଼
ଦୁଇପୁଣ୍ଡେଣୀର ଜମା ହେଲେହେଁ ଏ ଦେଶର
ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏକପଇସା ଓ ଦୁଇପଇସାର
ନିରାଣ ହୋଇଥାଏ । ଦୁଇପୁଣ୍ଡେଣୀ ଜମାର
ନିରାଣ ଦୁଇଅଇସା ଓ ଗୁରୁପଇସା ପଦାରୁ ବେହ
ନିରାଣ ଅଗାମୀ ବର୍ଷକୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ହେବ । ଏ
ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଧାନ ଦୁଃଖୀ ସେମା-
ନଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେ ବୁଦ୍ଧି ନିରାଣ ଅଜ ବସ୍ତୁକର
ହେବ ଏଥିରେ ଲେଗନାସ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
ଅନୁମାନଙ୍କ ବିଦେଶନାରେ ନିରାଣ ବୃଦ୍ଧି କର-
ବାର ଉଚିତ ନ ଥିଲା ଓ ଏହା ଅଜ ଅନାଧ୍ୟାୟ
ହୋଇଅଛି । ଏ ବସ୍ତୁରେ ଅନୁମାନଙ୍କର
ଅତୁର ବୋଲିବାର ମାନସ ରହିଲା ।

ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଭାରତବର୍ଷର ଗୃହାଣ ।
କଲକତାର 'ଇଣ୍ଡିୟାନ ଆସୋସିଏସନ' ନା-
ମକ ସଭା ଆଉ ଗୋଟିଏ ମହତ୍ତ୍ୱ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ବରୁଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ଲଲମୋହନ ଘୋଷ ଉକ୍ତ
ସଭାରୁ ପୁନର୍ବାର ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ପ୍ରେରଣ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ଯେ ଆଗାମୀ
ପାଲମେଣ୍ଟ ସଭା ସକାଶେ ଯେଉଁମାନେ ମେମ୍ବର
ହେବେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେମନ୍ତ ଭାରତ-
ବର୍ଷର ସହଜ ସହାନୁଭୂତି ଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
ଅଧିକ ହେବ ଏଥିର ଉପାୟ ବରବା । ଏଥି

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମେମ୍ବର ମନୋନୀତ ବାରିକ
 ନକଟକୁ ସମ୍ଭବ ସମ୍ପାଦକ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଉତ୍କଳ
 ଅଧ୍ୟାୟ କରୁଣାବଳରେ କରୁଣାବର୍ଷ ଇଂରାଜୀ-
 ମାତ୍ର ଅଧୀନରେ ରହିଅଛି ସୁତରାଂ ଏଥିର
 ସୁଖ ପୁଣ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ସୁଖର ଓ ନ୍ୟାୟ ଉପ-
 ରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ କରଇ । ପାଲିମେଣ୍ଟରେ ଗୁରୁତ-
 ବର୍ଷର ହିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କଥା କହୁବାର
 କ୍ଷମତା ତାହାଙ୍କ ହାତରେ ସେମାନେ ଯେବେ
 ମେମ୍ବର ମନୋନୀତ କରନ୍ତା ସମୟରେ ଯେଉଁ-
 ମାନେ ଗୁରୁତବର୍ଷର ବିଷୟ ସମସ୍ତ ଜାଣନ୍ତି ଓ
 ଏ ଦେଶ ସହଜ ଯାହାଙ୍କର ସମାଜରୁ ଅଛି
 ତାହାକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବେ ତେବେ ଗୁରୁତ-
 ବର୍ଷର ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ କିଛି ପୁଣ୍ୟ ଅଛି ତାହା
 ବୁଝି ରହୁବ ନାହିଁ । ଅବେଦନ ପତ୍ରରେ
 ଲେଖାଅଛି ଯେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରଣୀ ଗୁରୁ-
 ତବର୍ଷର ସଦ୍ ଗୁଣ କଲ ଉତ୍ତରୁ ଏଠା ଗବ-
 ଶ୍ଟିମେଣ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଉତ୍ତର ସୂଚକ ନ
 ହୋଇ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ ବିଷୟର ମାର୍ଗକୁ ଯତ୍ନ କରୁଅଛି
 ଏବଂ ଏଥିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମସ୍ତ ଦେଶୀୟ ମୁକ୍ତ-
 ଯତ୍ନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅର୍ଥକ ଅସୁବିଧା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅ-
 ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ ବିଷୟ ଶ୍ରୀ ସାଧନ, ଶାନ୍ତ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି,
 ଶ୍ରଦ୍ଧାପାତ ମୁଖର କ୍ୟୁ କରୁକର୍ତ୍ତ ଉପରେ
 ସମାଜବା ଏବଂ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରୁ ଦେଶୀୟ
 ଲୋକଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇ କରବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲେଖାଅଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଲିମେଣ୍ଟ ଉପସଭା ସମ୍ପାଦକ ପା-
 ରଣୀ ମାଧବେ ସକ୍ଷମ ସେମନ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ ହୋଇ
 ଲଲମୋହନ ବାବୁଙ୍କୁ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା
 ଅତି ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଟଇ ମାତ୍ର ଏମନ୍ତ
 ଅଗଣା ହେଉଅଛି ଯେ ଏହାକୁ ବିଶେଷ
 ଫଳ ଦେବ ନାହିଁ ବାରଣ ନୁହଇ ପାଲିମେଣ୍ଟ
 ସଭାର ମେମ୍ବର ମନୋନୀତ କାର୍ଯ୍ୟ ଏତେ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ ଶେଷ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା ହେଉଅଛି ଯେ
 ଲଲମୋହନ ବାବୁ ସହଜିବା ସମୟକୁ ପ୍ରାୟ
 କିଛି ବାକି ନ ଥିବ । ଅତି ଟିକିଏ ଅଗରୁ
 ଏହା ହୋଇଥିଲେ ବଡ଼ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ଇ-
 ଆଦିବିଷୟ ନ ଦେବାରୁ ଏହିପ୍ରକାର ଭଲ ଏବଂ
 ଅନୁମାନେ ଏହିପ୍ରକାର ଅଗାଧରୁ ଯେ ଲଲମୋ-
 ହନ ବାବୁଙ୍କ ଉପରେ ରହି ତାହାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେ-
 ସ୍ୟ ସାଧନ ପକ୍ଷରେ ଗୁରୁତବର୍ଷର ସମସ୍ତ ଲୋକ
 ଯେ ଯାହା ଯଦି ଅନୁଷ୍ଠାନେ ଉପସଭା ସଭାକୁ
 ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ତାହା ହେଲେ ଅଦମ୍ୟ
 ଅନେକ ଉପକାର ଦେବ ।

ନବମ୍ବର ଅଭ୍ୟାସ ।

ଏ ବିଷୟରେ ନଲେକରୁ ଗାହେବକ ବିଷୟ
 କରୁଥିବେ ବିଷୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେବାର
 କଥା ଏଥିପ୍ରକାର ଲେଖାଅଛି । ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ ବି-
 ମ୍ବର ଗାହେବକ ଗୁରୁତ ନବଲ ଦେଖିବାରେ
 ତାହା ଗଲ ଯେ ତଳତ ମାତ୍ର ତା ୮ ରବରେ
 ଉକ୍ତ ମୋକଦମା ଗାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଫ ଏସଲ
 କରାଅଛନ୍ତି । ଗାହେବ ଅପଣା ଗୁରୁରେ ନଦ
 ଜଳର ଉତ୍ତମୀମା ଶ୍ରୀର କର ଦେବା ବିଷୟ
 ଦରଗାପ୍ରକାଶଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ନଲେକରୁ ଗାହେ-
 ବକ ଫୁଲୁଣିଆ ବିଷୟ ଏବଂ ଅର୍ଥାତ୍ ଅପଣି-
 ମାନ ସଂକ୍ଷେପରେ ବର୍ଣ୍ଣନ କର ପରତପରେ
 ଏହିପ୍ରକାର ଲେଖାଅଛନ୍ତି କି “ଏ ପ୍ରକାର
 ବିଷୟରେ ଅନୁ ଜାଣିବାରେ ଫରୁକଦାସ
 କାର୍ଯ୍ୟ କଥିର ଥା * * * * * ଶ ଅନୁଷ୍ଠାନେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍
 କରବା ଉଚିତ୍ ଉପାୟ ଦେଉଅଛି । ଦରଗାପ୍ର-
 କାଶମାନେ ତଳୁ ପ୍ରକାର ତମନ୍ତୁ କିଛି ମାତ୍ର
 ଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା କର ପାରନ୍ତି ଅଥବା ସବୁ-
 ମର୍ତ୍ତ ସିଦ୍ଧ ହୁଇଲେ ଏହିବେଳରେ ଦେଖିଲ
 ଅଦାଲତକୁ ଯାଇ ପାରନ୍ତି ।”

ଅନୁମାନେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ବହୁଅଛି ଯେ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତର ଗାହେବକ ବିଷୟର ମର୍ମ ଶ୍ରବଣ
 କରବାକୁ ଶକ୍ଷମ ହେଲୁ । ଗାହେବ ଅର୍ଥାତ୍
 ଉକ୍ତା କଲେ ଏପରି ବୋଲି ଯାଇ ନ ଗାରେ
 ବାରଣ ତାହା ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଗାହେ-
 ବକ ଅଜ୍ଞକୁ ରହୁତ କର ଥାନ୍ତେ ଏବଂ ଅର୍ଥାତ୍
 ଉପସଭା କଲେ ଏମନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦୋଲ ଯାଇ ନ
 ଗାରେ ବାରଣ ସେ ପ୍ରକାର ଉପାୟ ଲୋକଙ୍କୁ
 କହ ଦେବାକୁ ପ୍ରକାଶକରେ ଶୁଣି କହୁ-
 ଣ୍ତୁ ଯେ ମାତ୍ର ଗାହେବକ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଚିତ୍ ହୋଇ
 ନାହିଁ । ପ୍ରକାର ଉପାୟ ବି ଅବେଦନକାର-
 ମାନେ ତାହା ଜାଣିବା କାରଣ ଏତେ ଗର୍ଭାନ୍ତୁ
 ହୋଇ ନ ଥିଲେ । ନବମ୍ବରମେଣ୍ଟର ଯେଉଁ
 ସରକ୍ତୁରୁରୁରୁ ଅବଲମ୍ବନ କର ସେମାନେ
 ମାତ୍ର ଗାହେବକ ଚାରେ ବରଗାପ୍ର ଦେଇ ଥିଲେ
 ମାତ୍ର ଗାହେବକ ଫୁଲୁଣିଆ ଅଜ୍ଞ ଠିକ୍ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍
 ଅଭିପ୍ରାୟ ଅନୁଷ୍ଠାନେ ହୋଇ ଥିବ କି ନାହିଁ
 ଏପରି ବିଷୟ ବିଷୟ ଥିବ । ବିଷୟର ଗା-
 ହେବ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରେ ଅପଣା ମନ୍ତବ୍ୟ କ୍ୟୁ କର
 ମାତ୍ର ଗାହେବକ ଅଜ୍ଞ ବାଦାଳ ଅଥବା ରବ କର
 ଥାନ୍ତେ କିନ୍ତୁ ସେ ବିଷୟରେ ଗାହେବ ପ୍ରଶଂ-
 ସିତ ଅତି ସାବଧାନ ପ୍ରକାର କରୁବ ରହୁ ରେ-
 ବକ ଅତି ଗୋଟିଏ ଉପାୟ କହୁ ଦେଲେ ।

ଅଦମ୍ୟ ସେ ଉପାୟ ଭଲ ଅଟଇ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ ତଳୁ ଥା * * * * * ଶ ଅନୁଷ୍ଠାନେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍
 କରବା କାରଣ ଏକାବେଳରେ ମାତ୍ର ଗାହେବକ
 ଅଜ୍ଞ ଦେଉଥିଲେ ସୁଦର ହୋଇ ଥାନ୍ତା ।
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତର ଗାହେବ ଯାହା ବିଷୟ କରାଅଛନ୍ତି
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ ଫଳ ଏହି ହେଲ ଯେ ମାତ୍ର ଗାହେବକ
 ଗାହେବ ଗୋଟିଏ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତରୁ ଓ ଅପଣୁ ଅଜ୍ଞ-
 ଦାନ୍ତ କହୁ ସଂକ୍ଷେପ ଲୋକଙ୍କର ଚିରକାଳରୁ
 ଲୋକଙ୍କର ଅସୁଅବାଦରୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରବେଶ
 ତାହା ଏବଂ ବିଷୟର ସମର୍ପଣ କଲେ ଏବଂ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତର ଗାହେବ ସେହି ଅଜ୍ଞର ଅବହାନରତା
 ବିଷୟ କିଛି ପ୍ରକାର ବିଷୟର ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରକା-
 ବାର ଦେଖା କରବାର ଉପଦେଶ ଦେଲେ ।
 ଗୁଡ଼ା ଯେ ଦୁର୍ଗଭର ବଳ ଏହା ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତର
 ଗାହେବ ହାନୁକୁ ବୁଝାଉଅଥ ସୁରୁପ ହୋଇ
 ଯାହା କୁଟିଲେ ନାହିଁ ବଡ଼ ଦୁର୍ଗଭର ବିଷୟ
 ଅଟଇ । ଯାହା ହେଉ ଅନୁମାନେ ଅନୁଷ୍ଠାନ
 ହୋଇ ଶ୍ରୀର ଯେ ଦରଗାପ୍ରକାଶମାନେ ଏଥିର
 ନବମ୍ବରମେଣ୍ଟରେ ଅପଣିତ କରବେ ।

କଲକାର ଇଂରେଜ ଟିକା ।
ଏହି ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନ

ମାତ୍ର ବଡ଼ ପ୍ରକାରରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ କରାଅଛି ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ * * * * * ଅପଣିତ ବିଷୟ
 ବିଷୟକୁ ପ୍ରକାର ହୋଇଅଛି । * * * * * ଅପଣି
 ଏହି ଯେ ଇଂରେଜ ଟିକା ଯେପରି ତଳାଭାଗ
 ତାହାର ଗାହେବ ପ୍ରକାର କରାଅଛନ୍ତି ଚର୍ଚ୍ଚି
 ପକ୍ଷରେ ଅଜ୍ଞ ନ ହେଲେ ତାହା ତଳ ନ
 ଗାରେ ଓ ବିଷୟର ସକ୍ଷମ ସେପରି ଅଜ୍ଞ
 କରବାର ସନ୍ଦେହ ହୁଇ ଅଟଇ । ପ୍ରକାର କଥା
 ଏହି ଯେ ଦେଶୀୟ ଟିକା ବଳ କର ଇଂରେଜ
 ଟିକା ତଳାଭାଗ ଅଜ୍ଞ ହୋଇ ଗାରେ କ
 ନା । ଅନୁମାନେ ବିବେଚନାରେ ଅଜ୍ଞ
 ହୋଇ ଗାରେ । ଯଦି ବୋଲ ଦେଶୀୟ ଟିକାକୁ
 ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଧର୍ମ ସଂଜ୍ଞାନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି
 ଦେଖା କରନ୍ତି ସେ ହୁଲେ ତାହା ବଳ କରବା
 ପକ୍ଷରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ ଅଜ୍ଞ ହୋଇ ଗାରେ । ଏଥିରୁ
 ଅନୁମାନେ କିଛି ଗାହେବକରେ ବସନ୍ତ ଠାକୁ-
 ସୁଣୀ ନୁହେ କିମ୍ବା ଟିକା ଧର୍ମସଂଜ୍ଞାନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ
 ନୁହେ । ବିଷୟ ଠାକୁସୁଣୀ ନ ଥାଇ ବେମ
 ଥିବାର ଗାହେବକ ବଡ଼ ଏହି ପ୍ରକାର ଅନୁ-
 ମାନେ ଦେଉଅଛି ଓ ଯଦି ଦେଶୀୟ ଅଛି ।
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତର ଯଦି ସାଧାରଣ ଲୋକେ ତାହା ଧର୍ମ-

ସଂଜ୍ଞା କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଵରୂପ ମଣିବାର ଅପତ୍ତି କରାଯାଏ ଏଥିକୁ ଅନୁମାନେ ବୋଲୁଁ ବିଧବାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ମରଣ ଅର୍ଥାନ୍ତେ ସ୍ତ୍ରୀ ହେବା ହୁଏ ଧର୍ମରେ ବିଧି ଥିଲା ଓ ସରକାରୀ ଚଳି ଅସୁଖିନୀ ଭାବା ରହୁଛି କରବାର ବିପତ୍ତି ଅଇନ ହେଲା । ସାଧାରଣ ବା ଲଜର ଲୋକେ ଚରଣି ପାଖୁଆ ପତ୍ନୀକୁ ଧର୍ମ ସଂଜ୍ଞା ବୋଲି ମନୁଥିଲେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଗାନ୍ଧୀ କିପରି ବଳ ହରାଇ ଦେଲେ । ଚରଣି ପାଖୁଆରେ କେବଳ ପାଖୁଆର କଷ୍ଟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ବିକଳ ଅବସ୍ଥା ନ ଥିଲା ବରଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଆମୋଦ ଥିଲା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେବେ ଭଦ୍ରା ବଳ ହରାଇଲେ ତେବେ ଯଦୁରେ ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ଓ ସାଧାରଣଙ୍କର ଅତି ଅନିଷ୍ଟ ଭାଷା କାହିଁକି ବଳ ନ ହରାଇବେ? ବସନ୍ତ ସେଗରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଗଣ୍ଡା ବା ସହସ୍ର ପ୍ରାଣୀ ନଷ୍ଟ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ଦେଶୀୟ ଟିକା ଏହା ନିବାରଣ କରି ପାରୁ ନାହିଁ ବରଂ ବୈଦ୍ୟକୁ ଡାକି ଆଶେ ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଦୁଇ ଗଜପିଲ ସେ ଟିକା ଦେଇଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ବସନ୍ତ ହେଲେ ଭଣ୍ଡି ସଙ୍ଗେ ସେ ସେଗ ବିପ୍ରାୟ ହୁଏ ଓ କ୍ରମେ ସଂକ୍ରାମକ ହୋଇ ପଡ଼େ । ଯେ ପୁଲେ ଦେଶୀୟ ଟିକାରେ ଏପରି ଅନିଷ୍ଟ ଓ ଅସୀମ କଷ୍ଟ ହୁଏ ଇଂରେଜ ଟିକାରେ ବିକଳ ଅନିଷ୍ଟ ନ ଥାଇ ବସନ୍ତ ସେଗ ନିବାରଣର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ବୋଲି ପିଲାନୁ ହୋଇଅଛି ସେ ପୁଲେ ପ୍ରାଣିମାନଙ୍କ ଫଣ ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଦେଶୀୟ ଟିକା ବଳ କରି ଇଂରେଜ ଟିକା ପ୍ରଚଳ କରାଇବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ଅଟେ ।

ହେତୁ ହେତୁ କହୁପାରନ୍ତି ଲୋକ ଯେଉଁ ଅଇନ ନ ଗୃହାନ୍ତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଗାନ୍ଧୀ କାହିଁକି କରବେ । ଏଥିକୁ ଅନୁମାନେ କହୁଁ ଲୋକେ କି ଖଲ୍ ସ ଅଇନମାନ ଗୃହାନ୍ତି ? ନା ଦେଶୀୟ ସମ୍ପାଦକର ଅଇନ ଗୃହାନ୍ତି ନା ଅସୁସ୍ଥ ଅଇନ ଗୃହାନ୍ତି ? ଏ ସବୁ ପକ୍ଷରେ ସମସ୍ତ ଲୋକେ ଏକମୁଖ ହୋଇ ଅପତ୍ତି କଲେ ବିଶେଷତଃ ଖାଲ୍ ସ ହେତୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଡ଼ ସଭ୍ୟ ଅସଭ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅସନ୍ତୋଷ ଜାଣିଲେ ଏହା ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକେ ଯେ ଭଣ୍ଡି କରୁଛନ୍ତି ଅବେଦନ ସମ୍ପାଦକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ପଠାଇଲେ ବା ପ୍ରତିବାଦ କଲେ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ କିମ୍ପାରେ କେତେକ କିଛି ରକ୍ତମାଳିଣୀ ସଦା ସେ ଅଇନମାନଙ୍କୁ ଘଣ୍ଟା ଲ ଭଧାତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେ ଅଇନମାନ ଲୋକେ ତେବେ ବଳାହାର ଇଂରେଜ ଟିକା

କଷ୍ଟରେ ଅଇନ କରବାରେ କି ଦୋଷ ? ଏଥି ପକ୍ଷରେ ତେଜେ ବା ଅଦୌ ଅପତ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ବରଂ ନବ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଭାଷା ଅକ୍ଷୟପୂର୍ବକ ଘେନା କରବେ ଓ ସେପରି ଅଇନ ହେବାର ସେମାନଙ୍କର ଏହାକୁ ଲଜି ଏବଂ ସକଳ ସମ୍ପାଦକ ସେପରି ଅଇନ କରବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ବାର ବାର ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯଦି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ଲଜିମାନରେ ସକଳ ଅଇନ କରୁଥାନ୍ତେ (ଯାହା କି ଅତି ବାହୁନାୟ ଓ ଭଲର ବିଷୟ) ତେବେ ଏପ୍ରକାର ଅପତ୍ତି ସାଜନ୍ତା । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅପଣାର ଲଜ ବା ସୁଧା ଯାଁଲ ଲୋକଙ୍କ ଲଜି କରୁଛନ୍ତି ଅଇନମାନ ସର୍ଜନା କରବେ ଯଦୁରେ ଲୋକଙ୍କର ଲଜ ଓ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କେବଳ ଭ୍ରମ ଓ ଅଭିଜ୍ଞ ହେତୁ ଲୋକେ ଭାଷା ଗୃହାନ୍ତି ନାହିଁ ତହିଁ ବେଳକୁ ଲୋକଙ୍କ ଲଜି ଲୋକେ ଏହା ଉଚିତ ବଳନାହିଁ ନୁହଇ । ଅତଏବ ବଳାହାର ଇଂରେଜ ଟିକା ପକ୍ଷରେ ଅଇନ ଅନାୟାସେ ହୋଇପାରେ । ଅଇନ ହେଲେ ଯେପରି ଭାଷା ସୁଧାରେ ଚଳିବ ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାକୁ ହେବ । ଏଥିର ଗରୁତ ଧର୍ମ ଅପତ୍ତି ପକ୍ଷରେ ଚଳୁଅଛି ।

ଧର୍ମ ଅପତ୍ତି ଏହି ଯେ ତାକୁର ସାହେବ ଯେ ଏହା ଚକଳାରେ ଜଣେ ମୌରସି ଟିକାଦିଆ ସୃଷ୍ଟି କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଏକାଧିକତା (Monopoly) ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରନ୍ତି ଭାଷା ଅସୁଧା ଓ କଷ୍ଟକର ଅଟେ ଓ ମଧ୍ୟ ଚଳି ନ ପାରବ । ଅନୁମାନ କବେଚନାରେ ମଧ୍ୟ ତାକୁର ସାହେବଙ୍କର ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଭଲ ନୁହଇ ଓ ଅପତ୍ତି ଠିକ ଅଟେ । ଅନୁମାନେ ଏକାଧିକତାର ବଡ଼ ବିରୋଧୀ ଅଟୁଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟରେ ଭାଷା ଗୃହାନ୍ତି ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଏକାଧିକତାର ଅନେକ ଦୋଷ ଓ ଅସୁଧା । ଏ ସଂକ୍ରାମରେ ଅନୁମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଘେନା ହେଲେ ଇଂରେଜ ଟିକା ଅଲଗା ଓ ଇର୍ବୋ-ଷରେ ଚଳି ପାରବ । ଅଇନରେ ଏପରି କିଛି ହେବ କି ଏକବର୍ଷ ବା କୌଣସି ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସମୟ ଉଦ୍ଧାରେ ଯେଉଁ ଟିକାଦିଆ ଇଂରେଜ ଟିକା ନ ଦେଇ ଦେଶୀୟ ଟିକା ଦେବ ସେ ଦିଗ୍‌ନାୟ ହେବ । ଏଥି ସଙ୍ଗେ ଦେଶୀୟ ଟିକାଦିଆମାନଙ୍କୁ ଇଂରେଜ ଟିକା ଗଣା ଦେବାର ସୁଯୋଗ ବରୁ କଥା ଯିବ । ଏଥିରେ ସରକାରଙ୍କର ବିଚ୍ଛି

ଖରଚ ହେବ ଓ ତହିଁର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କାଉର ନୁହନ୍ତି । ଏହା ହେଲେ ଦେଶୀୟ ଟିକାଦିଆମାନେ ଇଂରେଜ ଟିକା ଶିକ୍ଷି ଭାଷା ଦେବାକୁ ପାରବ ହେବେ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ବିଷୟ ଏହି ହେବ ଯେ ଯେତେ ଲୋକ କୌଣସିପ୍ରକାର ଟିକା ନେଇ ନାହାନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ଦେଉବର୍ଷ ବା କୌଣସି ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଇଂରେଜ ଟିକା ନ ନେଲେ ଦିଗ୍‌ନାୟ ହେବେ ଓ ଉତ୍ତମ-ତକୁ କୌଣସି ସିଲର ପିତା ମାତା ବା ରକ୍ଷକ କର୍ତ୍ତାକୁ ଏକବର୍ଷ ବୟସ ମଧ୍ୟରେ ଇଂରେଜ ଟିକା ନ କଥାଲେ ଦିଗ୍‌ନାୟ ହେବେ । ଏ କଥାରେ ସମସ୍ତେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଟିକା ନେବେ ଓ ଆପଣା ପିଲମାନଙ୍କୁ ଦିଅଇବେ । ଯେଉଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅବୋଧମାନେ ଅସୁସ୍ଥରେ ଟିକା ନାହିଁ ବୋଲି କୌଣସିପ୍ରକାର ଟିକା ନିଅନ୍ତି ହାହିଁ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଟିକା ନେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ଦେଶୀୟ ଟିକାଦିଆମାନେ ଭ୍ରାମ୍ୟ ବୃତ୍ତ ଦେଶୀୟ ଟିକା ଦେଉ ଅଛନ୍ତି ସେହିପରି ଇଂରେଜ ଟିକା ଦେବେ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍‌ଦିଗ୍ ଓ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ବା ଶିକ୍ଷାଦେବା ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କେତେକ ଜଣ ଉଦ୍‌ଦିଗ୍‌ଧାରକ ରକ୍ତବେ । ଟିକାଦିଆମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଯେପରି ପାରାଭୋଷିକ ନେଉ ଅଛନ୍ତି ସେହିପରି ନେଉ ଥିବେ । ଏପରି ହେଲେ ବଳାହାର ଇଂରେଜ ଟିକା ଅଲଗାରେ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ବିକାଶ ବ୍ୟୟରେ ଚଳି ପାରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ଟିକାଦିଆ ମହକୁମା ଅଛି ତହିଁ ପରବର୍ତ୍ତେ ଉଦ୍‌ଦିଗ୍‌ଧାରକ ମହକୁମାଟିଏ ହେବ ଓ ଏଥିରେ ଅଧିକା ଖର୍ଚ୍ଚା ନ ପଡ଼ବ । ଅତଏବ ଅନୁମାନେ ତାକୁର ଡିପାର୍ଟ୍‌ମେଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ ସେ ଏହିପରି ସୃଷ୍ଟି ଓ ବସନ୍ତରେ ଏ ବର୍ଷର ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ଦେଖାଇ ବଳାହାର ଇଂରେଜ ଟିକାର ସୁନବୀର ପ୍ରସ୍ତାବ କରନ୍ତି । ଲଜ ଅନୁରୋଧରେ ଟିକା ମହକୁମା ପ୍ରାପକ ହୋଇ ବିପ୍ଳବର ଫଳଦାୟକ ହୋଇଅଛି ଓ ବଳାହାର ଇଂରେଜ ଟିକାର ଅଇନ ଦେଲେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଫଳ ମିଳିବ । ମେଳଣର ଓ ବିକଳର ସାହେବମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଅଛୁ ଯେ ସେମାନେ ଏଥିର ସୁବିଧା କରି ଇଂରେଜ ଟିକା ପ୍ରଚାର ପୂର୍ବକ ଅବଂଷ୍ୟ ନିବାପ୍ରାଣୀ ନଷ୍ଟ ନିବାରଣ କରନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦିକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ପୃ ୧୫୭

୧୯୧୩

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଉପଯୋଗୀ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଅଛି ।

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫/-
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷାନ୍ତେ ୨୦/-
ମଙ୍ଗଳାପୁର ଡାକମାସୁଲ ୪୫/-

ନାମା ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହୋଇ ଅଛି ।
ତାହା ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଲେନରଲ ସା-
ଦେବ କୋନାମାରେ ଦୁର୍ଭରୁପେ ଅପଣାକୁ ପ୍ରା-
ପ୍ତି କର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମମାନ ଅଧିକାର କରି-
ବାରେ କୋନାମାର ସମସ୍ତ ଖେଳ ଜାଗାମାନେ
ଅଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ସାଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।
ଏହି ଗୋଟା ଗୋଟା ସେମାନେ ଫେର-
ଦେଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସବୁ ଗୋଟା ନ ଦେବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୈନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ ହେବ ନାହିଁ ।

ବ୍ରହ୍ମସମ୍ପ୍ରଦାୟ ନାବଗେସକ କମ୍ପାନୀର ଚାଳ-
ସ୍ୱର ନାମକ ବାଣୀୟ ଜାହାଜ ଗର ସମ୍ପାଦକରେ
କଟାପଲ ନିକଟରେ ବାଲି ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଯାଇ-
ଥିଲା । ଏଥିର ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ କରକାରୀ
ଏକପ୍ରକାର ଜାହାଜ କାହାଜ ଅସିଥିଲା ଏବଂ
ଶୁଣାଇ ଜାହାଜ ସେ ବାଟେ ଯାଇ ଥିବାରୁ ଉ-
ପରୁ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିଲା । ଉପରକ୍ରମେ ଜାହାଜଟି
ଉପର ସମୟରେ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବାରୁ ଉପରୁ
ରକ୍ଷା ପାଇଲା । ଜାହାଜର ବସେଣ ବହୁ ସତ
ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ କମ୍ପାନୀର
କିଛି ଉପକରଣ ଜାହାଜ ବସେଣସ୍ଥ ହେଲଣି ।
ଦୁଃଖ ଏକା ହୋଇ କେବେ ଅସଇ ନାହିଁ ।

ଅଗ୍ନେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ବାବୁ ଜାଲିପଦ
ବାନର୍ଯ୍ୟ ମୁନିସିପଲ ସହକାର ସଭାପତି ପ-
ଦରେ ଉପାଧୀ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଗତପ୍ରେ ସା-

ହେବ ଏଠାର ଜଙ୍ଗଲମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଅଧିକାର
ପ୍ରଦାନେ ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ ସହକାରୀ କଥା ନ
ଯାଇ ଜାଲିବାବୁଙ୍କ ଦସ୍ତରେ ରହିଥିଲା । ସେ
ନିଜେ ଶୁଭ ଶୁଭ କାହିଁକି? ସେ କିଛି କାମ ନ
ପାଇବାର ଗୁହାରି କରୁ ନୁହେଁ ଓ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ
ବା ଦୁଃଖିତ ଥାନ୍ତି, ଯଦି ସାହେବଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହରୁ
ସହ ମଣିବ କାମ ପାଇଥିଲେ ତାହା ଶୁଭ
ହେଉଥିଲା କାହିଁକି? ପ୍ୟାସ ବାବୁଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା
ଇତିହାସର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଚେଷ୍ଟାରେ ସେ ଅନେକ
କଷ୍ଟ ପାଇବାରୁ ଅତି କିଛି କାମ ତାଙ୍କୁ ମିଳୁ
ନାହିଁ କି? ଏ ମାସ ତା ୫ ରଖରେ ମୁନି
ସିପଲ କମିଶନରଙ୍କ ସହ ହେବ ସେ ସଭାରେ
ଜାଲିବାବୁଙ୍କ ଉପାଧୀ ପ୍ରଦାନ ହେଲେ ଅନ୍ୟ
ସହକାର ସଭାପତି ନିମନ୍ତେ ହେବେ । ବରଖାସ୍ତି
ଓବରସିପୁର କେସିକ ସାହେବଙ୍କ କର୍ମରେ
ଅତି ଜଣେ ରହିବାର ପୁର ହେଲେ ସେହି
ଦିନ ଲୋକ ମନୋମାତ ହେବ ।

ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଗଜ
ଜାହାଜର ମାସ ତା ୫ ରଖରେ ପୁର ବସାପର
କମିଶନର ବୋଟିଏ ବସେଣ ଅଧିବେଶନ ହୋ-
ଇଥିଲା । କମିଶନର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସହ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ
ଥିଲେ । ସଭାରେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଇଥିଲା ବ
ଉତ୍ତମ ପିଲବା ପାଣି ଯୋଗାଉବା ଏବଂ ନଗ-
ରରୁ ଜଳ ନିର୍ଗତ ହେବା ଓ ମରକା ଉଠାଇବାର
ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇପାରେ କର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପର-

ମାଣରେ ପୁର ନଗରରେ ଯାହା ମନୁ ଅଛନ୍ତି
ତାହା ବସୁର ଉପା ହୋଇ ପାରେ । ଉକ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତେ ଯାହା ବ୍ୟୟ ଲାଗିବ ତାହା
ସାହିତ୍ୟ ଉପରେ ପଢ଼ିବାର ଉପକ୍ରମ ଅଭବ
ଯେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯାହାଠାରୁ ଦୁଇ ପଇସା
ଲେଖାଏ ତାକୁ ନିଅଣିବ ତେବେ ବାର୍ଷିକ
ଟଙ୍କା ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ଆୟ ହେବ ଏବଂ ତାହାକୁ କମିଶନ
ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର ଏକ ଉପକ୍ରମ ହେବ ଯେ
କର୍ତ୍ତମାନ ପରି ଉପାଦାନ ମୂଲ୍ୟ ୫୩ ନିବାସ
ହୋଇ ପାଇବ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ପରିବର୍ତ୍ତରେ
ବାବୁ ଶିବେଦତନୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଲ ଲିଖିତ ସଂସୋଧ
ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଆଗର କଲେ ଯଥା; ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯାହା
ଉପରେ ଯେତେ ବାଲିକା ହେଉ ପଛକେ
ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଭାବର ନ ବସାଇ ପ୍ରତିକଳ
ଲାଇସେନ୍ସ ଫିସର ଦର ବୁଦ୍ଧି କରବାହାସ
ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଟଙ୍କା ସମ୍ପ୍ରଦ କରବାର ଉଚିତ ।
ଏହି ସଂସୋଧର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସମସ୍ତ ସହ୍ୟ ଏକମତ
ହୋଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଓ ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ରହିବ
ହେଲ ବଡ଼ ସ୍ୱଖର ବସୟ ଅଟଇ । ଲାଇସେନ୍ସ
ଫିସ କ ପରମାଣରେ ବୁଦ୍ଧି ହେବ ତାହା ଅବଧି
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

କାବୁଲ ।

କାବୁଲ ସୁଦ୍ଧା ଶାନ୍ତ ଶେଷ ହେବାର କୌଣସି
ଆକାର ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ଅପରାଧମାନେ
ପ୍ରକାଶ ଦେଇ ଯାଉଥିଲେବେ ସୁଦ୍ଧା କରବାର

ସବୁ ପ୍ରକାରର ବ୍ୟବସାୟ ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତରେ ପଡ଼ିଅଛି
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀମାନେ ନିଜସ୍ଵର ସରବେସ୍ଵର ଉତ୍କଳ ଭାଗର ଅଧିକାରୀ
 ବିଦ୍ରୁତ ହୋଇ ପାର ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀମାନେ ଜାଣି ଯେ ସେମାନେ
 ବାଣିଜ୍ୟରେ ଦେମନ୍ତ ଏ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସାୟରେ ଦେବେ
 ବାଣିଜ୍ୟର ହୋଇ ପାରନ୍ତି ଏବଂ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏହା ସତ୍ୟ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଅଛି ତାହା ଏବଂ ଅନ୍ତର ଯେଉଁ ଅଛି
 ଏଠାରେ ଉପାୟର ଅଭାବ ନାହିଁ କେବଳ ମନୁଷ୍ୟର ସବୁ
 ଓ ପରମ୍ପରରେ ତାହା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରେ । ଏ ସମସ୍ତ
 ସୁଯୋଗର ଫଳ ବଦେଶୀମାନେ ଦେଇ ଯିବେ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ-
 ମାନେ ପଛକୁ ପଡ଼ି ରହିବ ଏମନ୍ତ ବଦାତ ସହ ବଦଳା ଏବଂ
 ବଦଳାପୁର ଘୋରବ ଏବଂ ବଦଳାମାନଙ୍କର ନିଜର ଘୋରବ
 ଓ ସୁଖର ବଦଳରେ ଏମନ୍ତ କଥା ଯେପରି ନ ଦେଇ ଯେ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀମାନେ ବଦଳା ଶିକ୍ଷା କରି ସମ୍ମାନପୂର୍ବକ ଜୀବନ ପାତ୍ରା
 ନିକାହ କରିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକା ଅମନୋଯୋଗୀ
 ହେଲେ ।”

ଉପର ଲିଖିତ ଉକ୍ତପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଉପଦେ-
 ଶକୁ ଅସୁବଦ୍ଦେଶୀୟ ସୁବକ୍ତବ୍ୟର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ-
 ଜନ କରବାର ଉଚିତ । ବାସ୍ତବରେ ଶିକ୍ଷାର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାନବସହିତ ଜୀବନଯାତ୍ରା ନିକାହ
 କରିବାକୁ ସମ୍ଭବ ଦେବା । ଯେବେ ତାହା ନ
 ହେଲେ ତେବେ ସେ ଶିକ୍ଷାରେ ପ୍ରୟୋଜନ କ ।
 ଚୂଡ଼ଶାଳରେ ପଢ଼ି ଅଧିକା ନ ପଢ଼ି ଯେଉଁ କଥା
 ଯେବେ ବ୍ୟବହାରୀମାନଙ୍କୁ ପଦ ପାଇ ସେହି
 କଥା ହେଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଭିକମ୍ପରେ ବନପାତ
 କରିବାକୁ ହେଲେ ତେବେ ସେ ଶିକ୍ଷାଲଭ
 ବିଜୟନା ପାତ୍ର । ଏହା ମଧ୍ୟ ବୋଲି ଯାଇପାରେ
 ଜୀବନୀ ନିକାହର ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ ଉପାୟ ସବୁକୁ ବିପ୍ର-
 ଭ ଲୋକ ଅବୋର କସିବାରୁ ଲାଭକର
 ବ୍ୟବସାୟରେ ସମ୍ପଳ ଦେବା ବନକ୍ରବନ କଠି-
 ନ ଦୋର ଅସୁଅଛି ପୁଣି ଅମ୍ବେ ଓଡ଼ିଶାବାସି-
 ମାନଙ୍କର ନାନା ବ୍ୟବସାୟ ଶିକ୍ଷାର ଉପାୟ ନ
 ଥିବାରୁ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚ-
 ନୀୟ ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଏଠା କଲେଜରେ
 ପଢ଼ି ଦେହ ଉତ୍କଳ ବ ତାଲୁର ବ ଲଞ୍ଜିମ୍ପୁର
 ରହାବ ହୋଇ ନ ପାରିନ୍ତି ଏବଂ ଏସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଫଳ ଏହି ହୋଇଅଛି ଯେ ବ୍ୟବହାରୀମାନଙ୍କର
 ପ୍ରବେଶିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ ଦୁଅ ଅଧିକା ବ,
 ଏ, ଉପାଧି ଲାଭକର ଟ ୪୦ । ୫୦୦ କାର ବ-
 ରମାଗିରିରୁ ଅଧିକ ଅଗା ବହି ନାହିଁ ନିତାନ୍ତ
 ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ଜଣ ଓଡ଼ି-
 ଶାବାସି ବ, ଏ, ଉପାଧି ପାଇଲେ ଅନୁମାନ-
 ନୀର କମିଶ୍ନର ସାଦେଶ୍ୟ ଏହିପ୍ରକାର ପୁରସ୍କାର-
 ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ କଲେ ଓ ଉଦ୍ଵାର
 ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ଲୋକେ କେତେ ଉଚ୍ଚ
 ଅବସ୍ଥାକୁ ଲାଭ ପାରିନ୍ତି ତାହା ବାର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵାରା
 ଦେଖାଇଲେ । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷ-

ମାନେ ସମ୍ଭାରରେ ଅପଣା ଉନ୍ନତ ନିମିତ୍ତ କ
 ପତ୍ନୀ ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ ତାହା କହିଦେବା
 କଠିନ ଅଟଇ । ଅମ୍ବେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ
 କ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଲାଭକର
 ବ୍ୟବସାୟ ଶିକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଉପାୟ କରି ନ
 ଦେଲେ ଏମାନଙ୍କର ଭଲଗତି ନାହିଁ । ବାଣି-
 ଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ସମ୍ପଳ ଦେବା ମଧ୍ୟ ଏମା-
 ନଙ୍କର ସାଧ୍ୟାୟତ୍ତ ନୁହେଁ କାରଣ ଇହିଁ ସକାଶେ
 ମୁକ୍ତଧନର ପ୍ରୟୋଜନ ଅଥଚ ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର
 ଲୋକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷାଲଭ କରୁ ଅଛନ୍ତି ତା-
 ହାଙ୍କ ଦ୍ଵାରରେ ଧନ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ
 ଏବଂ ଲାଭକର ବ୍ୟବସାୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ବି-
 ହିତ ଉପାୟ କରିଦେବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷଙ୍କର ଅ-
 ଧିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଉଅଛି ତାହା ନ ହେଲେ
 ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ ଲାଭକର ଏଠା ଲୋକେ ସାମାନ୍ୟ
 ରୂପି ବା ଦୋକାନୀଦାର ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ କ
 ଦେବେ ତାହା ପୁର କରିବା କଠିନ । ଯେଉଁ-
 ମାନେ ଅପଣା ପିଲାଙ୍କୁ ବହୁ ବ୍ୟୟକରି ବି-
 ଦ୍ୟାଶିକା ଦିଅନ୍ତୁ ଅଛନ୍ତି ପିଲାମାନଙ୍କର ଉପ-
 ସ୍ୟକ ପ୍ରତି ବିନା କରି ହେଲେ ଇହିଁର
 ବିଧାନ କରିବା ସେମାନଙ୍କର ବିଶେଷ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ହେଉଅଛି ।

(ପ୍ରାପ୍ତ)

କାଳୀବୀରଙ୍କ ଗଗ୍ନଗୋଳ ।

ଗର ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣମାସନ ମୋଫସଲରେ
 ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ପ୍ରକାଶ କରିବାବେଳେ ବାବୁ
 କାଳୀବୀର ବାନାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପଦାରିବାଚକର ଓଡ଼ିଶା
 ଲିଭିଦାସର କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗସ୍ତେଇରେ ଅନୁମାନ-
 ରେ ପତ୍ରଗଳ ଓ ସେ କଥା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ମନ ହିତ ଏ
 ବିଚଳତ ଧରଗଲ ଭାଗେ ଦେହରେ ଅବର
 ଓ ରଜପାଣି ଏବଂ ପେଟରେ ଠାକୁରଙ୍କର
 ଶାଳଳ ଭୋଗ ପତଳ ଯେ ଅମ୍ବେ ସ୍ଵପ୍ନ ହୋଇ
 ଅପଣା ମନ ଭାବକୁ ଅପଣକ ପାଠକଙ୍କ ନିମିତ୍ତ
 ଲେଖିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲୁ ତାହା ଏହି ।

ଉତ୍କଳ ପଞ୍ଜିକାରେ ଉତ୍କଳସଜାକ ବର୍ଣ୍ଣ-
 ନାରେ ଲେଖାଅଛି ମୁରୁଦଦେବଙ୍କ ଅ ୧୧
 କରେ କଳପାଦାତ ଅଲଲ ଦେବଦଳନ
 ନାଗର ବଜାଇବାରୁ ଦେବଦେଶଙ୍କର ନାଗା
 କର୍ଣ୍ଣ ଛୁଡ଼ ପଡ଼ଇ । ଏ କଥା ଅନେକ ପୁରୁତନ
 ଓ ବିଶ୍ଵକ ହିନ୍ଦୁବର୍ଣ୍ଣକ ସଗ୍ରେ ପାଠ ହେଲ ।
 ମାତ୍ର ତାହା ଶୁଣି କେହି ଉପେକ୍ଷ ନ କଲେ ।
 ଅମ୍ବେ ସେ ସଗ୍ରେ ଥାଇ ଏହା ଦେଖି ମନେ

କଲୁ ଦେବଦେଶଙ୍କର ଏପରି ଅପମାନ କଥା
 ଶୁଣି ଏତେ ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଲେଖାବ
 ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ ନ କଲେ ପଦାରିବାଚକ ଏହି
 ପ୍ରକାର ବା କିଛି ଉଣା ଅଧିକ ଲେଖାରେ
 କାଳୀବୀର କାହିଁକି ଏତେ ଗଗ୍ନଗୋଳ ଲଗାଉ
 ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବ ବଦେଶନାରେ ପଦାରିବାଚକ
 ଲେଖା ଅପେକ୍ଷା ଉତ୍କଳ ପଞ୍ଜିକାର ଲେଖା
 ଦେବଦେଶଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଧିକ ଅପମାନ ସୂଚକ
 ଅଟଇ । ମନୁଷ୍ୟଦ୍ଵାର ଦେବମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରତି ଯେପରି
 ଅଧ୍ୟାତ୍ମର ଦେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାହାର ପଦାରିବାଚ
 ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ପଞ୍ଜିକାରେ କେତେ ଅସ-
 ମ୍ଭବ କଥା ଲେଖାଅଛି । କଳାପାଦାତ ଶର
 ଜବନ, ପୁଣି ତାହାର ଶର ନାଗରର ଏତେ
 ମହିମା ଯେ ଇହିଁର ନାଦରେ ଦେବଦେଶଙ୍କର
 ନାମା କର୍ଣ୍ଣ ଛୁଡ଼ ପଡ଼ଇ ! ଦେବଦେଶଙ୍କର
 କିଛି ମହିମା ନ ରହିଲ ! ସେମାନଙ୍କ ମହି-
 ମାକୁ ଶର ଜବନର ନାଗରର ମହିମା ବଳ
 ପଡ଼ଇ ! ଦେଖ, ପଞ୍ଜିକାରେ କଳାପାଦାତର
 କେତେ ଟେକ ଦୋରଅଛି ତାକୁ କେତେ
 ଅଲୌକିକ ମହିମା ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇ ଅଛି ଓ
 ଦେବ ଦେଶଙ୍କର ମହିମାର କେତେ ଖବରା
 ହୋଇ ଅଛି । ଏପରି ଅସମ୍ଭବ ଓ ଦେବଦେଶ-
 ଙ୍କର ଅଧିକ ଅପମାନ ସୂଚକ ବଚନ ପ୍ରତିବର୍ତ୍ତ
 ମଦାପଦ ବନ ଦେବତାଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଓ
 ହିନ୍ଦୁବର୍ଣ୍ଣକ ମଧ୍ୟରେ ପଠିତ ଦୁଅର ତଥାତ
 କେହି ବିରକ୍ତି ବା ଉତ୍ତେଜିତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ଦେବେଇବା କାହିଁକି; ସେମାନେଇ ବାଚୁକ
 ନୁହନ୍ତି । ନାଗରର ନାଦରେ ହେଉ ଅବା
 ଅସ୍ତ୍ରାତାଳରେ ହେଉ ଦେବଦେଶଙ୍କର ନାମା
 କର୍ଣ୍ଣ ଛୁଡ଼ିବାର କଥାଟି ସତ୍ୟ । ଦେବ ପ୍ରତିମା
 ବସ୍ତୁ ହେଲେ ଦେବରୁ ଯାଏ ଓ ତାହା ଅସ୍ତ୍ର-
 ଜମାୟ ହୁଅନ୍ତି ତଥାତ ପାଞ୍ଜିକାର ସେ କଥା
 ଲେଖିବାରେ କୃଷିକ ନୁହନ୍ତି ବା ଇହିଁରେ
 ହେଉ ଛତ୍ର ନାହାନ୍ତି । ଯଦ ବୋଲି ଜଗନ୍ନାଥ
 ମଦାପ୍ରଭୁଙ୍କ କଥା ପଦାରିବାଚ ବିଶେଷ କରି
 ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ପଞ୍ଜିକାରେ ସେପରି ଲେଖା
 ନାହିଁ । କଲୁ ମୋଟରେଇ ଲେଖାଅଛି । ଦେବ
 ଦେଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଗନ୍ନାଥଦେବତା ବାହାର
 ନୁହନ୍ତି । ତଥାତ ଅମ୍ବେ ଜଣେ ବସ୍ତୁଧିକ
 ଜ୍ୟୋତିଷକୁ ପରୁରବାରେ ସେ ପଦାରିବାଚକ
 ଲେଖିକ କଥା ବୁଝାମାନଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିଥିବାର
 କହିଲ । ଯେପ୍ରକାରେ ଏ କଥା ପରମ୍ପରା ଶୁଭ ଓ
 ଉଚ୍ଚାସ ଭାବରେ ଗୁଣ୍ଡାଚ ହୋଇ ଅଛି ସେ

ସ୍ତୁଳେ ସେହିକଥା ସମାଜବାଚୁ ଅପଣା ପୁସ୍ତକରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାରେ ଛାଙ୍କର କି ଦୋଷ? ଛାଙ୍କପ୍ରତି କାଳୀବାଚୁକର କାହିଁକି ଏତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ? କେହି ଦୈରଭବ ଓ କେହି ବା ସ୍ଵାର୍ଥଭବ ଏଥିର କାରଣ ସ୍ଵରୂପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଛି । ଫଳ-କ୍ଷ ଏହିପରି କିଛି ଗୁଣ ଅଭାବର ନ ଥିଲେ କାହିଁକି ତୁମ୍ଭା କଥାରେ ସେ ଏତେ ଶ୍ରମ ଓ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ କରି ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକ ଉଲ୍ଲୁଖୁ ସ୍ଵରୂପ ସମ୍ପାଦନାରେ ଗୁଣ୍ଡାଳ ଦୋର ଶୁଣିବୁଥି ଯଦ୍ଵାରା ଫାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଦୋର ଅଛି ତାହା ନଷ୍ଟ କରିବର ଚେଷ୍ଟାରେ ରହନ୍ତେ । ପୁଣି ଅଧିକ ଅଶୁର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଵପ୍ନ ଏହି ଯେ ଆମ୍ଭେ ଶୁଣିଲୁ ଏପରି ସ୍ଵାମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାବୁ ଉପା-ପ୍ରସାଦ ଦେ ଉପୋକ୍ତୀ ଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ଷର କାଳୀ ବାଚୁକର ସମସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ବା ଅଛନ୍ତି । ଏହା ପଞ୍ଜିକାପତ୍ରର ଫଳ କି ?

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅମଳାକଳ ବଳେଷୁର ଶୁଣୁଠ ପରି ସାତେକ ଗତ ମହାକାଳର ପର କଟାପତ୍ରରୁ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଅତି କାଳ ପୋର ଅସିବେ ।

ଶୁଣୁଠ ବାବୁ ରତେକ ମର୍ଦ୍ଦ୍ୟା ଉନ୍ନେଷୁକ୍ଷର ବସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଏଠା ଓ ପୁରୀର ଦୁଇମାତ୍ର ଦେଖି ଏଠାକୁ ପ୍ରସାନ୍ନ ହଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଗାଣ୍ଡି ଓ ଗୁରୁଜୀ ଶ୍ରୀମୁଖ ଅଭ୍ୟାସ ସଙ୍ଗେ ଏଇପୋଡ଼ ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଅଛି । ସପ୍ତାହରେ ଦେବଦଳରେ କୋଟିଏ ଚପୋଟି ପର ଗୋଡ଼ ସାଧ ।

ଏକବର୍ଣ୍ଣ ଅପେକ୍ଷା ମୋଟରଲରେ ଦୋରସାଧିର ଅଧିକ ଧୂଳି, ଜଳକ ଓ ରସାବୁ ମଧୁର ହୁଏତ ଓ ମହାତୀ ଦୋରକା ଧୂଳିମାନ ସମାପେକ୍ଷା ଅଧିକ । ଏବର୍ଣ୍ଣ ଉନ୍ନେଷୁକ୍ଷର ସହ-ଠାଉ ଯାହା ନିବନ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ଧୋଇଣି ତଳ ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଅଧିକ ଧୂଳି ହୋଇଅଛି ।

ଉଚ୍ଚ ଦୋରସାଧୀ ସମସ୍ତେକ ଏ ଉଚ୍ଚର ଏକ ଅନୁଲ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରକ ଅନେକ ଶାଳରେ ବସି ଦେବୀର ସ୍ଵାଧିତ ପାଇଅଛି । କିଛି ନିଗରରେ ଶରଣା ସମୟରେ ହୁଇଅଛି ଦେବଦଳ ନେ-ପାଠିକ ଦୋରସାଧି ମାତ୍ର ଦେବଦଳ ହୁକା ହୋଇ ଯାହି ।

ଉନ୍ନେଷୁକ୍ଷର ଶାବ୍ଦ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀମିତ୍ର ଓ ଉଚ୍ଚାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ କେତେ ଲେଖାଏ ଅପେକ୍ଷା ମନିକ ଦେବଦଳକି ବା ବେତେରେ ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ର ଶାବ୍ଦ ନିଗୁଣ ଦେବୀର କୋଟିରୁ ଅଧିକ ଅସିବନ୍ତି । ଗୁରୁକର୍ଣ୍ଣ ଅପେକ୍ଷା ଗା ସର୍ବତ୍ର ଚପିସରଦ ବେତନ ୫୦୦ ଟାକୁ ୩୦୦ ବା ୪୦୦ରେ ଏ ଦେବଦଳ ବହୁତ ଭଲ ହୋଇଅଛି । ଅମଳାକଳ ବଳେଷୁକ୍ଷରେ ୫୦୦ ବା ହୋଇଅଛି ସବୁଫ ଭଲ ହୋଇଅଛି । ଏପରି ସାର୍ଭରେ କିଛି ଅଧିକ ବେତନ ଓ ଅଧିକ ସମୟ ଦେବାକୁ ରହୁତ ।

ପୁରୀର ପୁରୀର ବଳେଷୁକ୍ଷର ଦେଶମ ସାତେକର ମୁଦ୍ଦୁକେ ଦେଖାଣୁ ଦେବଦଳ ଅଧିକ ଶୋକ ଦେବାକୁ କିଣା

ଯାଏ । ମୁଦ୍ଦୁ ସମୟରେ ସେ ମୁଜୁରପୁରର ତଳ ଖରେ ଓ ତାହାକ ମନିକ ନିମିତ୍ତ ଶକ ସଙ୍ଗରେ ବକର ଶାଳକୁ ସେ-ଠାର ଅନେକ ଦେଖାଣୁ ଦେବ ଯାଇଅଛି । ବାବୁକରେ ଦେଶମ ସାତେକ ବେଶେ ପ୍ରମା-ସମୟ ଓ ବେତନ ବିକଳ କର୍ମରୁପ ଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚକର୍ଣ୍ଣରେ ପାଠକରୁ କି ବାଲେଷୁର ବସ୍ତ୍ରରେ ପୁଣି ମହାଳ ଗାଳ ଉଚ୍ଚାରଣ ନିବନ୍ଧର ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଅଛି ଏକ ପୁସ୍ତକ ଏହିପରି ପ୍ରକାର ଉଚ୍ଚାରଣକୁ ବିବିଗ୍ରାଳ କର-ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ପୁରୀର ଦେବ ବସ୍ତ୍ର ପୁରୀର ଚନ୍ଦ୍ର ଅଛନ୍ତି ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ବାରଣ ମୋକଦମା ଉଚ୍ଚାରଣରେ ଅଛି । ଏପରି କିଲେକର ବନ୍ଦାରେ ନିଗତ ଓ ତୁଳ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୫୦୦୦ ବା ୬୦୦୦ ଯାଇଅଛି ।

ଉଚ୍ଚ ପଦରେ ଲେଖାଅଛି କି ବାଲେଷୁରର ଅପେକ୍ଷା ଉଚ୍ଚକର୍ଣ୍ଣରେ ଦେବି ମୁଜୁରାରେ ଅଧିକ କରବେ ତାହାକ ମଧ୍ୟରୁ ହୁଇ ଜଣା ମନିକ ୫୦୦ ବା ୬୦୦ରୁ ପୁଣି ଦେବୀ ଶାବ୍ଦ କୁମାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକାଧି ଦେ ପ୍ରକାର ଯୋଗଅଛି । ଉଚ୍ଚାରଣର ଶିକ୍ଷାଦାନ ଓ ସ୍ଵଦେଶ ଉଚ୍ଚର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ପ-କାଳ ରହାବୁର ପୁଣି ପୁଣି ପରପୁ ପାଠ ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଧିକ ଗ୍ରାଠ ହୋଇଅଛି ।

କରବଦାରେ ଶେଷ ଘଟ ସାତେକର କୋଟି ଉଚ୍ଚରେ ଉଚ୍ଚର ନଦୀର ନିରୁଦ୍ୟାତ୍ୟ ଦୋର ଅଛି । ସରଦାପ କ୍ରତେଲରେ ନିଗୁଣ ଅଧା ନଗେ ବାବୁ ଓ ତାହାର ଦେହ ଶିତ ସଙ୍ଗେ ଉଚ୍ଚ ହୋଇ ଥିଲେ । ସେ ତାକୁ ପ୍ରକାର କର ବ ପାଠ ନିଗୁଣରୁ ଉଚ୍ଚର ଦାନର ଶରବିକା ସର୍ଭର ଗ୍ରାଣ ଦେବୀର ବନ୍ଦୁକା ହୁଇ । ସେ ପାଠକ ତାକର ଉଚ୍ଚର ଶାବ୍ଦକୁ ଘଟ ଦେଇ କରବଦା କରବଦା ସେ ଶ୍ରୀମିତ୍ର ହିରଣାରେ ସେ ଶ୍ରୀମିତ୍ର ପପଣା ସରାକୁ ଗାତ ଅସିବ । ଏବେ ବସଦା-ମାନେ କୁଚ୍ଚ ଲହୁରେ । ସେ ଶ୍ରୀ ତାହା ଗାରେ ପ୍ରକେଶ ମା-ତ୍ରକେ ବସଦାମାନେ ତାକୁ ଶାବ୍ଦ ଦେଇ ଯାଉ କୋଠରେ ମୁଦ୍ଦୁକରେ ବସାରେ ତାକର ମୁଦ୍ଦୁକ ଓ ଉଚ୍ଚର ଶୋକ ପକାଇଲେ ହୁଇ ପୁଣି ହେତନ ହଲେ ଓ ଦେହକୁ ତମ ରହାଅରେ । ଓହୋ ! କି ନିଗୁଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଯତ୍ନ ମାନବେ ଉଚ୍ଚ ଚର ହୋଇ ସାରିଅଛି ଓ ଉଚ୍ଚର କର୍ମିତ ହୋଇଅଛି । ଗାହା ହେଉ ବସଦାମାନେ ଧବ ପଡ଼ି ଦାକରରେ ଅଛନ୍ତି ସମ୍ପଦ ଶାବ୍ଦ ପାଠରେ କିଛି ହୁଇବ ବସ୍ତ୍ର ଦେବ ।

ବେଦର ଉଚ୍ଚର କଲେକ୍ଷର ଉପାଦାନ ଦୋରସାଧିକୁ କରବଦା କରବଦା ଦେଖେ ଅନୁରୋଧ ସାତେକର ନିଗୁଣ ଘରେ ନିଗୁଣ ଲଗାଇ ଦେବ ; ସେଦେବ ସାତେକର ଉଚ୍ଚର ଉଚ୍ଚର ନିଗୁଣ ଦେବ ଯୋଡ଼ ଦେବ ଦେବମାନେ ଦେବୀର ଉଚ୍ଚା ମୁଦ୍ଦୁକର ଶ୍ରୀମିତ୍ର ବାପିମଧ୍ୟ ଯୋଡ଼ ଯାଇଅଛି । ଦେବ-ଅନୁ ଧବ ପଡ଼ିବାକୁ ଯୋଡ଼ରେ ତାହାର ବସ୍ତ୍ର ଦେଖେ ।

କୋଟିଏ ବାଦକ ଧନା ନିଗୁଣରେ ଲେକାକିରେ ପିତାକୁ ଲୁଚାବୁ (ପିତା ପିତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧା ନିଗୁଣ) ନିଗେ ଦେବ କର୍ମରୁପ ତାକୁ ପୁସ୍ତକର ଦୋରଦ ବସ୍ତ୍ର ଦେବେ ? ବାଦକ ଉଚ୍ଚର ଦେବ ମୋର କରବ ସରେ ୧୦୦୦ ବେତ-ନାକରେ ୧୦୦୦ ।

ବେଦି ସାତେକ ପାଠିକେକ ସତ୍ତର ଉଚ୍ଚର ଦେବୀର ବସ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀମିତ୍ର ବସ୍ତ୍ରରେ ୫୦୦୦ ବା ଦେବୀ ସ୍ଵପ୍ନକୁ ହୋଇ କରବଦାକୁ ଦେବଦଳ ହୋଇଅଛି ଓ ଅଧିକ ଶୋ-ରେବା ଉଚ୍ଚାରଣ ସମ୍ପଦ ଅଛି ; ମୁଦ୍ଦୁକ ବସ୍ତ୍ରର ଉଚ୍ଚର ଶ୍ରୀମାନ ଶାଳକୁ ଏହିପରି ସାତାକ ଦେବୀର ଉଚ୍ଚର ।

ବେଦୀର ଦେବଦଳକୁ କିଣା ଯାଏ ଶେ ସ୍ଵପ୍ନ ଉଚ୍ଚର ଦା-କମାନେ ପଡ଼ି କର ଅତ୍ୟାୟ ନିବନ୍ଧର କିଛି ନୁହଁ ସପାଦ-

ମାନ ବାହାର ବସ୍ତ୍ରଅଛି ; କେତେ ଜମିଦାର ସରକରୀର ପଥ କର ଦେବାକୁ ନୁହଁ କରବଦ । ଶ୍ରୀମିତ୍ରର କୋଟି-କର୍ମ କରବଦା କିତେକର ଯାଦୁଗୀରୁ ଦେବଦେବୁର ଦେବୁଟ କଲେକ୍ଷର ମୁଦ୍ଦୁକର ଦେବି ବସ୍ତ୍ରଦାରର ବାବ ଅତ୍ୟାୟ ହୋଇ ତାହାର ପାଠ ଓ ସାଲ କୋରବ କରବଦର ଶକ ଦେଲେ । ଜମିଦାର ବଳ ହିରଣାରେ ପପଣ ମାତ୍ର କଲେ-କିଛି ତାହା ଶ୍ରୀମିତ୍ର ଦେଖିବ ଅଧିକ ରତ କଲେ । ଏଦେ-ଶରୁ ଯାଇ ପାଠ ନିଗୁଣା କର ବରବଦ ବସା ।

ଉଚ୍ଚକର୍ଣ୍ଣରେ ଦେବୀ ଶାବ୍ଦରେ ପାଠ ବିକ ଦେବ ଦୋର ଅଛି । ତଳ ଶ୍ରୀମା ଶାବ୍ଦକୁ ପଠାଣିକା ଶାବ୍ଦର ଉଚ୍ଚା ଦୋରାମର ବାବସରେ ବଳ ଦୋର ଉଚ୍ଚ ମାନ ତା ୧୫-୧୬ରେ ସେ ଶ୍ରୀମାଦାକାରେ ରଖା ଯାଇଅଛି ତହିଁ ଅର ଦନ ଉଚ୍ଚାରଣା ଠିକାଠାକରେ ଦେବା ଏବ ଦେ ଉଚ୍ଚରେ ବଳ ଦେଖାଏ ଦୋର ଅଧିକ ଗୋଟିଏ ବାବସ ପିଣ ଉଚ୍ଚର ଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁକାରକିଏ ତଳ ଦୋରା ଉଚ୍ଚା ବଳ ଯାଇଅଛି ଅଧିକ ଦୁକାରକିଏ ଦୋରା ଦେବ ଶ୍ରୀ ଶାବ୍ଦ ଅଛି । ଉଚ୍ଚାରଣାକାର ଅଧିକ ପରେ ବଦେ ପଦ-ସରେ ଏପରି ଦେବୀ ଧନ୍ୟ ସେ ଦେବ । ଅଧ୍ୟ ସେ ପ୍ରଦ୍ଵା ! ଦେବରେ ପ୍ରଦ୍ଵାକର ଧନ୍ୟ ନାହିଁ ?

ମାତ୍ରକର ଦେବଦଳକୁ ଉଚ୍ଚର କରବଦା ବିବଦଳରେ ଦେବି ଶ୍ରୀମିତ୍ର ବିକଳସ୍ଵ ହୁଇ ସାପନ କରବଦିତ ଦହିରେ ବିଶା ଲଳ କରବଦା ସକାଶେ ଗ୍ରାୟ ଲୁଚିତ ତଳ ଗ୍ରାଣୀ ହୋଇଅଛି । ଏହିପରି ଦେବୀ ସାବ ଯେ ବସଦାପି ଶିଖା ହରବାବ୍ ଏଠା ଦେବଦଳ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚା ହୁଇ ଦେବେ ତତ୍ୟା ନ ଥିଲେ କି କରବେ ।

ବିକ୍ରୟକ ।

କରବଦା ଓ କରବଦ ମଧ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ସାତାପାଠର ଶାବ୍ଦ ଉଚ୍ଚା ତାକୁ ଉଚ୍ଚରୁ କିମି ଦେବଦେଶ କରାକ ପୁରୀ ଯାହା ନେରୁରେ ଦେବଦଳ ତାହା ନିଶା କରବଦା ବିକ୍ରୀ କରାକର ଏବେ ହୁଇବ ଦେବଦଳ କରାକ ଏହାକୁ ସବସାଧିକର ଦୋରାକରବଦ କି ସେମାନେ ତନୁକିତ ପୁରୀରେ ଶାବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାର ଶିକ୍ଷାମାନ ବାବ କରବଦା ହୁଇ ଉଚ୍ଚର ଶାବ୍ଦ—

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଦୋରାକରୁ କରବଦାକୁ	୫ ୨୫
ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ଦେବ	୫ ୧୨
ଉଚ୍ଚରେ କରବଦା ଦେବ	୫ ୨
ଉଚ୍ଚର ବିକ୍ରୀର ଉଚ୍ଚ ଦୁବିରେ କରବଦାକୁ କରବଦାକୁ	
ଶ୍ରୀମା ଦାହାତ ଦୋରା ଶାବ୍ଦକ ମନୁଷ୍ୟ ଶିଖା ତନୁକିତ	
କ୍ରମେ ଉଚ୍ଚର ପଥା—	
୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ଦେବଦଳ ଦୁବିକ୍ରୟର ଉଚ୍ଚର	୫ ୨୫
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଦେବ ଉଚ୍ଚର	୫ ୧୨
ଉଚ୍ଚରେ ବିକ୍ରୀ ଦେବ	୫ ୨

ମୂଲ୍ୟପାଠି

ବାବୁ ଦୁବି ଦାବ ଉଚ୍ଚର ଶ୍ରୀମାନ	୫ ୨୫
ଉଚ୍ଚରେ ବାବୁ ଦୁବି ଦେବ	୫ ୧୨
ନିମାଉଦେଶର ଦେବଦା ୨୫୦	୫ ୧୨
ନିମାଉଦେଶର ଦେବ ମନୁଷ୍ୟ	୫ ୧୨
ଓ ଓ ଦୁବି ଦେବ ଉଚ୍ଚର	୫ ୧୨
ବାବୁ ଦାହାତାପ ଉଚ୍ଚର	୫ ୨

ଅଧିକ ବିକ୍ରୟକିଣା ସଦର କିଛି ବରଦାକରାକ କିଛି ବିକ୍ରୀକରାକର ଦୋରାକରୁ ମଧ୍ୟ ଓ ଶ୍ରୀମା ଦୋରା

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ଗ }
ପୃ ୧୫ ଶ୍ୟା }

ଭା ୧୦ ରଗ ମାତ୍ରେ ଉପରେ ସକ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ଚୈତ୍ର ୧୩୦ ନ ସକ ୧୯୮୭ ସାଲ ଶକବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୦୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟବେଳେ ବର୍ଷକୁଟି ୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୫୧୫୭

ଚଳିତ ମ.ସ ଛାନ୍ଦର ସମ୍ଭାବନା ଯଥା ସମ-
ସ୍ତରେ ଶ୍ରୀୟତ କମିଶ୍ନର ସାଦେବ ସୁସାଧନରେ
ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ଏଥର ଭାବକୁ ଘେନି
ପୁଣ୍ୟର ଉଦ୍‌ଗୋଳମାନେ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ
କରବାଦାରୁ ପ୍ରଧାନ ସକସୁରୁଷକପ୍ରତି ସମ୍ପାଦ
ଓ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵରୀଙ୍କଠାରେ ସକଭକ୍ତି
ଦେଖାଇବାକୁ ମନ ବଳାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ସତ୍ୟ
ସମାଲୋଚନରେ ତହିଁର ଅପୌକନ ହେଉଅଛି
ଅଗାମି ୧୧/୧୫ ସୋମବାର ଉକ୍ତ ଉତ୍ସବ-
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବାର ସ୍ଥିତି ହୋଇଅଛି ।
ସାଦେବ ପ୍ରଶଂସିତ ନଗରରେ ପ୍ରବେଶ ହେବା
ସମୟରେ ସେଠା ଦାକମ ଅମଳ ଓ ଅନାଧାର
ସମ୍ପାଦକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଦାଗ ଓ ଦୋ.ଜାରେ ତଡ଼ି
ବାଦ୍ୟ ଲଭ୍ୟାଦ ସଙ୍ଗେ ନେଇ ସାଦେବକୁ
ପାଶେଇ ଘେନିଗଲେ ଏବଂ କନକଗୁଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି
ପୁଲସ ଦଳ ମାର୍ଗ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ସାଦେବ
ମହୋଦୟ ଅଭାଗେଶ୍ଵରୀରେ ବିଜେ କଲେ ।
ବଡ଼ଦାଣ୍ଡରେ ସମାଲୋଚ ଅତି ସଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ-
ଥିଲା ଓ ସକାଳ ନଅଟ ଦ୍ଵାରରେ ବଜ୍ରକ ଓ
କାଦାଳୀ ଧ୍ଵଜତ ହୋଇଥିଲା । ସାଦେବମହୋ-
ଦୟ ସରଭୂଟ ଦାଉସରେ ପହଞ୍ଚି ସଙ୍ଗେ
ସାଇଥିବା ଉଦ୍‌ଗୋଳକ ସହିତ ସୁଦୃଶ୍ୟ
ମିଷ୍ଟାନ୍ନାସନାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ବଦାୟ ଦେଲେ ।

ବଳାହାର ଇଂରେଜୀକା ବିଷୟରେ ଅ-
ମ୍ବେମାନେ ଏଥିପ୍ରକାରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଲେଖି

ଥିଲୁ ବାଲେଶ୍ଵର ସମାଦବାହକା ତହିଁର ସ-
ମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଘୋଷକରା କରି ଅଛନ୍ତି । ସେ ବୋଲନ୍ତି
“ଦାସିକା ଗତ ସମ୍ଭବ ପକ୍ତିକାରେ ଯେଉଁ ଅ
ଖଣ୍ଡମୟ କାରଣମାନ ଦର୍ଶାଇ ସେଥିର ଅଭିନ
ଜାର କରିବା ବିଷୟରେ ଯେତେ କଥା କହି
ଅଛନ୍ତି ସେମାନ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଅନୁମୋଦନାୟ
ଅଟେ” । ଉକ୍ତ ଦର୍ପଣ ମଧ୍ୟ ଇଂରେଜୀ ଟିକାର
ସମ୍ପର୍କରେ ଏଥିପ୍ରକାରେ ଅଭିମତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି
କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ସକଳ ସମାଦପତ୍ର ।
ମାନଙ୍କର ଅଭିମତ ପାଇଲେ ଓ ଶିକ୍ଷିତ ଓ ବି-
ବେକମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏହିପ୍ରକାର ମତ ପାଇବେ ।
କସନ୍ତରୋଗ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ନଗରରେ ଉଣା
ପଡ଼ିଲେହେଁ ମୋପସଲର ପ୍ରାୟେ ପ୍ରବଳ
ହୋଇଅଛି । ଅଠ ନଅମାସ ହେଲ ଏ ରୋଗ ଏ
ଜିଲ୍ଲାରେ ଲାଗି ଅଧୀମ ଜଷ୍ଟ ଓ ଯତ୍ନଶା ହେଉ-
ଅଛି ଓ ଅନେକଙ୍କର ମ୍ରାଣ ହେଉଅଛି । ଲୋ-
କମାନଙ୍କୁ ଏ ଅପଦରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପକ୍ଷରେ
କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଅତି ପରାମର୍ଶ ନ ହୋଇ
ଅବଳମ୍ବେ ଇଂରେଜୀ ଟିକା ଆଇନ ଜାରର
ଉପାୟ କରନ୍ତୁ । ଏବାଦାରୁ ସେମାନେ ସକ-
ସାଧାରଣଙ୍କର ବଡ଼ ଉପକାର ସାଧନ କରିବେ ।
ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ଇଂରେଜୀ ଟିକା ଚ-
ଳାଇଲେ ଅକ୍ଳେଶରେ ଓ ବିନା ବା ଅଧିକ-
ସୂରେ ଚଳବ । ଏ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ
ଅବେଦନ ହେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

ଏଠା ମୁଦସିପାଲଟି ।
ଗତ ସୋମବାର ଏଠା ମୁଦସିପାଲ କମିଶ-
ନରଙ୍କର ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁରେ
ଉକ୍ତଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ହେଲା ।
ଶ୍ରୀୟତ ବାଳ ସାଦେବ ସେନାସକ ନେଇ
ଏ ନଗରକୁ ପୁନଶ୍ଚମନ କରି ଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ
ମିଲର ସାଦେବଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତେ କମିଶନରସ୍ଵରୂପ
ନିଯୁକ୍ତ କରା ଗଲା । ବାଳ ସାଦେବ ଏ ନଗରର
ପୁରୁଣା ଓ ମାନସାନ୍ତ ଦିବାସୀ ଅଟନ୍ତି ସେ
ମୁଦସିପାଲଟିରେ ନିୟୁତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବିଷୟ
ଓ ଭାବଦ୍ଵାରା ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରେ ।
ଶ୍ରୀୟତ ବାଳ କାଳୀପଦ ବାନୁର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ଉତ୍ସା
ସଦସଭାପଦ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରବଣ ହେଲ ଓ
ସେ କିଛିଦିନ କମି କରୁଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟ-
ବାଦ ଦିଆ ଗଲା । ତାଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତେ କଣ୍ଠ ମେ-
ଜଷ୍ଟର ଶ୍ରୀୟତ ଗଜପ୍ଟେ ସାଦେବ ସଦ ସଭା-
ପଦ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।
ମୁଦସିପାଲ ଟାକ୍ସ ଯାକ୍ ସଂଜାନ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍
ନିଷ୍ଠି ନିମନ୍ତେ କଣ୍ଠ ମେଜଷ୍ଟର ସାଦେବ ବାକୁ
ଅନୁବାସପଦ ଘୋଷ ଓ କାଳୀ ବାକୁ ସବକ-
ମିଶ୍ଟ ସ୍ଵରୂପ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।
ଏ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ମୁଦମାନଙ୍କ ପାଶୋଃ
କବରସ୍ଥାନ ଲୋକଙ୍କପ୍ରତି ଅସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟଜନକ ଓ
ଅନିଷ୍ଟକର ଥିବା ଏବଂ ଖାକଗର ଓ ଉଦ-
ଗାହାରେ ନୁଜନ କବରସ୍ଥାନ ହୋଇଥିବାରୁ
ସେ ପାଶୋଃ ବିନ କରିବା କାରଣ ବିଜ୍ଞାପନ ହେ-

କାର ସ୍ଥିର ହେଲା । କାଠଯୋଗରେ ଖାନନ-
ଗର ଓ ସଂଗୀତର ଓ ମହାନାଦର କାଳିଆ-
ରୁଦା ପ୍ରାଣ ବ୍ୟଗ୍ର ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଶବଦା-
ହର ନିଷେଧ ହେଲା । ଏ ପକ୍ଷରେ ପୁଣି ସ
ଦୁଷ୍ଟି ରଖିବେ ।

ମହାନଦୀ ଓ କାଠଯୋଗ ମୁକ୍ତିପଥାଳୟ
ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟେ । ସେ ଉତ୍କଳର ପଶ୍ଚିମ ଓ
ବୋହୈଅର ମାସୁଲ ବୁଦ୍ଧିହୋଇ ଥିବାରୁ ଏବର୍ଷ
ସକାଶେ ସେ ସବୁର ଜମା ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ
ଅଛି । ଏଥିରୁ କାଗଜ କମିଶ୍ନରେ ଆଗର ହୋ-
ଇ ମନୋମତ ହେଲା । ବନ୍ଦୁ ଦୁଃଖିଲେକେ
ସେ କେତେ ସଫଳପ୍ରାପ୍ତି ଓ ପ୍ରଗତିର ଦେବେ
ଏହା କମିଶନରମାନେ ଲେଖମାନ ଚିନ୍ତାଲେ
ନାହିଁ । ମାସୁଲ ବୁଦ୍ଧି ଅତି ଅନ୍ୟତ୍ର ହୋଇ-
ଅଛି ଓ ଏକସମ୍ପଦ ଅମ୍ବେମାନେ ନାସନୁରେ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରନ୍ତି ।

କେସିକ ସାହେବ ଓ ବରଷିପୁର କମିଶନର
ହୋଇ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ବାବୁ ଶେଫ-
ମୋହନ ରାୟ ଉପମାସ ସକାଶେ ୫୦୦ କା
କେବଳରେ ସରକାରୀ ନିୟୁତ ହେଲେ ଏ
ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବାବୁକମାସୁର ସର୍ବତ୍ରବର୍ଷାପୁର
ପ୍ରଶସ୍ତା ବେଳେ ବାବାଲ ଦେବେ । କେତେ-
କ ନାଲି ଖୋଳା, ସକାଶକ ମସୁମି ଇ-
ତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଲା ।
ଅନେକ ପକ୍ଷ ରୁ ସୁସ୍ତାର ବ୍ୟବସାୟ ମସୁମି
ଅବଶ୍ୟକ ଅଟେ ଏଥି ପକ୍ଷରେ କମିଶନରମାନେ
ମନୋଯୋଗୀ ହେଉଛନ୍ତି ।

କାଳୀ ବାବୁଙ୍କ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ।

ଏ ବସନ୍ତରେ ସ୍ୱୟଂ ବାବୁ କାଳୀପଦ ନା-
ନୁଦିନୀ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଶୁଣି ଏ ମୁକ୍ତିରପକ
ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଇଞ୍ଚିରେ ମାତୃକାପାଠି,
ସଞ୍ଜନ ସାହେବଙ୍କ ଇତିହାସ ଓ ଯାହା ବାବୁଙ୍କ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିବ କଳାପାଠର ସବୁକମ୍ପାନ
ଭୁଲକା ନିମିତ୍ତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ମହୋ-
ଦୟ ଏପକ୍ଷ ଉତ୍କଳଜାତିକାଳୁ ବାହିଁ ଓ ଲେଖି-
ଅଛନ୍ତି ଅମ୍ବେମାନେ ବୁଦ୍ଧି ପାରିଲୁ ନାହିଁ କା-
ଲର ପକ୍ଷି ବାରେ ବାବା ପ୍ରକାଶ ଦେବାକୁ ଆଗା
ନ ରଖି ସେ ସ୍ୱୟଂ ଅଗ୍ରଭୂତ ଅନେକ ବୁଦ୍ଧି ଏ
ମୁକ୍ତିର କରୁନ କରୁନ କରୁଅଛନ୍ତି ଅତଏବ
କେବଳ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ମନୁକ୍ୟ ବାଳା ରୁଦ୍ଧଅଛି
ଓ ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୁଦ୍ଧି ରୁଦ୍ଧ ଅଛି ।

କାଳୀ ବାବୁ ଲେଖନ୍ତି କଳାପାଠର

ରୁଦ୍ଧକୁ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଯାହା ବାବୁ କେଉଁ ବସନ୍ତ
ସ୍ମୃତିପୋଳ କରୁଛ ଓ କେଉଁ ବସନ୍ତ ସମ-
ଭାଗ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ପାଠକ ବୁଦ୍ଧି ନ
ଜଣାଇ ତାଙ୍କୁ ଓ ତାଙ୍କ ସମର୍ଥନାକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷ
ଦେବାକୁ ଉଚିତ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର କେଉଁ କଥା
ଯାହା ବାବୁଙ୍କର ସ୍ମୃତିପୋଳ କରୁଛ ତାହା
ସେ ଚିନ୍ତାଇ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ
ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ଭିନ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ସ୍ତୁଳ କଥାରେ
କିଛି ପ୍ରଭେଦ ଦେଖି ନାହୁଁ । କେବେ ପ୍ରଭେଦ
ଏକକ ସେ ମାଦଳାପାଠିରେ ବାବୁଲ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା
ଲେଖାଅଛି ଯାହା ବାବୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କପ୍ରତି କଳାପା-
ଠାର ଅଭ୍ୟାଗରୁ ଆହ୍ଲାଦର ବସନ୍ତ ନୁହେଁ ।
ଇଞ୍ଚିର ବାବୁଲ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେଇ ସୁସ୍ତର
ଆହାର ବୁଦ୍ଧି କରୁବାର ଅବଶ୍ୟକ ନ ଥିଲା ।
ତାହା ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରକୃତ ଓ ଶୋକୋପାୟ ଦିଟି
ଥୁବା ଏବଂ ମାଦଳାପାଠି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଇତି-
ହାସରେ ଲେଖା ଥିବାରୁ ଯାହା ବାବୁ ଇଞ୍ଚିର
ସଂକ୍ଷେପ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଅଛନ୍ତି ଏହି ଦେଖୁ
ଦୁଇ ଏକ କଥା ଶୁଣି ହୋଇ ଯାଇଅଛି ଇଞ୍ଚିରେ
ଦୋଷ ପଡ଼ି ନ ପାରେ । କାଳୀ ବାବୁ ଅପଣା
ମତ ଯେ ସକଳା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭିନ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ
ଏକତ୍ର ମୁଦ୍ରିତ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଇଞ୍ଚିରୁ ତାଙ୍କ
ମତର ଯୋଗକଥା ନ ହୋଇ ଯାହା ବାବୁଙ୍କ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତା ପ୍ରମାଣ ଦେଉଅଛି ସେଦେଖୁ ଭିନ୍ନ
ବର୍ଣ୍ଣନାର ସ୍ତୁଳକଥା ଏବଂ ବରଂ ମାଦଳା-
ପାଠି ଓ ସଞ୍ଜନ ସାହେବଙ୍କ ଇତିହାସରେ ଦେ-
ବକାଳି ଅପମାନ କଥା ଅଧିକ ଲେଖାଅଛି ।
ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ସାଂସରୁ ଏହା ପ୍ରକାଶ ହେବ
ଯଥା:—

ମାଦଳାପାଠି

“କେତେ ବର୍ଷା ଭେଦ ଭେଦ ନ ପାରିଲେ ମୁଦ୍ରିତ ବି-
କ୍ରମ ମତ ଭେଦେ ପ୍ରସବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦାୟାସୁର ଠାରୁ
ଦେଖିଲେ ଏ ଖୋଳରେ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦାସ୍ୟ
ତାରେ ପାଠକ କହୁଥିବେ ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ ବନାପାଠକ
ସର୍ବ ଠାକର ସୁଖୀ ପାଠକୋଦ ସର୍ବ ଭେଦର କଥାର
ଅଧାର ପାରିଲେ କେବ ସେଠାରୁ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଠାକୁରେ
ପକାଇ ଯିବେ ବାବୁକୋଟି ଉପାଦ ସେଠାରେ ନୁହେଁ କି
ବଡ଼ଦେବ ଅର୍ଦ୍ଧୋପାସର ଠାଏ ଲିଙ୍ଗର ସେତେ
ଦେବତାମାନ ବିଭୁବାମାନ ସବୁକିଛି ଏକ ସବ କରୁବେ
ଶୋକାଦପକାଦର ଯୋଗା ଛେଦ ପ୍ରକୃତ ମଧ୍ୟ ଲିଙ୍ଗର
ଶ୍ରୀ ସକଳାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ସମାଧାନ ପିଣ୍ଡାପାଦ କେବ କାଠ
ସୁଦାମ ରଖି ଲିଙ୍ଗର ମାନଦେବ ଦେବେ ପଠାକର
କେବ ଶୁଣ ହୋଇ ପାଠକର କାଳ ବଡ଼ମ ଓଡ଼ିଆର
ଦେବତା ବଦାଦ ଦେଉଁ ଦେବତା ବୋଧର ଦେବ
ମାତୃକର ଏହାବୁଦି ପାଠକ ସ୍ୱୟ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ବଦାଦେ

ଦେଇଦେବ ସେ ତାର ବସନ୍ତରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଧାଏ କାଳ
କାଠ ବୋଧ ସର୍ବ ତାହା ବାବୁରେ ପକାଇଲ ଶ୍ରୀକେଶ୍ୱର
ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ନେତାବେଳେ ନିଶ୍ଚିନ ମହାପ୍ରଭୁ ପାଠକର ନିଶ୍ଚିନ
ପାଠକ ସଙ୍ଗେ ବୋଧାଇ ସର୍ବ ଅଠାସର ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ
କରୁ ବାବୁ ମାଧିର ବୁଦ୍ଧିକୋଟକର ମୁଦ୍ରିତ ପ୍ରକୃତ ଦେବ
ଧରଣ ବୁଦ୍ଧିର ବଡ଼ି ପ୍ରବେଶ ଦେ ପ୍ରୋବତ
କୋଟକ ନିଗରେ ହୁଇଠାରେ ଲିଙ୍ଗରେ ନିଦ୍ରାପ ଉଦାଏ
ଏକେ ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦେ ଦେଖିଲେଦାଧରଣ ସ୍ତୁଳ ଲେଖନ
ସ୍ତୁରେ ସଲେ ସମକରଦେବ ସମା ଦୋରଦେ * * *
ଅ ଓ କେ ବଳା ବୁଦ୍ଧିର ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ ଅଧାରରେ ଶୋଭା
ଦେବେ ବରଦାନ କର ସୁମୁଖି କରାଲେ ଅଧାର କରୁ
ଠା ଓ ନେ ଶ୍ରୀକେଶ୍ୱର ସୁଦ୍ଧିକମ୍ପାନର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ବଡ଼
ଦେଇଲେ ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦାସଙ୍ଗେ ଚେତ ବସନ୍ତରେ ବୁଦ୍ଧି ଅଧି-
କର ବସନ୍ତ ମହାପ୍ରଭୁ ଯୋଗମାସ ବଲେ ଏ ତାହାପ୍ରଭୁ
କେଉଁ ଅଧିକ ଏ ତାହା ପ୍ରକୃତେ ପଢ଼ିବ ଦୋର ଶ୍ରୀ
ଦେଲେ ।”

ସଞ୍ଜନ ସାହେବଙ୍କ ଇତିହାସ

“କାଳୀପାଠି ସଞ୍ଜନ ସେ ଓଡ଼ିଆଦେଶରେ କୌଣସି
ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ପରମାତ୍ମ ନ ଉଦ୍ଧବ । ଏକ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ
ଏକାକ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ ବଦ ସେ ଦେଉଳମାନଙ୍କୁ
ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ ପ୍ରକମମାନଙ୍କୁ ଶୁଣି ବଦ ମାତ୍ର ସବୁଠାରୁ କଥା
ପାଠକ ବୁଦ୍ଧିରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଧିତ ହେଲା ।

ମାତୃକାପାଠିରେ ଦେଖାଗଲ ସେ ଦେବଦେବେ ଉପା-
ମାନେ ଏହି ହର୍ଷମାନ ବରଦ ସବୁ ହୁଇଲେ ତେତେବେଳେ
ସେମାନେ ଦୁର୍ଗସୁତର ଅପରାଧମାନର ଦେବତାକୁ ଛାଡ଼ି-
କେ ଲିଙ୍ଗର କୁଣ୍ଡାରେ ଅଧାରକ କର ବଡ଼ମ ଦେଉଳର
ପାଦପୁତ ମାନବ ପଦବାଦୁତ ଏବଂ ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ ତାହାଙ୍କୁ
ପୋଡ଼ି ରଖିଲେ । ମାତ୍ର ଏପକ୍ଷ ସବୁର କର କଳାପାଠିକରୁ
ଏହି ବଡ଼ମୁକ୍ତିପୁରରେ ବଡ଼ମ ଦେବତାକୁ ନିଷ୍ଠାପା । କେତେ
ଦେବ ଦୋର ଦେବରେ ଅପରା ସୁଖୀକରୁ ସେ ମୁକ୍ତିର କାଟି
କୋଷାଧି ବାଧା ଉପରେ ତାହାଙ୍କୁ ଲିଙ୍ଗର ଶେଫରେ ଅଧି
ସବୁ ସବୁତର ଦଳିପକାଦ ଶ୍ରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଦମ୍ଭକ
ଅପକ୍ଷ ବେଶବଦ । ଏ ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ ସେ ସମାଧାନରେ ବଡ଼
ଅଧି ଚିତ୍ତିକର ଶ୍ରୀ ବରଦାସରୁ ସେ ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ କାଠ ଉଚ୍ଚି-
ତ୍ତୋଦ ଯୋଗାତ ସେବ ମାତ୍ର ସେଠାରେ ସେ ମତକର ଉଦ୍ଦ-
ପ୍ରକାଶ ପଢ଼ିତ ସେ ଅପକ୍ଷ ବଡ଼ରେ ପ୍ରାଣ ଶୁଣାଇ ।
ଏହାଦେ ପାଠକ ହେତେ ବଡ଼ମ ଚିତ୍ତିକାର ଦେବତାକୁ
ଉପର୍ଯ୍ୟୁଦା ଦେବତାର ବଡ଼ ସହ । ଏ ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ ବରଦା
ପଠିଲୁ ସେ ମୁକ୍ତିର ଚିତ୍ତାଦ ନିକରେ ପକାୟା । ଏହାକୁ
ଧର୍ମର ଦେବ ମହାପ୍ରଭୁ କୋଳ ତରେ ତତ୍ତ୍ୱ ସେକେ ବଡ଼ି-
କି ସେହି ବରଦୋକା ମୁକ୍ତିର ବୁଦ୍ଧିପ୍ରକାଶ ପ୍ରୋକାଦ
ମାଟି ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ ବଡ଼ମ ଓଡ଼ିଆଦେଶକୁ କାଳୀପାଠି ଅଧି
କୃତମ ବ୍ରାହ୍ମଣପାଠରେ ସାଧ୍ୟାକରୁବେ ସମ୍ପ୍ରଦିଦେବ ।
ଏହି ବୁଦ୍ଧିରେ ବଡ଼ତ ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ ବଦା ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ
ପାଠକ ସେତେ ବଦାକୁ ଧନ ଧରି ପାଠକ ଦେବେ
ବସନ୍ତ ବଦକ ।”

କାଳୀ ବାବୁଙ୍କ ଇତିହାସ

“ସଞ୍ଜନ ବୁଦ୍ଧିରୁ ସ୍ତୁଳ ଦେବଦୋରର ବଡ଼ରେ କଳାପା-
ଠକ ଯୋଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ ବଦ । ଦେବଦୋରର
ସେବଦୋରର ବରଦାସରୁ ଦେବି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଉଚ୍ଚିତ୍ତୋଦ
ପାଦପୁତମାନର ଶାନ୍ତରେ ପୋଡ଼ି ରଖିଲେ । ହୁଣ୍ଡି
କଳାପାଠିକରୁ ସେ ବସନ୍ତର ବଦାପାଠକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ
ସାଧି ବରଦାସଦେବଙ୍କୁ ପୋଡ଼ି ପୁଣି ଚିତ୍ତିରେ ସର୍ବ ମନା

ଦୁଇଟି ଦେଶରେ ଓ ଗଙ୍ଗାକୂଳରେ ଜନ୍ମଗଣା ଏକ ତୀର୍ଥ
 କଳିରେ କଳ୍ୟାଣକୁ ପୋଡ଼ିଦେବାପରି ନିଷେଧ କଲେ
 ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ଉଚ୍ଚାଧିକାର କରାଯାଇଥିବାରୁ ବହୁ ବାବୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
 ରୂପେ ଦକ୍ଷିଣରେ ଘୋର ଦେଇ ଚାଲି । କଳିଅଦେବ
 ତୀର୍ଥରେ ପୋଡ଼ି ନ ଯାଉଣି ବରାଣସୀର ନାମକ
 ଏକ ନଦୀ ତାଙ୍କୁ ଓହ୍ଲାଇ ନେଇ ଓ ତାଙ୍କ ନାଭିରେ ଉଦ୍ଧା-
 ର କରି ନେଇ ଓ ଉଚ୍ଚାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ବସାଏ । କଳିଅଦେବ
 ଅବଶେଷରେ କଳିଅଦେବ ହେଉ ନାହିଁ ପ୍ରକୃତ ହୋଇ
 ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ବସନ୍ତଲେ ।”

କାଳୀ ବାବୁ ଏହିକାଳରେ ଯାନ୍ତି ନ ରହି
 ମେଳଣର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକସୂତ୍ର
 ଗୁଡ଼ାରି କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବିଷୟ
 ଛୁଟା ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦୋଷ ଦେଖାଇ ଥିଲେ
 ତାହା ଏହି—ଉଚ୍ଚାଧିକାର ଏକସ୍ଥାନେ ଲେଖାଅଛି
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଚିରସ୍ତାୟୀ ବନୋବସ୍ତର ଆଶା
 ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ୧୮୧୩ ସାଲରୁ ୧୮୩୯ତାଙ୍କ
 ଲୋକଙ୍କୁ ଚାହିଁ ବଢ଼ାଇ କଲେ । “କଞ୍ଚୁର”ର
 ଅର୍ଥ ସେ ପ୍ରବନ୍ଧନା କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ପ୍ରତି
 ଏପରି ମନ କଥା ବ୍ୟବହାର ହେବାର ଦୋଷ
 ଘୋର ଥିଲେ । ମେଳଣର ସାହେବ ଏ ତୁର
 ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା କମିଟିଙ୍କର ମତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି
 ଥିବାରୁ ଗଭୀର ବ୍ୟବହାର ଶିକ୍ଷା କମିଟିଙ୍କର ଅଧି-
 ବେଶନ ହୋଇଥିଲା ଓ ଅନେକ ସଭ୍ୟ ଉପ-
 ସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏଥିରୁ ଅନେକ ଚିତ୍ତ-
 ବିଚାର ହେଲା ଉତ୍ତରରେ କାଳୀ ବାବୁଙ୍କ ସମର୍ଥ-
 ନକାରୀ ଉପାସ୍ତାପ ବାବୁଙ୍କୁ ଶୁଣି ଆଉ ଦୁଇଜଣ
 ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ମତ ଦେଲେ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ
 ସମସ୍ତେ ଏକମତ ହୋଇ ଯାହା ବାବୁଙ୍କ ଲେ-
 ଖାରେ କିଛି ଅପତ୍ତି ନ ଦେଖିବାରୁ କାଳୀ ବାବୁ-
 ଙ୍କର ଅଭିଯୋଗମାନ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ ହେଲା । ଚିତ୍ତା-
 ବଦ୍ଧି ଅର୍ଥ ଘେନି ଅନେକ ସ୍ତୁତି ହୋଇଥିଲା ।
 କାଳୀ ବାବୁ ଓ ତାଙ୍କର ସମର୍ଥନକାରୀ ଚାହିଁର
 ଅର୍ଥ “ସବଦାଦଅଗ୍ନି” ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କଲେ
 ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ସଭ୍ୟମାନେ ସ୍ଥିର କଲେ ସେ ଚାହିଁର
 ଅର୍ଥ କେବଳ “ଶବଦାଦ ଅଗ୍ନି ନୁହଇ କାଠ
 ଗଦା କରି ନିଅଁ ଲଗାଇଲେ ତାହା ଚିତ୍ତାବଦ୍ଧି
 ବୋଲାଇବ । କଞ୍ଚୁର ଅର୍ଥ ସେ ପ୍ରବନ୍ଧ ନଦେ
 ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଏହିପ୍ରକାରରେ
 କାଳୀ ବାବୁଙ୍କର ଗୁଣା ଅପତ୍ତିମାନ ଖଣ୍ଡନ
 ହୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଖଣ୍ଡିତ ରୂପା ପାଇଲା । କାଳୀ
 ବାବୁ ଚାହିଁର ନାଶ ନିମିତ୍ତ ଏପରି ଫକାଣ୍ଡି
 ମାର୍ଗରେ ନ ଯାଇ ଓ ଏହେ ଶ୍ରମ ଗୁଡ଼ାରି
 ଓ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ଉଦ୍ଧାର ନ କରି ଯଦି ଚାହିଁ
 ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଉଚ୍ଚାଧିକାରୀ ପ୍ରକାଶ କରି
 ପାରନ୍ତି କେବେ ଧ୍ୟାନକୁ ନ ଉଦ୍ଧାରଣ ଅ-

ନିଧାୟ ସେ ରହିବ ହୋଇ ଯିବ ଓ ସବସାଧା-
 ରଣ ଖଣ୍ଡେ ଉଚ୍ଚାଧିକାରୀ ପ୍ରକୃତ ପାଇ ଅନିକର
 ହେବେ ଯଦି ଉଚ୍ଚାଧିକାରୀ ବଳକୁ ଧିପାଏ କେବେ
 ଏପରି ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ନଦେହ ତୁନି ହୋଇ
 ରହିନ୍ତୁ ଅନର୍ଥକ ରାଜ୍ୟଗୋଲ ଲଗାଇବାପାଇଁ
 ପ୍ୟାରି ବାବୁଙ୍କର ଓ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସବସାଧାର-
 ଣୀଙ୍କର ଶକ୍ତିଚେଷ୍ଟା ନ କରନ୍ତୁ ।

ସାମ୍ବାଦିକସଂବାଦ ।

ଗର ରବିବାର ରାତ୍ର ଏଠା ପ୍ରଧାନାମୀର ତାଲକେଟର
 ମାଲିକର ସହ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଗର ଅଗଣ୍ୟ ମାସରେ
 ଶେଷ ହେବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇ ପୁଣ୍ୟ ହୋଇ ଗୁଣିମାନଙ୍କ
 ଶରଦର ୪୨୦୩ ଲେଖାଏଁ ଗର ଦେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା
 ଏହା ଗର ସମ୍ମୋଚନକ ଅଟେ ।
 କେହି କହନ୍ତୁ ବାବୁ କାଳପଦ ବାନ୍ଧୁଣୀ ମୁଖସିଂହାଳ
 ସହକାରୀ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଥିବାବେଳେ ଜଣେ କଳିଅଦେବକୁ
 ମାତ୍ର ମାରିଥିଲେ । ସେ ସମ୍ମୋଚନରେ କିଛି କଥା ହେବାରୁ
 ସହକାରୀ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ କର୍ମରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହେଇ ପକାଇଲେ ।
 ଏକଥା କେତେକ ସଭ୍ୟ ଅସ୍ପେକ୍ଷାରେ ବହୁ ନ ପାରି ।
 ଶୋରଧାର କିପରି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଚିରପ୍ର ସାହେବ ବଙ୍ଗଳାକୁ
 ବଦଳି ହୋଇ ବାବୁ କଳିଅଦେବ ଗଣ୍ଡ ଗୋରଦାକୁ
 ବଦଳି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ପୁରୁ ବାବୁ ସାତାକାଳ ମୁର୍ଦ୍ଦା
 ଏଠାକୁ ଅସୁ ଅଛନ୍ତି ।
 ଗର ମୋକ୍ଷାଦ ପଦକ୍ଷେପରେ ଓ ଉଚ୍ଚାଧିକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ
 ଥି ହୋଇଥିଲେ; ସେପରିକି ବାଲେଶ୍ୱର ବାବା କାଳିଆନା-
 ଅପାଦ ଓ ଉଚ୍ଚାଧିକାରୀଙ୍କ ଏକ ପିପିଲି ଶିକାରୀ ସମ୍ମୋଚନ
 ପାଣିଗ୍ରାହୀ ପଦକ୍ଷେପରେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସୁଖର ବସ୍ତୁ ।
 ଗର ସମ୍ମୋଚନ ସହ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ବାରିପଦା ସୁଲୁ ସୁବୁରେ
 ପତ୍ତି ଚଳାମାନଙ୍କର ସହ ହୋଇଥିଲା । ଚର୍ଚ୍ଚି କରବ ହେଉ
 ଗର୍ଜନ, ଚର୍ଚ୍ଚି, ସ୍ତବନ ଓ ଅଗ୍ରଭାଗର ବାକ ନ ରହିଲା ।
 ପତ୍ତି ଚଳାମାନେ ଏ ଅମର୍ୟ ସୁତ କେବେ ଶରଦେ ?
 ବାବୁଙ୍କର ତାଲକେଟର ସମ୍ମୋଚନ ନିଶାଧାଏ ଯେ ଦଳେ
 ଦିଲଜାଲ ଘେନି ହୋଇ ଠାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର କେତ-
 କି ପ୍ରକ୍ୟ ଲୁଚି ନେଲେ ମାତ୍ର ଅନୁକ୍ରମିକ ସରକାର ସୈନ୍ୟ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଶୋରାଦ ରୁହେବକୁ ହୁଏ ଓ ଗୁଡ଼ିତ କରି
 ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପ୍ରକ୍ୟ ଶରୀର ଅଗରେ; କିନ୍ତୁରେ ହୁଏ ଶ୍ରୀକର
 ତଦାର ହେବ । କୋହ୍ନାକମାନେ ମେହରକୁ ଅସୁ ବାହୁ
 ଓ ମୁହୂର୍ତ୍ତ କାଳ ମେହର ଦୋଷର ଉଦ୍ଧାର ହେତେକ
 ଶ୍ରୀକ ଧର ଅଛନ୍ତି ।
 ମହାଦଶୀ ସମ୍ପରଣୀ ଅପରାଧ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ
 ଅଠା ବୁଲାଇ ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଥିବାରୁ ସାହାଯ୍ୟକମିଟିର
 ସହକାରୀ ତାଙ୍କୁ ଅନୁକ୍ରମରେ ଓ ପ୍ରଥମେ କରି ପତ୍ର
 ପତ୍ତି ଚଳାଇ ଅଛନ୍ତି । ବାବୁଙ୍କର ତାଲକେଟର ପ୍ରଣାସା
 ଓ ଅନୁକ୍ରମରେ ଅଛନ୍ତି ।
 ଗରରେ ସାହେବ ତାଲକେଟର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମନୋମତ ହେବା-
 ର ବ୍ୟୟ ନିଶାଧାରୀ ବାବୁଙ୍କୁ ଯେ ମଧ୍ୟ ଦରଦରୀୟ ସଭ୍ୟମ-
 ନାଏ ଦେବା ସହକ ହେଉଥିଲା । ଗର ସହକ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଲେଖା ହୁଏ । ଏହି ମଧ୍ୟରେ ମହାଦଶୀ ସମ୍ପରଣୀକର
 ଦେବା ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ମହାଦଶୀ ତଦାନୁମୋଦନ ଠାକୁ-

କର ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଅଟେ । କୌଣସି ବସନ୍ତରେ ମହାଦଶୀ ସ-
 ମ୍ପରଣୀକର ଦାନ ଶର ଦାହିଁ ନକ ଅନନ୍ଦ ଓ ପ୍ରଥମେ
 ବସନ୍ତ ।
 ହାଇକୋର୍ଟର କେତେକ ଓ ଗଲ ମୋକ୍ଷାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପୁ-
 ଚିତ୍ତ ପାଇ ନଥିବାରୁ ମକଦ୍ଦମାରେ ସର୍ତ୍ତାଲଜାକା କରୁବାରୁ
 ଅସମ୍ଭବ ହେବାରୁ ହାଇକୋର୍ଟର ପ୍ରଧାନ ଜଜ ଦରୁର କରି
 ସେ ଓ ଗଲମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କଲେ ମୋକ୍ଷାଧିକାରୀ ସେ ଗର
 ହୋଇଥିବ ତହିଁରେ ମୋକ୍ଷାଧିକାରୀ ବାସୀ କଲେ । ଜଜ
 ସାହେବ କୋର୍ଟରୁ ଅସ୍ତେ ସେତେବେଳେ ବସନ୍ତରେ ଓ-
 କାଲିକା କରୁଥିବୁ ଦେତେବେଳେ ଅସ୍ତେ ଅଗେ ପୁର ଚିତ୍ତ
 କେହି ମାନସ ଦକାହସକୁ ଓ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ଓ ଗଲମାନଙ୍କର
 ମଧ୍ୟ ଏହିପ୍ରକାର ଘଟ । ଏ ଚଳୁଥିଲେ ଓ ଗଲମାନେ
 ଅନିକର ହେବେ ।
 ୨* ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ସାଲ ବାବୁଙ୍କର
 ନୂତନ ଜନ କର୍ମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ । ଏହାକର ମାସିକ
 ବେତନ ୪ ୧୨୦୦ ଲା ହେବ ।
 ଅସାମର ପ୍ରଧାନ (ଫି) କମିଶନର କର୍ମ ରୁଚି ଶିବ ।
 ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ଏ ପଦ ରୁଚି ଶିବର ଅବଶ୍ୟକ । ଏଥିରେ
 ଅନେକ ବ୍ୟୟ ଘଟବ ହେବ ।
 ବଙ୍ଗାୟ ମହାକାମାନେ ପରଦାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାବସ୍ତୁରେ
 ଉଠାଇ ରକ୍ତା ନିମିତ୍ତ ଏକସତ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଦେବାର
 ଦାବୀର ମେଳଣର ସାହେବ ସାତ ଅଛନ୍ତି କେବଳ ଅବଦାହ-
 ତା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏ ପୁରସ୍କାରର ଚେଷ୍ଟା କର ପାରିବେ ।
 ଏପରି ନିୟମ କାହିଁକି ? ଅବଦାହରୁ ପୁରୁଷମାନେ ଏ ବସ୍ତୁ
 ଅଧିକ ଗ୍ରହଣ କି ?
 ଏକ ଶ୍ରୀକର କଲେଟର ସେ ଶ୍ରୀକରେ ଅନେକ ବର୍ଷ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅନ୍ୟ ଜଗତ ବଦଳ ହେବାର ଅଛି ହେବାରୁ
 ତାଙ୍କର ଜଣେ ଅଧିକ କର୍ମରୁ ତାଙ୍କର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ନିମିତ୍ତ
 ରଦ୍ୟମ କଲେ ଓ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନେକଦେବା ସମ୍ପଦ
 କଲେ । ବହୁତ ଶାଳା ହେବ ଓ କଲେଟରଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟ-
 ଶ୍ଟିତ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହେବ ଅଦୃଶ୍ୟ ଟଙ୍କା ଦାନ ଧ୍ୟାନରେ
 କଳିକାଳି ଶ୍ରୀକରନିମିତ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦେବରେ ଦେବାର ଶିବ ହେବ
 ତହିଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏ କାଣ୍ଡ କାଟି ପାରିଲେ ଓ ତାହା ନିୟମ
 କରୁଛୁ ସହକୃତ ନିଲେଟ୍ସର ଓ ସେ ଅଧିକ କର୍ମରୁ ସୁଲୁ
 ଯାକିଲୁ ଉତ୍ତମା କରି ରେହାଲୋ ସମସ୍ତ ରେହାଲୋକୁ
 ଯେହୁର ଦେବାର ଅଛି କଲେ । ଶାଳାରେ ସେତେ ଟଙ୍କା
 କଲେଟ୍ସର ଗାଲସିବେ ତାହା ରୁପାୟଦେବ ? । ସାହା
 ଦେଉ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଏ ଅଛି ଅପ ସପାର୍ଥ ଅଟେ । ଏବେ
 ଅନର୍ଥକ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଅନେକ ହେଉ ଅଛି । ଏହା ରହୁ
 କରବାର ଉଚିତ ।
 ମହାଦଶୀ ସମ୍ପରଣୀ ପତ୍ତିର ଉଦ୍ଧାରକ ସତ୍ୟାଧିକାର
 ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁଣର ପଦକ୍ଷେପ ନିମିତ୍ତ ବହୁତ ସହକ ବରପଲେ ଓ
 ପତ୍ତି ଚଳାମାନେ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ସର୍ତ୍ତ ଦୋଷନା ପାଟ-
 ଯୋଡ଼ ଓ ଚଳାଧିକ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଦେଲେ । ଉତ୍ତମ ।
 ତାଙ୍କର ନିକାୟ ଶାଳି ଅନୁରୋଧରୁ ସି, ଏସ୍, ଠାକୁ
 ଓ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଉତ୍ତମା ଦାବୀକୁ କଲେଟ୍ସର
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟୀତର ମୁହୂର୍ତ୍ତମାନମାନେ ନିମନ୍ତେ ୪୨୦୦୦୦ ଲା ତାଙ୍କ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ହୁଏତାବଦର ନିଜାମମଧ୍ୟ ୨୦୦-
 ନାର ଟଙ୍କା ଉତ୍ତମ କରିଅଛନ୍ତି ନିଜାମଙ୍କ ଦାନ ଅପ ରୁ
 ଅଟେ ।
 ବ୍ରହ୍ମକ ତାଙ୍କ ବାଳକମାନଙ୍କ ଦୋଷା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହବର
 ଅଛନ୍ତି । ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ତମାନଙ୍କ ୪୨୦୦୦୦୦୦ ଲା
 ହେବ । ଅଧା ରପତନିର ବ୍ୟୟର ଉଦ୍ଧାରଣ ।

ବାବୁଲରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଦକ୍ଷେପକର ଚଳ ଲେଖିବ
ଦୈନିକ ଅଞ୍ଚଳ ସଂଖ୍ୟା :-

କର୍ମକ୍ଷମ	୧୫	୮୦
କୋଲକାଳ(ହୋପତକାଭବା)	୫୫	୧୦୫
ଅଧ୍ୟାୟକ	୫୫	୧୦୫
ପଦାଦ	୧୭୯	୧୭୯୯
ଂଷାଦ	୧୦	୯

ମୋଟ ୩୧୧ ୧୭୭୫
 ଶେଷ ଯତ୍ନ ଇତ୍ୟଦି ସାହେବ ଯେ ଶିଳ୍ପ କର୍ମ ଇତ୍ୟାଦି
 ଶିକ୍ଷାର ସୁଲଭତା ପ୍ରପନ୍ନ କରି ଅଭିଳାଷରେ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ
 ଲଭିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କର ଅଭିଳାଷ । ସୁଖର ବସ୍ୟ ।
 କଲକତାରେ ବରଦିନ କର ଶ୍ରୀ ଚୌଦିଅଳ ସେଇ
 ଏଇ ଅନା ମାତ୍ର ଅଟେ ।
 ହୋଇଲେ ପଦ୍ମ ପ୍ରଦେଶରେ ଅଶ୍ୱୀନ ଗାନ ଓ ଶ୍ୱାସକ
 କ ପ୍ରତ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଅଭ୍ୟାସରୁ ପ୍ରଥମ । କଶେଷତା କର୍ମକ୍ଷମ
 ଲ ପ୍ରତ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଅଭ୍ୟାସରୁ ପ୍ରଥମ । କଶେଷତା କର୍ମକ୍ଷମ
 ଲ ପ୍ରତ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଅଭ୍ୟାସରୁ ପ୍ରଥମ । କଶେଷତା କର୍ମକ୍ଷମ
 ଲ ପ୍ରତ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଅଭ୍ୟାସରୁ ପ୍ରଥମ । କଶେଷତା କର୍ମକ୍ଷମ

କର୍ମକ୍ଷମରେ ଭେଦନୀ ଭାବରେ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ବର୍ମ-
 ନାରେ ସୁପ୍ରଭାବରେ ବର୍ତ୍ତନା ବଳେ । ଶ୍ରୀଚାମାଣେ ଏତେ
 ଅଗ୍ରନ୍ତର ସମ୍ପଦ ସୁପ୍ରଭାବରେ ଯେ ଚାହାନ୍ତି ତା ସାଧନ ପାଇ
 ଅଗ୍ରନ୍ତର ଓ ବେନି ସେଷ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ହେତୁ ଶିବାକୁ
 ଇଚ୍ଛା କଲେ ନାହିଁ । ସେଇନ କେଶବବାକୁ ବେଦନ
 ଗଣଶ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣବ୍ରହ୍ମଣର ପୂଜାବସ୍ୟ ଦେଶେ ବର ଇଚ୍ଛାରେ
 ଓ ବର୍ମନା ଲକ୍ଷମେୟ କଲକତା ବସ୍ତୁବ୍ୟାପକମ୍ପର
 ପଦକ୍ଷେପକର ସୁନ୍ଦର ସମ୍ପଦ ବୃଦ୍ଧିବ୍ୟାପି ଶିଳା କମଗ୍ରେ
 କର୍ମକ୍ଷମ ବଦେଶ୍ୟ କଲକତା ପଦକ୍ଷେପକର ପ୍ରତାପ କର
 ଅଭିଳାଷ । ଶେଷ ଯତ୍ନ ମଧ୍ୟ ଏକସମ୍ପଦେ ଅନୁକୋଷ କରି ଅଭିଳାଷ
 ଲକ୍ଷମେୟ କର୍ମକ୍ଷମେ ସହ ସୁଦ କର୍ମକ୍ଷମ ବୃଦ୍ଧିବ୍ୟାପି
 ଶିଳା ବିଷୟ ସାଧ୍ୟ, ଏବଂ ସେମାନେ ଶିଳା ଚୋର ବେଦନ
 କୃଷ୍ଣ କପୁର ଅବଶ୍ୟା ଲାଭ କଲେ ତାହା ହେଲେ ତେଣୁ
 ଶୋଷଣକଶେଷ ରୂପକାର ହେବ ସଦେହ ମାତ୍ର, ଉଦ୍ଧୃତେ
 ଏହୁପ୍ରମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପଲକପ ବୁଦ୍ଧି ତାହା ହେବାର
 ଉଚିତ ।

ପରକାଳ ମନକମାରେ ଶାନ୍ତରତ୍ନା ବା ଶ୍ରୀମତ
 ଅଭ୍ୟନ୍ତର କାମିନୀମାମା ସାଦା କାମରରେ ହେବ ଶାନ୍ତ
 ଲକ୍ଷି ନାହିଁ । ଏପରି ଧାରୀ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ କୋଲକ
 କର୍ମକ୍ଷମ ସୁପ୍ରଭାବରେ କେବ ସଦା ୧୦୦ ବୋଟ ରୁଟିର ।
 ଏହି ମଧ୍ୟରେ ୫୦ ବୋଟ କୋଟ ଅମ୍ବିବରସୀ, ୫୫ ବୋଟ
 ପ୍ରୀତିସ୍ଥାନ, ୧୭ ବୋଟ ହୁତୁ, ୧୭ ବୋଟ ମୁକ୍ତମାନ ୫୦
 ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଓ ୧୭ ଲକ୍ଷ ଶିଳ୍ପ, ଲକ୍ଷିକ ଅନାମା ଅମ୍ବିବରସୀ
 ଅଟେ । ଏସବୁ ହୋଇଯାଏ ସେ ବୋଟ ଅମ୍ବିବରସୀ ସଦା
 ପେଟା ଅଧକ । ତାଳ, ତାହାର ଓ ବନ୍ଦ ଦେଶମାନଙ୍କରେ
 ଏବଂ ରାଜା, ଜାଗୀର ଓ ଅନାମା ବେଦେକ ଗ୍ରାମର
 ଦେବେ କୋଟ ଅଟେ । ଏ ଅମ୍ବିବରସୀ ଓ ବୋଦେକ
 ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଟେ କୋଧରୁ ଏବଂ ହେତୁ ଏ ଅମ୍ବିବରସୀ ଏତେ
 ଶେଷ । ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଏ ଅମ୍ବିବରସୀ ଶ୍ରୀ
 ଗ୍ରାହଣକ ମହଶୀ ଓ ବୋଦେକରେ ତାହା ଜଣେ ଦେବ
 ପାଇବ ।

ଭବାନର ସମୁଦାୟ ମୁକ୍ତା ବାହାର ବନ୍ଦରା ଗାଡ଼
 ମନ ମାମ ତା ୮ ରୁଟିରୁ ଅଗ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏ ବାର୍ଦ୍ଧନରେ
 ସେ ଦନେଶ୍ୱରୋଟା କୋଳା ନିୟତ ହୋଇସକ ଗ୍ରାମ ୨୦
 ଲକ୍ଷ ପ୍ରତିକା ବା ମୁକ୍ତା ଶାନ୍ତୁକା ଏବଂ ହୋଇଅଛି ସେ ସବୁ
 ବଗାର ସପ୍ତେ ହୋଇବ କର୍ମକ୍ଷମ ହେବ । ପ୍ରଥମ ଅର୍ଥ ହେବୁ
 କର ଶ୍ରୀମତରେ ଶ୍ରୀ ତଥ୍ୟର ।
 ଶ୍ରୀମତରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତ ଏକ ଅନୁକୋଷ ବୋଦେକ
 ନମଗ୍ରେ ହୋଇଅଛି । ତାଳ ରାଜା ହେ, ପ୍ରାଧୀନ ନର
 ସବୁ ହେବି ଅଧିକେ । ତାଳ ସକଳେ ବେଦେକ ଜଣ
 ଇ-ଲେକ ଏକ କର୍ମକ୍ଷମକାରଣ ସେବ ଶାନ୍ତରତ୍ନା ।

କଟ ଯାତ ସାହେବ ପ୍ରତ ବର୍ଷ ବିଶିଳାକୁ ବିବାହରେ ପଦ୍ମ
 କୋଳା ଇତ୍ୟାଦିରେ ଅନେକ କର୍ମକ୍ଷମ ହେଉଥିବାରୁ ଉଚ୍ଚ କର୍ମକ୍ଷମ
 ହେଲେ ସକଳ କର୍ମକ୍ଷମରୁ ଅପତ୍ତ କରନ୍ତୁ । ଏହୁ କର୍ମକ୍ଷମ
 ଶୁଣା କରବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରତ ଅଧ୍ୟାପକ ଅଧ୍ୟାପକ
 ସେ ସେମାନେ କର୍ମକ୍ଷମରେ ହେବ ନ ଧର୍ମ ଶାନ୍ତ ହୋଇଲେ
 ସେହିଠାରେ ରହିବେ । ଏହା ହେଲେ ସେମାନଙ୍କର କର୍ମ
 କୋଳା ଲକ୍ଷ କର୍ମକ୍ଷମ । କର୍ମକ୍ଷମ ରୂପରେ ଉଚ୍ଚକାର । କାକର
 ଅଲେକ କ ମାତ୍ର ପୁରକ ।

କଟ ମାମ ତା ୨୦ ରୂପରେ ଶେଷ ଯତ୍ନ ସାହେବକ
 ଲକ୍ଷକରେ ସହକର୍ମ ହୋଇ ଶ୍ରୀମତ । ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଓ ଗାନ
 ଉପକର୍ମକ୍ଷମ ବକଳ ହେବାକୁ ଅନେକ ଦେଶୀୟ ଉପ
 କର୍ମକ୍ଷମରେ ତାହା ଗ୍ରହଣ କଲେନାହିଁ । ସର୍ବ ଅ କର୍ମକ୍ଷମ
 ଉପକର୍ମକ୍ଷମ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ତାଳ ଦେବାଜ ଅପମାନକ ହେବା ଅଟେ ।
 ଏପରି ଅନୁକୋଷ ହେବ କାହାକି ?
 ୧ ସୁଲଭରୁ ଲକ୍ଷକ ହେବୁ ଉଚ୍ଚର ବକ୍ଷର ଲକ୍ଷକ
 ଶ୍ରୀମତରେ ଲକ୍ଷକ କର୍ମକ୍ଷମ ହୋଇଅସ୍ୟ । ଏପରି ଲକ୍ଷକ
 ବକ୍ଷକ ଲକ୍ଷକ ହୋଇଅଛି ବୁଝି ମଧ୍ୟ ଅନେକ ମର ଅଭିଳାଷ ।
 ୨ ବର ଜାନ୍ତୁରରେ ଲକ୍ଷକ ଓ ଶ୍ରୀମତମାନଙ୍କର
 ହେବି ପଦକ୍ଷେପ ହେବୁରେ ସଦା ୧୦୦୦ ଲକ୍ଷ
 ଲକ୍ଷକ ହୋଇ ଲକ୍ଷକ ।
 ୩ ବାବୁଲ ସହକର୍ମ ବଦୋଦାର ରାଜା ଓ ଅଧିକାର
 କରକାଳର ଏକକ୍ଷର ଦୈନିକ ଉପକର୍ମକ୍ଷମେ ଅପତ୍ତ ହୋଇ
 ଅଭିଳାଷ । ଇ-ଲେକମାନେ ସାଦା ବହୁଶ୍ରମା ସର୍ବ ଅଭାଗ ଓ
 ଅଭାଗ କୋଳାଭିଳାଷ ନିରାଭିଳାଷ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।
 ୪ ମହାରେ ଲକ୍ଷକ କର୍ମକ୍ଷମ ଓ ଶ୍ରୀମତମାନଙ୍କର ହେବ
 ହେବାକୁ ତାଳ ନିବାକ ଅଭାଗ ହୋଇଲେ କର୍ମକ୍ଷମାନ୍ତୀ
 ପ୍ରତୁ ବକ୍ଷକାରୀ ଲକ୍ଷକ ହୋଇଲେ କର୍ମକ୍ଷମ ଏ
 ମହାମା ତାଳକର୍ମକ୍ଷମେ ଏହି ହାଲ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲକ୍ଷକ ।
 ୫ ଲକ୍ଷକରେ ଲକ୍ଷକାର ଲକ୍ଷକର ଲକ୍ଷକ ଓ କେଶବ
 ବାବୁଲର କର୍ମକ୍ଷମ ହୋଇଅସ୍ୟ । ସେ ବନ ଗ୍ରାମ ୫୦୦୦ ଲକ୍ଷ
 ହେବ ଲକ୍ଷକରେ କର୍ମକ୍ଷମ ତାଳରେ ହେବୁ ଲକ୍ଷକ ଓ
 ପାଦର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ବସିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ

ସେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପଦାରେ ଶ୍ରୀମତ ମ ରାଜାକୁ ସନ୍ତାନ
 କାର୍ତ୍ତିଦେଲକ୍ଷଣୀ ଶ୍ରୀମତାଦାରୁ କର୍ମକ୍ଷମରୁ
 ହୁଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରହାର କରି ହୁଏ କଲେ-
 କୁରୁସାହେବକ ରାଜାଙ୍କ ଅଧିକୃଷ୍ଣ ସାହେବକ
 କେଶକୁ କାହେଳି ଦେଲି । ସାହେବକ ମହୋଦୟ-
 ମାନେ ହୁଏ କଲ ରହି ମାନବଲୀନା ସମ୍ପରଣ
 କରି ଅଭିଳାଷ । ଶ୍ରୀମତାଦାରୁ ଗ୍ରାଣକାଧ୍ୟା ହେବ
 ନାହିଁ । ସର୍ବାପକର୍ମାଧାରକମାନେ ବାବୁଲକେ ଗୋଳ
 ମାର ମାଉସକାଳ ଶ୍ରୀ ସମ୍ପରଣ ଅଧିକ କର
 କର କୁଶଳ କରଷ୍ୟ । ଏକର୍ଷ ମାତ୍ରରେ ସର୍ବ-
 ଶ୍ରୀମତକେ ଭେଦଦିକ୍ଷା ପଣ ଲକ୍ଷକମାନେ
 ହୃଦୟକର୍ମ ନାଶ ଦେଖେପ୍ରଦ ଏହୁ ଶ୍ରୀମତ
 ଲକ୍ଷକ ପ୍ରକମାନଙ୍କରେ ସୁକ୍ଷ୍ମ ଅଭିଳାଷ
 ଲକ୍ଷକରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିକ କରି ଅନେକ ମହା ପ୍ରୀତି-
 ମାନକୁ ନାଶ କଲଣି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିରକ୍ଷଣ ।
 ୨୫୫୮୦ ଶ୍ରୀ ନାୟକ କଟକେଲା ସାମନ,

ଶ୍ରୀ ନାୟକ କଟକେଲା ସାମନ,

କଲକତା	
ଏକକର୍ମକ୍ଷମ ମାତ୍ରାଦାରୁ ଲକ୍ଷକ କର୍ମକ୍ଷମ ହେ ଓଡ଼ିଶା ମେକକ୍ଷମ ହୁଏ ନ ୫ ବର୍ଷୀୟ ଦେଶୀ କର୍ମକ୍ଷମ ହୋ ୧୦ ୫ ବର୍ଷ ଲକ୍ଷ ୫୫, ଦେଶୀ ମାନେ ଶିଳା କର୍ମକ୍ଷମ ଲକ୍ଷ କର୍ମକ୍ଷମ ସେମାନେ ମେକକ୍ଷମା ୧୫ ଉପରେ ଅପମା ପ୍ରଶଂସା ପ୍ରତ ସହୃଦ କେଳଦେଲେ ଉପକର୍ମକ୍ଷମେ ଲକ୍ଷ ହୁଏଲ ସୁପକ୍ଷେତ୍ରେ କର୍ମକ୍ଷମେ ଉପକର୍ମକ୍ଷମେ ହେବେ । ପ୍ରକାଶ ଶାନ୍ତ କ ହେବ ମାନେ ପ୍ରକେଶିକା ମାନକ ଓ ଦର୍ଶନକ ପଦକ୍ଷେପେ ଲକ୍ଷକ ହୋଇ ଅନେକ ହେବିମାନକୁ ରକ୍ଷ ହେବ ପ୍ରକାଶ କର୍ମକ୍ଷମ	ସୁପକ୍ଷେତ୍ରେକ
୧ ୫ ୮ ୧୮୮	ଠେଟା ମେକକ୍ଷମ ହୁଏ କଟକ
କରକତା ଓ କରକତା ମଧ୍ୟରେ ମହାମା ଶାନ୍ତାପ୍ତର ନାହାକ ଲକ୍ଷକ କର୍ମକ୍ଷମ ଲକ୍ଷକ କର୍ମକ୍ଷମ କର୍ମକ୍ଷମ ହେବ ସାଦା ହେଉଅଛି କର୍ମକ୍ଷମ ତାହା ହେବା କର୍ମକ୍ଷମ ସର୍ବ ଦଶମକ ଏକକ୍ଷ କରକ୍ଷ କର୍ମକ୍ଷମ ଏହାପାଏ ସଦକାଶକର୍ମକ୍ଷମ କର୍ମକ୍ଷମକର୍ମକ୍ଷମ କ ହୋଲେ ଉପକର୍ମକ୍ଷମ ହେଲେ ହୋଇଲେ କର୍ମକ୍ଷମ ଶ୍ରୀମତା ନାଶ କର୍ମକ୍ଷମ ଗ୍ରହଣ ଅଭିଳାଷ :-	
ପ୍ରଥମ ଦେଶୀ କରକତାଠାରୁ କରକତାକୁ ୫ ୩୯୯	
ଦ୍ୱିତୀୟ ଦେଶୀ ବରକ କରକ ୫ ୧୮୫	
ଉପରେ କରକା ଦେବ	ବରକ ୫ ୧୯୯
କରକ କର୍ମକ୍ଷମ ସକ୍ଷମ ବୃଦ୍ଧିରେ କରକତା କରକତା ଦିବାଇ ଜାଗୀର ରଜା ଶାନ୍ତାପମା ୫୦୦ ଚଳକର୍ମକ୍ଷମ ହୁଏ କର୍ମକ୍ଷମ ସାଧ୍ୟ :-	
୧ ମ ଦେଶୀ ବରକକ ହୁଏ କରକ ମହୃଦ ୫ ୨୯୯	
୨ୟ ଦେଶୀ ୨ୟ ବର କରକ ୫ ୧୮୫	
ଉପରେ କରକା ଦେବ ୫ ୨୯୯	
ଶ୍ରୀମତ ହଉଅଛି କର୍ମକ୍ଷମ ସହକର୍ମକ୍ଷମ ଲକ୍ଷକ ଲକ୍ଷକ କର୍ମକ୍ଷମ ବିଦ୍ୟାକର୍ମକ୍ଷମ କର୍ମକ୍ଷମରେ ମୁକ୍ତ ଓ ଗ୍ରାହଣ ହେବ ।	

ପ୍ରେମକ ସମ୍ପଦ ।
 ଶ୍ରୀମତକୁଳ ପାପିକା ଏତିକ୍ଷର
 ମହାସହେଷୁ ।
 ଅପକ୍ଷକ ପ୍ରତିକା କରକ୍ଷରେ ଏକକ୍ଷମ କର୍ମକ୍ଷମ
 ପ୍ରକ୍ତି ମାନକୁ ପ୍ରାଧିକାର ଦେବେ ଲକ୍ଷକର-
 ରରେ ଏକ ଲେକମୟ କରକ୍ଷରେ ବିକ୍ଷୟ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଲକ୍ଷକ କାର ଶୋଷକ ପ୍ରକାରେ ଲକ୍ଷ-
 ନକର ଶ୍ରୀମତାଦାରୁ କର୍ମକ୍ଷମ ହୋଇଲେ ଶ୍ରୀ
 କଲକତା ସାହେବ ରାଜାଙ୍କ ଅଧିକୃଷ୍ଣ ସାହେବ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ବ

ଭା ୧୭ ରଖ ମାତ୍ରେ ରପ୍ତେଇ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁଁ ବୈଶାଖ ବି ୭ ନ ସନ ୧୮୮୭ ସାଲ ଶନିବାର

ସ ୧୭ ଖ୍ୟା

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁଟି ୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫୭

ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟର ସଭ୍ୟ ମନୋମୋହନ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହୋଇଅଛି । କଳସରବେଷବ ଦଳ କି ଯାହାଙ୍କ ହାତରେ ଏତେଦିନ ଶାସନଭାର ଥିଲା ଏଥର ପରାସ୍ତ ହେଲେ ଓ ଲିବରଲ୍‌ଦଳ ୧୦୮ ଗୋଟି ଅସନ ଅଧିକାରୀ ଲାଭକରି ଉନ୍ନତକର୍ତ୍ତା ହେଲେ । ଲିବରଲ୍‌ଦଳରେ ଭାରତବର୍ଷର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଅନେକ ଉନ୍ନତର ଆଶା ଏଣୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଲାଭକୁ ସମସ୍ତେ ମନାସ୍ତୁଲେ । କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭାବ୍ୟାହି ଘଟିଅଛି । ଫଳ ଯାହା ଦେବ ଦେଖାଯିବ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ ଲିଟନ ସାହେବ କଳସରବେଷବ ଦଳର ଲୋକ । ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଲେଖାଯାଏ ଯେ ଲିବରଲ୍‌ଦଳର ଉଠିଆ ପାଳ ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ବେଳକୁ ଇସ୍ତଫା ପଠାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନୂତନ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ କିଏ ହୋଇ ଆସିବେ ତହିଁର ଅନୁସନ୍ଧାନ କିଲଭରେ ହେଉଅଛି । ସାଧାରଣ ବିଶ୍ୱାସ ଏହି ଯେ ଆଗାମୀ ଜୁନମାସରେ ନୂତନ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ଏଠାକୁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଆସିବେ ଏବଂ ଲର୍ଡ ଲିଟନ ସାହେବ କିଲଭକୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବେ । ନୂତନ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ଆସିବାର ବିଳମ୍ବ ହେବ ଲର୍ଡ ଲିଟନ ସାହେବ ସିମ୍ଲାଇଁ ଗମନ କଲେ ।

ଏବେ ବଡ଼ ସାହେବମାନେ ସେତେବେଳେ କିଲଭରୁ ଭାରତବର୍ଷକୁ ଆସନ୍ତି ତେତେବେଳେ ଅନେକ ପଥଖର୍ଚ୍ଚ ଲାଗେ । ସେହି ଖର୍ଚ୍ଚ ଉତ୍ତୀକରିବାପାଇଁ ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗାଡ଼ ଡୋଜା ଓ ପାଥେୟ ହୁସାବରେ ୧୮୧୩ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦର ବିଧି ଅନୁସାରେ ବଡ଼ଲଟଙ୍କର ୫୦୦୦୦, ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ପ୍ରତି ସଭ୍ୟଙ୍କର ୧୨୦୦୦, ମାନ୍ୟ ଓ କମ୍ପେ ଗବର୍ଣ୍ଣରଙ୍କର ୨୫୦୦୦ ଏମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ପ୍ରତି ସଭ୍ୟଙ୍କର ୧୦୦୦୦, ସମୁଦାୟ ଭାରତର କମ୍ୟାଣ୍ଡର ଇନଚିଫଙ୍କର ୨୫୦୦୦ ଏକଜ ମାନ୍ୟଙ୍କ ବମ୍ପେର ୨୦୦୦୦, ଓ ୧୫୦୦୦, କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ୧୨୦୦୦ ମାନ୍ୟ ବମ୍ପେର ୫୦୦୦ ଏବଂ ପ୍ରତି ଆର୍ଡିକନଙ୍କର ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ମଧୁର ଅଛି । କଥାରେ କହନ୍ତି "ଡେଲି ଆମ୍ପ୍ରେରେ ତେଲ" ଏ ବ୍ୟୟ ସେହିପ୍ରକାର ଅଟେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହା ଅନେକ ଉତ୍ତୀ ହୋଇ ପାରେ ଓ ଅମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣୁଅଛୁ ଯେ ଷ୍ଟାନହୋପ ସାହେବ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ସଭାରେ ଏ ବ୍ୟୟ ଉତ୍ତୀ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହା ହେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଅନେକ ଲାଭ ହେବ କିନ୍ତୁ ସତେକ ଏହା ଦେବ !!

ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟର ଲିଟନ ସଭ୍ୟ ମହାମାନ୍ୟ ଫସେଟ ସାହେବ ଭାରତବର୍ଷର ସେମନ୍ତ ପରିମଳକୁ

ଭାବ୍ୟା କାହାରଠାରେ ଅବଦଳ ନାହିଁ । ଦୁଃଖୀ ବାଗ୍ନି ସ୍ଥାନ ଭାରତବର୍ଷକୁ ହିଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ସଭାରେ ସମୟରେ ସେମନ୍ତ ପୁରୁ ଅଛନ୍ତି ବିଶେଷତଃ ଆୟ ବ୍ୟୟ ବିଷୟରେ ସେମନ୍ତ ସାର କଥାମାନ କହି ଭାରତବର୍ଷକୁ କର ଭାରତର ରକ୍ଷା କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଅଛନ୍ତି ଭାବ୍ୟା ସ୍ୱାମୀୟ ସଂବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ପୁନଃ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ସେ ସମସ୍ତର ଦୂରକୁ ପ୍ରସ୍ତୋତନ ନାହିଁ । ନୂତନ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟର ସଭ୍ୟ ମନୋମୋହନ ସମୟରେ ଫସେଟ ସାହେବ ସ୍ଥାନ ନ ପାଇବା ପକ୍ଷରେ ଅନେକ ଯତ୍ନ ହେଉଥିଲା କିନ୍ତୁ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ କୃପା ଓ ଭାରତବର୍ଷର ଭାଗ୍ୟବଳରୁ ହାକିମ ନଗରର ସିମାକେ ଫସେଟ ସାହେବକୁ ପୁନର୍ବାର ମନୋମୋହନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ କଲିକତାର ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସଭା ହାକିମର ମନୋମୋହନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଧନ୍ୟବାଦପତ୍ର ପଠାଇବାର ସ୍ଥିର କରି ଓଡ଼ିଶାରେ ଯାହାଙ୍କର ଏ ବିଷୟରେ ସଦାନୁଭୂତି ଅଛି ଭାବ୍ୟା ସ୍ୱାମୀର ନିମିତ୍ତ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ କି ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରୀତିକର ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଦୂରଦୂର ଲୋକ ସମସ୍ତେ ଆନନ୍ଦ ସହର ଯୋଗ ଦେବେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସମ୍ଭାଳଣରେ ତୁମ୍ଭ ପ୍ରକାଶିତ ରହିଅଛି ଯାହାଙ୍କର ଲଜା ସେ ଆସି ପାଠ କର ସ୍ୱାସର କରି ଦେଇ ପାରିବୁ ।

—*—

କାହିଁକି କାହିଁକି ନିଜା କାହିଁକି ବଳନୀ ।
 ତାହା ଯେ କେବେ ଶେଷ ଦେବ କିଛି ନିଶ୍ଚୟ
 ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ । ଏ ମାସ ତା ୧୦ ରଖ
 ସମ୍ପାଦକ ଜଣା ଯାଏ ଯେ ମହମ୍ମଦ କାନ ସୁ-
 କର ବିଶେଷ ଆହ୍ୱାନ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଓ
 ପଥମାନଙ୍କରେ ମନୁଷ୍ୟ ଜଗାଲ ଅଛନ୍ତି ଯେ
 ତାଙ୍କ ବିନା ଅନୁମତିରେ କାହାରୁ କୌଣସି
 କାଟେ ଶୁଣିବେ ନାହିଁ । ମିର ବରୁଙ୍କର
 ଏକ ସହସ୍ର ସୈନ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ଲୋକେ
 କାହିଁକି ରାମ୍ପା ଉପରସ୍ଥ ଏକ ସ୍ଥାନ ଧର ଅଛନ୍ତି ।
 ମୁସାଣୀ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସରଦାର ମିର ବରୁଙ୍କୁ
 ଅନେକ ସହସ୍ର ଲୋକ ଯୋଗାଇବାର ଅଙ୍ଗୀ-
 କାର କରିଅଛନ୍ତି । ହୁସାରକ ଲୋକେ ତା ୧
 ରଖ ଗ୍ରହରେ ତୁରୁ ତାକଦର ଅନୁମତି କରି
 କେତେକ ପ୍ରବ୍ୟ କେଲି ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ସର-
 ଦାର ଅବହୁଳରହେମାନ ଶ୍ରୀ ସୈନ୍ୟ ସଜାଡ଼
 ଅଛନ୍ତି ଓ ଅନେକ ସରଦାରଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରି-
 ବାର ଚେଷ୍ଟାରେ ଅଛନ୍ତି । ମିର ବରୁ ଅମିରକର
 ସୈନ୍ୟକୁ ଏକତ୍ର କରିବାହାରଣ ଜଣେ ମନୁ-
 ଶ୍ୟ ବାହାଗରୁ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଅତ୍ କେହି
 ସରଦାର ଏହିପରି ଗଣ୍ଡବୋଳ ଲଗାଇବାରେ
 ଅଛନ୍ତି । ଅରକ୍ଷିତର ଦାରକା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ସେ-
 ମାନେ ଅସୁ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ଓ କେବେ ଯେ
 ଅସୁ ହେବେ ଏହା କାହିଁକି ଦେଶରେ ଯାନ୍ତି
 ସ୍ଥାପନ ଦେବ କିଛି ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ । ଗ-
 ଜନକୁ କାହିଁକି ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ଦେଉ-
 ଅଛନ୍ତି ରହସ୍ୟ କ୍ଷୁବ ଯେ ସେମାନେ କିପୁଣ୍ୟ
 ଦେବେ ।

ଲଲସେନୁର ନୁହନ ଅନଳ ବଜଳା
 ତାହାକଥର ସନ ୧୯୩୦ ସାଲର ଅନଳ
 ନାମରେ ବଜଳା ଗଜେଟରେ ବାହାର ଅଛି ।
 ଏଥର ଟାକୁ ଦାମ୍ଭକମାନେ ଉପ ଶ୍ରେଣୀରେ
 ବହୁଳ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଯଥା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ୫୫୦୦
 ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ୫୨୦୦ ଟାକୁ ଦୋଇ ୫୧୦୦ ଟାକୁ
 ତତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ୫୫୦୦ ଟାକୁ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ୫୨୦୦ ଟାକୁ
 ଓ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ ୫୧୦୦ ଟାକୁ ଦେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ଦୋଇଅଛି । ଯାହାର ଅସୁ ବାର୍ଷିକ ୫୫୦୦ ଟାକୁ
 ରଖା ସେ ଶୁଭ ଯାଇଅଛି ଓ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ
 ଯେବେ ଟାକୁ ଦେବାକୁ ଦେବ ତହିଁର ଲୁକ୍ତ
 ସୀମା ଶରତରୁ ୫୨୦୦ ଦୋଇଅଛି । ଏହି ନିୟମ
 ପ୍ରତି ଦୁଇ ଉପ ଶ୍ରେଣୀ ଟାକୁ ଦୋଇକୁ
 ତାହାର ଅସୁ ଦୁଇରେ କଲେକର କୌଣସି

ଏକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଘୁଲୁ କରବେ ଓ ଏଥୁର
 ଅନ୍ୟଥା କଲେ ଟାକୁ ଦାମ୍ଭକ ଦରମାସୁ କର
 ଅପଣା ଯଥାର୍ଥ ଅସୁ ପ୍ରମାଣ କରଇ ଉପସ୍ଥ
 ଶ୍ରେଣୀରେ ଭରଣ ହୋଇ ଯାଇବ । କଲେକର
 ଶ୍ରେଣୀ ନିଶ୍ଚୟ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟାକୁ ଦାମ୍ଭକକୁ
 ସୁଭକ୍ତ ସମ୍ପାଦ ଦେବେ ଓ ତାହା ଯାଇବାର
 ଭିନମାସ ମଧ୍ୟରେ ଟାକୁ ଦେବାକୁ ଦେବ ।
 ଆଇନର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଧାନ ମୁଖ୍ୟାପେକ୍ଷା
 ଟାକୁ ଦାମ୍ଭକ ପ୍ରତି ସୁବଧାକର ହୋଇଅଛି । ତହିଁର
 ବିବରଣ ଏଥୁପୂର୍ବେ ଲେଖାଯାଇ ଥିବାରୁ ଅତ୍
 ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଏଥର
 ଏଥର ୫୧୫୦୦ ଟାକୁ ବେତନରେ ଅପେକ୍ଷର
 ନୟନୁ ଦେବାରୁ ପ୍ରିର ହୋଇ ଥିବାରୁ ବନୋ-
 ବସୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁଞ୍ଜାପେକ୍ଷା ଭଲ ଦେବାର ଅଗା
 ଦୋଇପାରେ ଉପାତ ସାମ୍ପାଦକର ବସଦ
 ଓ କଷ୍ଟ ଦୁଃସିଦ ନାହିଁ ଏଥୁ । ଏ ଟାକୁ
 ଅକୌ ଉପସିଦା ବାହାମ୍ଭ ।

ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଳା-
 ପକ ବାହୁଳର ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ର ଅନୁମୋଦନ ପାଇ-
 ଅଛି । ଏଥର ଏହାର ନାମ "ଜଗନ୍ନାଥୀ
 ନାମ୍ଭର" ବୋଲି ବିଧାୟାଇଅଛି ଏକ ଶେଷ-
 ରେ 'ଜଗନ୍ନାଥ' ଥିବାରୁ ଅନୁର କେତେ ବାବା-
 ରବାର ସମ୍ପାଦନା ଅଛି । ବାତ୍ ଅଗସଷ୍ଟର
 ଏହାକୁସୁଧା ଅପେ ବିଭରଣ କରବାହାର
 ଅନୁମାନକୁ ଅନେକ ଅନର୍ଥକ କଷ୍ଟରୁ ବଞ୍ଚାଇଥୁ-
 ବାରୁ ଅନ୍ୟକାଦ ଦେଉଅଛି ଓ ଏଥୁରେ ଯେଉଁ
 କମିଟୀର ବିବରଣ ଲେଖାଅଛି ତାହା ଗର ପତ୍ରି-
 କାରେ ଅନୁମୋଦନ ପାଠକକୁ ଜଣାଇଅଛି
 ସରସ୍ୟ ଅତ୍ କିଛି ବରୁବ୍ୟ ନାହିଁ । କେବଳ
 ତାହାକ ପତ୍ରରେ କେତୋଟି ପ୍ରମ ଅଛି ଯେ
 ତାହା ଚିତ୍ତାଇଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ହାଉଣ ସେ
 ପ୍ରମ ଜାନବୁଦ କ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ପ୍ରିରକରବା
 କଠିନ । ପ୍ରଥମତଃ 'ବହୁତ' ଧନ ପରକର୍ତ୍ତରେ
 ସେ 'ବହନା' ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିଅଛନ୍ତି
 ସେମନ୍ତ କ ଉତ୍ତୟ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ନାହିଁ ଦୁଗୟ ବକଲିଯାଦେବ 'ଏ ବିଷୟରେ
 ଗବର୍ତ୍ତମେଷ୍ଟ ଉତ୍ତାନକ ଦସ୍ତଖେପଣ କରି ଯାଇଛି'
 ବୋଲି ଉତ୍ତର ଲେଖାଅଛି ମାତ୍ର କମିଟୀରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଯେ
 ଯାଦେବ ଏପରି ନ କହି କେବଳ ଶ୍ରୀକ୍ଷିୟନ
 ଥିବା ଦେଉରେ ମତ ଦେବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଦେ-
 ଳେ । ଶେଷରେ ଲେଖାଅଛି କେ ସଫଳସା-

ଦେବକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଗନ୍ନାଥଦେବକ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା କଥା ଲେଖାଥିବାରୁ ଓ ତାହା ସୁଲରେ
 ପଠିତ ଦେବାରୁ ସନ ୧୯୨୭ ସାଲରେ ଦୈ-
 ଦେ୍ୟକର କଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷ ଅଭିବରେ ଉପ-
 ଯାଇଥିଲ କିନ୍ତୁ ପ୍ରବେଶିକା ପଞ୍ଜାଗୀର ଏ
 ପୁସ୍ତକ ଥିବାଦେଲୁ କେତେ ସୁଲ ଉଠିଗଲ
 ଏବ ମାଦନାପାଣ୍ଡର ଲେଖାହାସ କ ଅଛନ୍ତି
 ଦେଲ ସେ ସମସ୍ତ ଲେଖିବାର ଉଚିତ ଥିଲ ।
 ବାସ୍ତବରେ ଯେବେ ସେକଥା ସତ୍ୟ ହୁଅଇ
 ତେବେ ତାକାବାହୁଳ ରପ୍ତରେ ନୈଶ୍ଚିକ ହୁଦ୍-
 ମାନେ ଯେ ଅବଧ ଏ ନଗର ଶୁଭ ପଲାଇ
 ନାହାନ୍ତି ଏହାହିଁ ବହୁତ ମଣିବାକୁ ଦେବ କା-
 ରଣ ବଦା, ଲେଖା ଓ ଶୁଭାହାର ଏହାକୁ ବଦ
 କର ବେତ୍ ଜଗନ୍ନାଥକର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର କଥା
 ପ୍ରକର କର ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଶୁଣିବ ପ୍ରେରଣପତ୍ର ପାଇଥିଲୁ ତାହା ପ୍ରକାଶ
 କରିବାର ଅତ୍ ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।

ଘାଟ ରଘୁମ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ।
 ମହାନଦ ଓ ବାଠଯୋଡ଼ାରେ ପଥର ଓ ମୋ-
 ହିଅ ବା ଶୁଭଅକ ଘାଟ ରଘୁମ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ବିଷୟ
 ଏଥୁପୂର୍ବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଅଛି । ବରମାନ ଜ-
 ହିର ସକପେଶ ବୁଢ଼ାଲ ଅନୁମାନକ ମନୁଷ୍ୟ
 ସହୁଳ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି । କଳ
 ବିଶ୍ୱରରେ ଉତ୍ତ ସ୍ଥାନର ଘାଟମାନର ବାର୍ଯ୍ୟ
 ଉତ୍ତ ପ୍ରକାରରେ ଚତୁର୍ଥବାରୁ ସେ ଶକ୍ତର
 ଏକପ୍ରକାର ବନୋଦସ୍ତ ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ସବର୍ତ୍ତମେଷ୍ଟ ରଘୁମାବଳୀ ଗ୍ରହଣ କରି ଗର
 ସିତମର ମାବର ତା ୨୨ ରଖ ଉପ୍ରକ ଅଜ୍ଞ-
 ତ୍ୱାକୁ ପ୍ରକର କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ରଘୁମାବ-
 କାରେ ଘାଟମାନ ଚଳଶ୍ରେଣୀରେ ଶ୍ରେଣୀବଦ୍
 ହୋଇ ଏକ ଶ୍ରେଣୀର ଉତ୍ତ ରଘୁମ ଶର୍ଚାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଅଛି । ପଥର ଓ ଦୋହାଅର ରଘୁମ
 ଅନୁମାନକ ଉଲ୍ଲେଖର ବିଷୟ ଥିବାରୁ ତାହା
 ଶମ୍ଭୁ ଲେଖୁଅଛି ଯଥା;—

ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ	୨୨ ଶ୍ରେଣୀ	୩୨ ଶ୍ରେଣୀ
ପ୍ରଥମବର୍ତ୍ତକ	୫୦ /	୫୦ /
ଦ୍ୱିତୀୟବର୍ତ୍ତକ	୫୦ /	୫୦ /
ତୃତୀୟବର୍ତ୍ତକ	୫୦ /	୫୦ /

ମହାନଦ ବାଠଯୋଡ଼ା ୨୨ ଶ୍ରେଣୀ ଘାଟ ଅ-
 ବାରୁ ମେତ୍ତର ସାହେବ ପ୍ରତିଭତ ରଘୁମ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିର ୫୦ / ପରବର୍ତ୍ତକ ୫୦ /
 ଓ ଦୋହାଅର ୫୦ / ୨୨ ପରବର୍ତ୍ତକ ୫୦ /
 ବର ଘାଟମାନ ଲଲମ ବିଭବାରୁ ଅଥବ ଜନ

ପ୍ରାପ୍ତି ହେଲା । ଏଥିରେ ସେ ଓ ମୁକ୍ତସିଂହଳ
କଠିନତାମାନେ ଅନୁଭବ ହେଲେ । ପୂର୍ବର
କଥା କିଏ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଛି ?

ଘାଟର ଶ୍ରେଣୀ ବା ଉତ୍କଳ ରସୁମ ନୁଆ
ନୁହଇ । ଏହା ପନ ୧୮୭୫ ସାଲ ସିକମ୍ବର
ମାସ ତା ୨୪ ରାଜ ଲିଖିତ ଅଲ୍ଲୋପାସ ଘୋଷି-
ଅଛି । ସେହି ଅଲ୍ଲୋପାସେ ମହାନଦୀ ଓ କାଠ-
ଯୋଡ଼ା ୨ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଛି ୨ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀର
ରସୁମ ସେ ଘାଟମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚାର ହୋଇଥିଲା ।
ମାସ ଏ ଦେଶୀୟ ଦରପଦ୍ମପ୍ରଦ ତାହା ଅତି
କଷ୍ଟକର ହେବାରୁ ସେ ସମୟର ପ୍ରାୟତଃ କିମ୍ପ-
ଗନର ସାହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଏଠା ଲେକ-
ଜର ଦୁଇବର୍ଣ୍ଣା ଜଣାଇ ସଥିକ ଓ ବୋଡ଼ିଆ
ବା ଲୁଣଆଳ ରସୁମ ଉଠା କରବା ଓ ସାଲକି
ଘୋଡ଼ା ଗାଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ୨ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁ-
ସାରେ ଯେଉଁ ଅଧିକ ରସୁମ ହୋଇଥିଲା
ସେପରି ଭିନ୍ନଭାବ ପ୍ରସାଦ କଲେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ସୁଦୂର ପୂର୍ବକ ଏ ପ୍ରସାଦ ଦେଖା କର ସଥି-
କର ଏକ ପଇସା ଓ ବୋଡ଼ିଆ ବା ଲୁଣଆଳ
ଦୁଇ ପଇସା ରସୁମ ଏହିଲ ସଙ୍ଗାତେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
କରି ଏଥିର ଅଲ୍ଲୋପନ ୧୮୭୫ ସାଲ ଅଗସ୍ତ
ଓ ନଭମ୍ବର ମାସରେ ପ୍ରଚାର କଲେ । ମହା-
ନଦୀ ଓ କାଠଯୋଡ଼ା ୨ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀ ଥିଲେହିଁ
ସେହି ସମୟରୁ ସଥିକ ଓ ବୋଡ଼ିଆଳ ଉଠା
କରଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତଳ ଅଧିପତ୍ତି । ବୋଧହୁଏ
ଏ କଥା ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଓ ଅମଳକୁ
ଅଗୋଚର ହବାରୁ ସେମାନେ ମନେ କଲେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟି ଶ୍ରେଣୀର କରଣକୁ ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ବୁଝି କଲେ । ଯଦି ସେମାନେ ଅନୁସନ୍ଧାନ
କରି ଥାନ୍ତେ ତେବେ ଅବଶ୍ୟ ଜାଣି ପାର
ଥାନ୍ତେ । ଯାହା ହେଉ ଅନୁମାନେ ସେମାନଙ୍କ
ସୂଚି ପୁରଣ କଲ । ଏବେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ
କିଛି କରୁ କରୁ ପୂର୍ବ କରଣ ପ୍ରତଳ ରଖନ୍ତି
ଓ ଏହା କରବାର ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ଅଛି ।
ଯେହେତୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଗତ ସିକମ୍ବର
ମାସର ଅଲ୍ଲୋପ ୨ ଦଫାରେ ଶୁଣୁ ଅଦେଶଅଛି
ଯେ କୌଣସି ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କର୍ମସାଧକାର କିଛି
ସରକାରୀ କରବାରକୁ ଗୁଣିଲେ କମିଶନରଙ୍କ
ଜଣାଇବେ ଓ କମିଶନର ତାହା ସୂଚିଥିବୁ
ଜାଣିଲେ ମଞ୍ଜୁର ହରବେ । ଏ ଦଫାନ୍ତସାରେ
ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ କମିଶନର ସାହେବ ଏକପଇସା
ଓ ଦୁଇ ପଇସା କରଣ ସ୍ଥିର ରଖି ପାରନ୍ତି ଓ
ମଧ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏ ପକ୍ଷରେ ପୂର୍ବରୁ ସ-

ମୁକ୍ତି ଓ ଅଦେଶ ହବାରୁ ତାହା ସେ ଅନୁ-
ଧାନ କରବେ ।

ଅନୁମାନେ ଶୁଣିଲି ବାଲେଶ୍ଵରର ମେଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ କେତେକ ପରବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରସାଦ
କରି ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପ୍ରସାଦ ଏହି ଯେ ଶିଶୁ-
ମାନଙ୍କ ଛତ୍ର ବାଳକମାନଙ୍କର ଏକ ପଇସା
ଦିଗସେବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋଧ ହୁଏ କିଛି ରୁ ଉଦ୍ଧି-
ହେଲେ ଏକ ପଇସା କଥା ସିକ । ଏଥିରେ
କେତେକ ଲାଭ ଥିଲେ ହେଁ ଅନୁମାନଙ୍କ ବ-
ବେତନାରେ ଏତେ ପ୍ରକାର କରଣ ପରବର୍ତ୍ତେ
ଏଠାର ପୂର୍ବ ପ୍ରଥାନସାରେ ଏକ ପଇସା ଓ
ଦୁଇପଇସା କରଣ କରବାର ସର୍ବପ୍ରକାରରେ
ଭଲ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପଶୁକମାନଙ୍କର ଏକ ପଇସା
କରଣ ଥିଲେ ହେଁ ମାଟି ବା ଲୁକ୍ଷିକାରକ
ଅଭ୍ୟାସର ଯୋଗେ ଦେହପଇସା ବା ଦୁଇ
ପଇସା ସର୍ବଦା ପଡ଼ଇ ଓ ସମୟରେ ଏଥିରୁ
ଅଧିକ ପଡ଼ଇ । ସରକାରୀ କରଣ ଦୁଇପଇସା
ହେଲେ ଲେକମାନଙ୍କୁ ଭିନ୍ନପଇସା ବା ଗୁଣି-
ପଇସା ସତର୍କତର ସଞ୍ଚକ ଏଥିରେ କିଛି ସ-
ନେହ ନାହିଁ । କେହି ଅବା ବୋଲିବେ ମେ-
ଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ କଞ୍ଚକଣା କଲେ ମାଟିମାନେ
ଅଧିକା କେଉଁ ନ ପାରବେ । କିନ୍ତୁ ଏହା ସଞ୍ଚକ
କଥା ନୁହେ । ଘାଟମାନ ସରକାରୀ ହେଲେ ବନ୍ଦ
ଅନୁମାନେ ମାଟିକର ଅଭ୍ୟାସର ଦେହ
ଅସୁଅଛି ଓ ସେମାନେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟର ସବୁ
କଞ୍ଚକଣାକୁ ବଶାକର ଦେଉ ଅଛନ୍ତି । ତେବେ
ଯଥୋଚିତ କଞ୍ଚକଣା ହେଲେ ସେମାନେ କିପୁ-
ଦୁର ଅସୁଅ ହୋଇ ପାରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏହା
କିଏ କରୁଛି ? ଯେପ୍ରକାରେ ସରକାର ମାଟିମା-
ନଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସର କରାବଣ କରି ପାରୁ ନା-
ହାନ୍ତି ସେ ପ୍ରକାରେ ଉଠା କରଣ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରବାର
ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଏ ପ୍ରସାଦ ଲେଖିବା ଉତ୍ତାରେ ଅନୁମାନେ
ଅନୁକ ପୂର୍ବକ ଶୁଣିଲି ଯେ ଅନୁମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ
ଲେଖା କମିଶନର ସାହେବଙ୍କର ଶ୍ରୀତସାରେ
ଅଧିକାରୁ ଏ ବସ୍ତୁ ତାଙ୍କ ବିଗୁନ୍ଧାନ ଅଛି ।
ଅନୁମାନେ ତାଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହ କରୁଅଛି ଯେ
ସେ ଏକପଇସା ଓ ଦୁଇପଇସା କରଣ ସ୍ଥିର
ରଖି ସେହି କରଣରେ ଘାଟମାନର ସାନ କି-
ଲମର ଅଦେଶ ଦେଉଛି । ଏଥିରୁ ଯଥେଷ୍ଟ
ସମୟ ଅଛି ଓ ସେ ଏହା କଲେ ପଞ୍ଜମାନ-

କର ବଡ଼ ଉପକାର କରବେ ଓ ଅନ୍ୟବାଦର
ପ୍ରତି ହେବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏଠାରେ ଗରସୋମନାଭବନ ଘଟ ବରକା (ରୁପପଥର)
ବୁଝି ହୋଇ ଥିଲା । ପଥର କେତେକ ବା ଅନେକ ବନ୍ଦ ଦେଖା
ନ ଥିଲା । ଗୋଟିଏ ବୋଲି ସତେସ ପ୍ରାୟ ଓଜନ କରବା-
ରେ ୫ ୧ ରୁ ୫ ୨ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଲା । ପ୍ରଥମେ ଶୁଣୁ
ପଥର ପତ ପଞ୍ଚାତରୁ ଏହୁପର ବଡ଼ ଯାଏ ସଦା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପଥର । ରୁମି ପ୍ରାୟ ଅଞ୍ଚଳର ହୋଇ ପାଇ ସୁଦର ବିଶିଳ ଓ
ପଥର ଗୋଟାବଦାର ଗୋଟିଏ କୌତୁକ ବ୍ୟାପାର ହେଲା ।
ବୁଝୁ ଅନେକ ପତ୍ର ଓ ତାଳର ଅନ ସବୁ ଛତ ପଡ଼ିଲା ।
ଏ ଜଗର ନକଟବର୍ତ୍ତୀ ମୋଟସଲରେ ଏପରି କରବା ବୁଝି
ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ ପାଇଅଛି । ସଦ୍ୟଧି ଅନେକ ଜାଗରେ
ଏପରି ହୋଇ ଥାଏ ତେବେ କପା ପସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାର
ଅଶଙ୍କା ହେଉ ଅଛି । ଅସ୍ତ ସେହି ଯଠାରେ ସବୁ ସଞ୍ଚକ
ହୋଇ ସବ ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବାବୁ ଜଗନ୍ନୋହର ସବୁ ଉପୋଷା କଲେକ୍ଟର
ଘର କାଲି ମନ୍ଦାସମୟରେ ଏଠାରୁ ଗୋଇଗାକୁ ଯାତ୍ରା
କଲେ । ତାଙ୍କ ବଡ଼ଭରେ ଏଠା ଲେକେ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ
ଅଛନ୍ତି । ଅସୁମାନେ ମହାସୁ ଅଛି ବାବୁ ମହାଶୟ ସବୁର
ଏଠାରୁ ସୁନଗମନ କରନ୍ତି ।

ଏଠା ସୁଲସ ପୁରବିଶେଷେଣ୍ଡ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ତାରସନ ସାହେବ
ବାଲୁତା ଜଗତ ବଡ଼ ହେଲେ ବାସୁଲ ସାହେବ ଏଠାରୁ
ଅସୁ ଅଛନ୍ତି ।

ପୁଅ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଅର୍ମିଷ୍ଟ କା ସାହେବ ଘର ରବବାର
ଏଠାରେ ପ୍ରକେଶ ହୋଇ ପୁଅକୁ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର
ଛୁଟି ଏମାସ ୨୦ । ୨୯ ତାରକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛି । ଜନରକ ଯେ
ଅର୍ମିଷ୍ଟ କା ସାହେବ ପୁଅରେ ରହିବେ ନାହିଁ । ସଦ୍ୟଧି ସେ
ରହନ୍ତ ତେବେ ଦାଣ୍ଡର ସାହେବ ବା ଗତ ଗ୍ରେ ସାହେବକୁ
ଗୋଇଗାକୁ ପଠାଇ ଜଗନ୍ନୋହର ବାବୁକୁ ଏଠାରୁ ଦେଖାଇ
ଶୁଣିଲେ ଭଲ ହେବ ।

ଏଠା ଘରସେଷ୍ଟ ଶକ୍ତସାସେସସ ବର୍ମରେ କମିଶନର
ହେବ କରଣ ବାବୁ ଜଗବନ୍ଦୁ ଗୋଷଲ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ
ମନୋମୋଦ କରଅଛନ୍ତି । ସଦ୍ୟଧି କମିଶନର ସାହେବ ତାଙ୍କୁ
ନ ଶୁଣନ୍ତ ତେବେ ପୂର୍ବ ସରକାର ଅଧିକାର ବାବୁ ଦୁଇପଇସା
ମୁଦର୍ଯ୍ୟାକୁ ନିସ୍ତୁତ କରିବା କାରଣ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ
ଅନୁଗ୍ରହ କରଅଛନ୍ତି । ଦୁହିଁ ରପସୁ ଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ଵର ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମିସରରେ ଜଣେ ମୁକ୍ତିପୁର
ନକ୍ତା ବରୁଅବା ସମୟରେ ଜଣେ କଲକତା ନୁଆଗେର
ତାହାର କେବ କାଟ ପାଞ୍ଚକଣା ନେଇଗଲା । ସନ୍ଦ୍ୟ ତାହାର
ଦୁଃଖିତସ । ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ପୁରସକ ସାହାଯରେ ସେ ଏପରି
କିଏ ଅଧ କୌଠାରେ କଣ ନ କରବ ।

ବାହୁବା ବୋଲନ୍ତି ଭଉର ଅନେକକାର କିଏ ଘେବ
ସମ୍ଭାଦ ପତ୍ରିକାରେ ଏହି ମର୍ମରେ ଗୋଟିଏ ଦଳପନ ଦେଲା
ସେ " ସବୁକରେ ବଡ଼ ଭେଦ ହେବାର ରପାୟ ଅସେ ରକା-
ନରୁଅଛି, ସେହି ମାନକର ବଡ଼ ଭେଦ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥାଏ,
ସେମାନେ ଅଧ ନକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ଅସେ ସେହିର
ରପାୟ କହ ଦେବୁ ଓ ସେହି ପତ୍ରର ରକ୍ଷଣ ପାଇବା ନମନ୍ତେ
ପ୍ରଦେଶକରୁ ହେ ପଦସିଧ ହକଟ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ଅନେ-
କକାର ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ଭେଦମାନେ ଏହି ବକ୍ଷର

ଉକ୍ତି ବଡ଼ ଲୋକ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଏହି କିଛି ଦେଲେ
 ଯେ, ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟରେ ଦଣ୍ଡପନଦାଦାକୁ ଦର୍ଶା ଯେ ଯୋଗ
 ପକାଇଲେ, ବଞ୍ଚେନଦାଦା ସେହି ପଦନିମନ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇ
 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଯାଏଁ ଦାନ ଦେଇବେ ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ଉତ୍କଳ
 ନ ଦେଇ ଯଦା ଦେଖିଲେ ଏହି ନିମନ୍ତେ ଅଳ୍ପ କିଛି
 ଦଣ୍ଡପନ ଦେଲେ ; — " ଅର୍ଥେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଶାସ୍ତ୍ରାଦିକରୁ ଜଣାଇ
 ଥିବୁଁ ସେ ଅର୍ଥେ ପୁଣ୍ୟାନ୍ତ ବଞ୍ଚେନଦାଦା ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
 ଅର୍ଜନ କରୁଥିବୁଁ ଏବଂ ସେ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାନପ୍ରାପ୍ତ ଯାଇ ବଡ଼
 ଲୋକ ହୋଇଥିବୁଁ ; ଅତଏବ ଯେଉଁମାନେ ବଡ଼ ଦେବ
 ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏହିଭଳି ଉପାୟ ଅନୁସରଣ
 କରନ୍ତୁ ।" ଅପେ କେଉଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବଳନାକ୍ତ ହେତେ ଶୁଭ ।
 ସରକାରୀ ସଙ୍ଗେ ଶତାଦା ମଧ୍ୟ ଶୁଭ ହେଉଅଛି । ଧର୍ମ ଛାନ୍ଦ
 ଅଳ୍ପ ବଡ଼ର ମୂଳ ବାରିବ ଅଟେ ।

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଷର ନିବାରଣରେ କେବଳ ଶୁଭସର୍ପ
 ଦର୍ଶନକରୁ ଶୁଭିମାନେ ମଧ୍ୟରେ ଯାତ୍ରାକୁ କଲେ । ମଧ୍ୟରେ
 କି ସତ ନାହିଁ ତୁ ଅଲ ସେ ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ ନି ଭୈ ଅପେକ୍ଷ
 ଦେବ ଓ ଲୋକେ ଦାହାର ଶ୍ରୀନାମା ପଢ଼ନ୍ତାଣ କଲେ ।
 ଏମନ୍ତ ସମୟରେ କେବଳ ଶୁଭିକାର ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଅପାର
 ସ୍ଥାନର ଦୁଇଲକ୍ଷ ଅର୍ଥରୁ ଉତ୍କଳକୁ ଶୁଭର କର, କଳାକର
 ରକ୍ତ ଅନେକ ଦାହାର ଶୁଭର ଶ୍ରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣପେ ଅପେକ୍ଷ
 କଲେ । ଏ ଶୁଭର ଉପାୟ ବଡ଼ ଚମତ୍କାର ଅଟେ । ଏ
 ଉପାୟ ସଦନ ଶୁଭେ କାର୍ଯ୍ୟକର ହୋଇ ପାରେ କି ହା
 ତାକ୍ରମାଣେ ବେଶି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରନ୍ତୁ ଓ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ଶୁଭର ।
 ଏହା ଠିକ ହେଲେ ଏଥି ଅଳ୍ପ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପାୟ ନାହିଁ ।

କ୍ରମେ ମାତ୍ରାନ୍ତ ନେତାର ଅନେକ ଉପାୟ ଜାଣନ୍ତୁ ।
 ତୋପଣରେ ଯେଉଁସବୁ ଅସମ୍ଭବ ମୂଳେ ଅନେକ ପଶୁକ
 ଯୋଗରେ ଦେଖାନ୍ତୁ ଯୋଗ୍ୟ ଦାନ କର ପଦକାର
 ବ୍ୟୋଗ ସୁବଦଳ ଶ୍ରୀ ଯେଉଁ ଓ ଚଳୋଟକର ଅପାର ହେଉ
 ପ୍ରାୟଶ କହଲେ ସେମାନେ ସେଠା ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଇ ଦେଇ
 ନି ଅକାରୁ ଏସବୁ ପୂର୍ବଜନା ଦେବ । ସେହିପରି ଦେବ ଓ
 ଚଳିବାର ବାଣ ନାହିଁ ।

ଏକଶ୍ରୀରେ ବନିଶୁଭ ଓ ଶୁଭ କର୍ମ ଏକଦାକୁ ହସ୍ତରେ
 ଶୁଭ । କେମିତି ସାହେବ ସେଠାରେ ଶୁଭ ବେଳେ ସେଠା
 ଦେବେ ଏହୁ କର୍ମରେ ହୁଏ ଶୁଭି ନିମନ୍ତେ କରବା
 ବାରଣ ଶୁଭିନେତାଙ୍କ ଅନେକ କରାଏଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଶୁଭିକୁ ଏହା ମଣ୍ଡଳ ହୋଇଅଛି ।

ବାଣୀର ନଦୀକା ଉପେଶା ପ୍ରକାଶ ମଦାବଣା ଦୃଷ୍ଟିରେ
 ଏପେଶା ଦିନରେ ସର୍ବସେବ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଶୁଭ କର ଶୁଭି,
 ଉତ୍କଳ ।

ହୁନି ନାମରେ କେଉଁ ହୁନି ପାହୁର ଦେବତାକୁ ପାଦ
 ଶୁଭ ଦାନର ଦେଖାଇ ଅଛି । ସେ ପଶୁକୁ ଅର୍ପଣ ରୂପେ
 ମୁଦ୍ କର ପାରିବ । ସେ ଯେଉଁ ହୁନି କରୁ ଶୁଭ ଦୃଷ୍ଟିପାତ
 କରନ୍ତୁ ସେ ଚଳନ୍ତମାନ ଅସମ ଶ୍ରୀ ହୋଇ ଶାସ । କେଉଁ
 ଶତ ବଶାନ୍ତ ସାଧ ତହିଁ ଉପରେ ଦେବଦେବେ ଦାକର
 ତହିଁ ପଡ଼େ ଦେବଦେବେ ସେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀ ହୋଇ ଶାସ ।
 ଦାକ ନିକଟରୁ ଶୁଭିରେ ଶୁଭିକର ପଦମାନେ ନିମନ୍ତେ
 ହୋଇ ଯାନ୍ତୁ । ଏମନ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୁଭା ଅର୍ଥ ଶୁଭା ପାଇ
 ନାହିଁ ।

କରକାର ବନ୍ଧନ ଏହା ନେତାମାନଙ୍କୁ ଠାକୁର
 ଅକ୍ତି ସ୍ୱା ଦେବର ସମ୍ପାଦକଠାରୁ ମାତ୍ରାନ୍ତକ ପଦ ଓ ପୂର୍ବ
 ବୋଧନାସବ ପାଇ ଶୁଭ । ଏକା ମହୋଦୟର ଉପରେ
 ଶୁଭର ମାନବତ ଅନାଦ ହୋଇ ପଳୁ ପଳୁ ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ
 ଶୁଭ ବର୍ଣ୍ଣ ସତେ । କଦମା ସଦମ ଶୁଭ ଦେ ।

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଭୁ ଚରଣେ ଶରଣ ।
 କରୁଛୁ ବଥାସବ କରୁଛି ବର୍ଣ୍ଣନା ।
 ମହାମଧ୍ୟେ ସ୍ଥିତ ଏକ ସୁନ୍ଦର ବସନ ।
 ଯାଇ ଦେଖିଲେ ତଥା ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଛନ୍ତି ।
 ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଭୁ ଅତି ଭବନ ଦେଖାନ୍ତି ।
 ଭକ୍ତି ବିଧିକୁ ବଳିଦିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ।
 ମହାପରସାଦେ ନାହିଁ ଜାଣଇ କରୁଇ ।
 ଅତିଭକ୍ତିହେତୁ ସବୁ ଶାନ୍ଦ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।
 ଶୋପନରେ ଶୁଣୁ ସଙ୍ଗେ ଲୋକନ କରନ୍ତି ।
 ଏକାସନେ ଏକା ମେଳେ ଯୋଗୁ ଚାହାନ୍ତି ।
 ନୁହଇ ଏକକ, ଏଥିଁ ବଳ ଅଛି କଥା ।
 କଳର ମହିମା କହିଁ ପ୍ରକାଶିବ ଯଥା । —
 ପଠାଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଳ୍ପ କୁକୁଡ଼ାକ ମାଂସ ।
 ପାଉଁରୋଟି କିମ୍ପାକ କରନ୍ତି ସେ ଗ୍ରାସ ।
 ମହାପ୍ରଭୁ କରୁଥିଲେ କାଦମ୍ବର ପାନ ।
 ତାହା ଅନୁସର ସେ କରନ୍ତି ସୁର ପାନ ।
 ଦୁର୍ଗଳ ଦେଖାୟୁ ସୁର ଯାଏ ନାହିଁ ବାଦ ।
 ଯୋଗ ହେଲେ ଲୋଗ ହୁଏ ସାଦେବ ପ୍ରସାଦ ।
 ଦିନେ ଶୁଣିବରେ ପିଲା ତା ପୁତ୍ରସୁହର ।
 ଯୋଗକର ଶାଳଖାର ଦୋଇଲେ ଭାତର ।
 ଏଥିଅନ୍ତେ ସାରକଥା କର ଦେ ଶ୍ରବଣ ।
 ମୁଁ ଥାଉଁ ପ୍ରବେଶ ତଥା ଏକ ସାଧୁଜନ ।
 ପଶୁର ସରଳ ଶାନ୍ତ ସିଦ୍ଧାପରାୟଣ ।
 ତୁମଧ୍ୟେ କି ଦେବ ଦୋଇଲନ୍ତି ଅବଦାଣ୍ଡି ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ କରଲେ ତାଙ୍କୁ ବଡ଼ ସମାଦର ।
 ଜଗନ୍ନାଥେ ଭକ୍ତିକଥା କରୁଇ ଗୋଡ଼ର ।
 ନିମନ୍ତେ କଲେ ତାଙ୍କୁ ନିଜର ସଦନେ ।
 କରନ୍ତେ ସେ ସାଧୁଜନ ତହିଁ ଶକା ମନେ ।
 ଏକ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣର ଅନୁଗତ ।
 ଅସାଧ ଦେଇଣ ତାଙ୍କୁ କରଣ ସମ୍ଭବ ।
 ଅନଳେ ବ୍ରାହ୍ମଣ କଲେ କହୁ ଅଧୈକ୍ୟନ ।
 ପଠାଣେ ସୁଜଲେ ମାଂସ ବିବଧ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିନ ।
 ସାଧୁଜନ ଏହା ଜାଣି କରଲେ ଭୁତର ।
 ହିନ୍ଦୁଦୋଇ ନ ଚାହାନ୍ତି ପଠାଣ ଦାଉର ।
 ରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ତୋର ପର ଏହି ହିନ୍ଦୁଶଣ ।
 ବିଶୁଦ୍ଧ ସତ୍ୟ ହିନ୍ଦୁକୁ, ଜଗନ୍ନାଥେ ସୁଖ ।
 ତୋର ହସ୍ତେ ନାହିଁ ଦେବତାଙ୍କ ଚକ୍ଷୁ ଯଶ ।
 ନିଶ୍ଚୟ ଅଛି ତୁ କଳାପାତାଳ ଶୁଷ୍ପ ।

ବିଜ୍ଞାପନ

Wanted a Sub-Inspector of schools
 2nd grade, salary Rs. 50 per mensem

for Keonjhar & Mourbhunj. Applica-
 tions will be received up to 23rd.
 Instant. Candidates are requested to
 state their precise age in the body of
 their applications.

Dated the 13th. } RADHANATH RAI
 April 1880, } Joint Inspector of
 Cuttack. } Schools, Orissa.

ନୂତନ ପଦ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
 ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ମୂଲ୍ୟ ... .. ଟ ୧ ।
 ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀକିଂ ବନାକର ସହାୟକରେ ପ୍ରାପ୍ତନ ।

ଏପରିକି ସବୁ ଶାସ୍ତ୍ରାଦିକରୁ କର ସାଧୁକର ଯେ
 ଚଳଣା ମେଳକରୁ ହୁଏଲ ନିମି ବର୍ଣ୍ଣାୟ ପ୍ରେମୀ ନିମି
 ଯୋ ୧୩ ୩ ବର ପାଇ ଅଛି, ଯେଉଁମାନେ ଶିଖା କରବାକୁ
 ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତୁ ସେମାନେ ମେମାସ ତା ୧୩ ଉପରେ ଅପାଣ
 ପ୍ରସାଦା ପଦ ସହଜ ଜେନେଲେ ପଢ଼ିଲେଲେ ମିତ୍ର
 ହୁଏଲ ପୁସ୍ତକୋପକର ଉପରେ ଉପେକ୍ଷ ହେବେ ।
 ପ୍ରକାଶ ଆଦି ଦେଉଁମାନେ ପ୍ରବେଶିବା ମାତ୍ରକ ଓ
 ବର୍ଣ୍ଣାୟ ପଦରେ ଉପାଣ ହୋଇ ଅଛି ସେହିମାନଙ୍କୁ
 ମିତ୍ର ବର ପ୍ରଦାନ କର ଶିବ

ପୁସ୍ତକୋପକର
 ଚଳଣା ମେଳକରୁ ହୁଏ
 ୧୧ । ୧୮୮୦

କରିବେ ଓ କଦମ୍ବର ମଧ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ପାତାପୁତ୍ର
 ଶାହାର ଉକା ତୁମ୍ଭେ ନିଶ୍ଚୟ କିମ ଦେବଦେବର ବନାକ
 ପୁଣ୍ୟ ପାତା ଜେନେଲେ ବର୍ଣ୍ଣମାନ ଦାହା ଇତା କରବାକୁ
 ମିତ୍ର ବନାକ ଏକକ ଦୁଇକ ଦେବଦେବର ବନାକ ଏପାକାସ
 ଏକଦାରେ ମହାଦେବିକି ବ ସେମାନେ ଚଳନ୍ତମିତ
 ଉପରେ ନାହାନ୍ତି ଉକା ଶିବମାନ ଶାସ କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ପଞ୍ଚା; —

ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମୀ ବନାକଠାରୁ କରବାକୁ	ଟ ୨୯
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରେମୀ ବନାକ	ଟ ୧୨
ତୃତୀୟ ପ୍ରେମୀ	ଟ ୧୯
ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରେମୀ	ଟ ୨୯
ପଞ୍ଚମ ପ୍ରେମୀ	ଟ ୨୯
ଷଷ୍ଠ ପ୍ରେମୀ	ଟ ୨୯
ସପ୍ତମ ପ୍ରେମୀ	ଟ ୨୯
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରେମୀ	ଟ ୨୯
ନବମ ପ୍ରେମୀ	ଟ ୨୯
ଦଶମ ପ୍ରେମୀ	ଟ ୨୯

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି

କାନ୍ଦୁ ପିତୃପତ୍ର ପାଠାୟକ	କଟକ	ଲେଖା	ଟ ୧୫
"	କଟକ	ଅଧ୍ୟାୟ	ଟ ୧୫
"	କଟକ	କଟକ	ଟ ୧୫
"	କଟକ	କଟକ	ଟ ୧୫

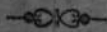
ଏହି ପୁସ୍ତକୋପକର ସହଜ ବନ୍ଧୁ ଚଳଣା ମେଳକରୁ ହୁଏ
 ଚଳଣା ମେଳକରୁ ହୁଏ

76A

ଅଭିଭାବକ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ତା ୧୭ ଉପ ମାତୃ ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା ।

ଅନୁମୋଦନ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଦସ୍ତାବିଜ ଅନୁର ପଢ଼ିବା ଖଣ୍ଡି ପ୍ରେରଣପତ୍ର ରୂପେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଲେଖକଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାମୁଖରେ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରୁ ପାଠକମାନଙ୍କର ଏଥିରେ କେତେ କୌତୁକ ଦେବ ତାହା ଲେଖକ ଜାଣନ୍ତି । ଉ, ଘ, ଘ ।

କୋହିନୂର ।

ସାପ୍ତାହିକ ।

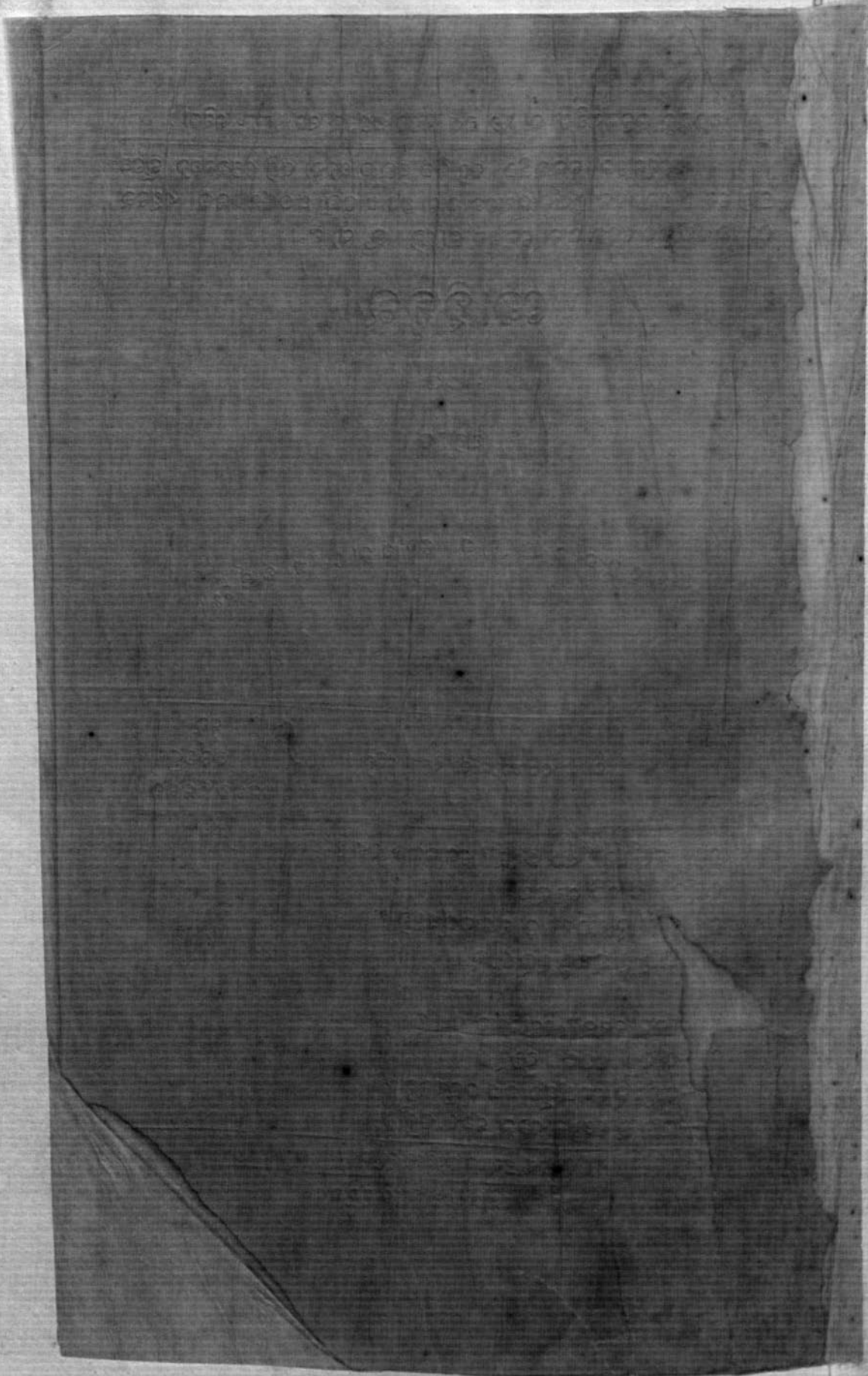
ସା ମଧ୍ୟ ହୁ ପ୍ର ଚ୍ୟ ପ କା ରେ ଶ କୋ ପ କା ରେ ଶ ହୁ ଚ୍ଚ ନଃ ।

ପ୍ରଥମ ଭାଗ	} ତା ୧୭ ଉପ ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା ।	} ମୂଲ୍ୟ ଅକ୍ଷରମୁ କଗଦ ! କଗଦ !
ପ୍ରଥମ ସଖ୍ୟା		

ପ୍ରଶ୍ନ—କର୍ତ୍ତମାନ୍ “ଏକ ନମ୍ବର” ଗୋଳମାଳ କଣ ?
 ଉତ୍ତର—ଏ ମଜି ଚୁଟରୁଷ୍ ।
 ପ୍ର—କର୍ତ୍ତମାନ୍ ପାଠମାଳତୀ କଣ କରୁଅଛନ୍ତି ?
 ଉ—ନାହିଁ କି ଉତ୍ତର ଦେଖିବେ ।

“ଦୁଇ ନମ୍ବର” ଗୋଳମାଳ କଣ ?
 ଉ—କି କଣ୍ଠି ଡେଉଳି ହୁଅନ୍ତୁ ।
 ପ୍ର—କର୍ତ୍ତମାନ୍ ଦେଖିବୁ କଣ କରୁଅଛନ୍ତି ?
 ଉ—କାହିଁ କି ଉତ୍ତର ଦେଖିବେ ମଦର କଣ୍ଠି ।

ଉତ୍ତର ପଢ଼ାଯିବ ଦସ୍ତାବିଜ ମୁତୁଳା ।
 ଉତ୍ତର ଦିଅଁ ଗୋଳମାଳ ସମ୍ବାଳସ୍ତରେ ମୁତୁଳା ।

କରୁଣ ଦାକର

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

କ୍ର ୧୫୩
ସ ୧୭ ଖ

୦। ୨୪ ରୁଣ ମାତ୍ରେ ରୁପେଇ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ଦୈନିକ ୨ ୫ ନ ସନ ୧୮୮୭ ପାଇ ଗନବାର

ଅଗ୍ନିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୯
ମଫସଲପାଇ ତାକମାସଲ ୫୧୫୯

ସୁଲଭ ସମାଜର ବୋଲନ୍ତି ଯେ, ବାବୁ ଲାଲ-
ମୋହନ ଘୋଷ ଯଥା ସମୟରେ ବିଳତରେ
ପହୁଞ୍ଚି ନ ପାରନ୍ତା ସାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ପ୍ରବେଶ କରି-
ବା ପକ୍ଷରେ ଅସୁବିଧା ଘଟିଲା । ତେଣୁ ସାହେବ
ଜାମାକ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି
ଫସେଟ ସାହେବ ଜାମାକ ବିଳତର ଦୌରପି
ବିଭାଗର ଲବରଲ ଦଳର ପ୍ରତିନିଧି ମନୋନୀତ
କରିବାକୁ ସଂଳାପ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଘୋଷ
ମହାଶୟ ଉପସ୍ଥିତ ନ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର
ପ୍ରସାବ ଅତି କାର୍ଯ୍ୟକର ନ ଥିଲା । ଏହା
ଅଲଗାକରି ବସ୍ତୁ ଯେ ଜଣେ ଦେଶୀୟ ଲୋକ
ସାହେବମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ସାର୍ଲିମେଣ୍ଟ
ମହାଶୟର ଜଣେ ସାଥୀ ହେବେ । ଖେଳ
ସାହେବଙ୍କର ବେକଲ ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ା ସାର
ସେ ସାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ନ ପାରଲେ ।

ଅନୁମୋଦନ ଅର୍ଥରୁ ଅନଳ ସହିତ ଇଣ୍ଡି-
ୟାନ ଡେଲିକ୍ସିସରେ ପାଠ କଲୁ କି ଓଡ଼ିଶାର
ଲେକ୍ଚରସା କଲେଜରେ ଅଲଗା ଶିକ୍ଷା ଦେବା
କମିଟି ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ ଫିକାର୍‌ର ପ୍ରାର୍ଥନା
ଦେବାରୁ ମାନବର ଲେକ୍ଚରସା ଗବର୍ଣ୍ଣର ଡାକା
ମଞ୍ଜୁର କରିଅଛନ୍ତି । ଇନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରେଣୀ ଅଗାମୀ
ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୯ ଜନଶ୍ରୀ ମାସଠାରୁ
ଠିକିଏ । ବାବୁ ଲାଲମୋହନ ଦାସ ଏମ୍. ଏ,
ଏ.ଏଲ୍ କପେ କଲେଜରେ ଜଣେ ସହକାରୀ
ଅଧ୍ୟାପକ ଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉ-

ଦାସ କରୁଥିବା ଏକ ଉପକ୍ରମ ଯାହା ବେତନ
ମିଳିବ ତାହା ସେ ପାଇବେ କେବଳ ଏକକ
ସର୍ତ୍ତ ରହିଲା ଯେ ବାର୍ଷିକ ୪୨୦୦୦ ଲାକୁ
ଅଧିକ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ପାଇବେ ନାହିଁ ।
ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ କଲେଜର ଉନ୍ନତିପ୍ରତି
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବିଶ୍ୱାସ ଯତ୍ନ ଅତି ମାତ୍ର କିଛି
ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ସ୍ୱୀକାର କରି ମୂଳରୁ ସଜାଡ଼ ନ
ଅଟିଲେ ଅଗାଧରୁପ ଫଳ ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ ।

ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି
ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗୋମୁକାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଚରୁକ୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରେକ୍ଷିତ
ପଥ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଆଇନମାନସାରେ ଏକ
ସହପ୍ରକାଶ ମୂଲ୍ୟକା ଓ ଏକ ସହପ୍ରକାଶ
ଉପାଦେୟ ଭାବେ କଲେ ସମ୍ପାଦକ ତାହା ଦେଇ ନ
ପାରିବାରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିତ ହୋଇ ଗଲା ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଚୁକ୍ତିପତ୍ର ଅଟେ ଅନୁମୋଦନ ଅତି
ଅନଳ ପକ୍ଷରୁ ଅବଗତ ହେଲା ଯେ ସେହି
ପ୍ରକାଶର ସମ୍ପାଦକ ଓ ଅଧିକାରୀ ପତ୍ରିକା ପ୍ରା-
ରିକାକାଥ କଲ୍ୟାଣରୁ କନା ମୂଲ୍ୟକା ଓ ଅ-
ନୁମୋଦନରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରିବା
ପାଇଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଆବେଦନ କଲେ ଓ
ସେଥିରୁ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଓ ଚିନ୍ତନୀୟ ପଥ ଅପଣା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁହୂର୍ତ୍ତ କରିବାର ଘୋଷ ମାନ
ରକ୍ଷାକରେ ସେଥିରୁ ନ କରିବାର ବଚନ

ଦେଲେ ମହାମାନସ ବଡ଼ ଲାଭସାହେବ ପତ୍ରିକା
ମହୋଦୟଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଗ୍ରାହ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି ।
ଲିଟିନ ସାହେବଙ୍କର ଏ ଅନୁକ୍ରମରେ ଲେଖେ
ବିଶେଷତା ବଜ୍ରବିମାନେ ବଡ଼ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ ।
ବଜ୍ରବିମାନେ ଯୋମୁକାଗ ପ୍ରକାଶ ଓ ଅତି
ଉତ୍ତମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା ତାହା ରହିତ ହେବାରୁ
ସମସ୍ତେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଥିଲେ । ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପୁନଃ ପ୍ରକାଶରେ ଅନୁମୋଦନ ଆନୁଭବ ହୋ-
ଇଅଛି ଓ ମନାସୁଅଛି ଯେ ଉନ୍ନତିପ୍ରତି ଗଭିର
କିଛି ବିପ୍ଳବ ନ ଘଟୁ ଓ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଳିପାୟା
ହୋଇ ରହୁ ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ଏଥର ସୁଦ୍ଧା
ନଗର ଦର୍ଶନ ଉପଲକ୍ଷରେ ସେଠାରେ ଯେଉଁ
ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରମୋଦ ହେବାର କଥା ହୋଇଥିଲା
ତାହା ଗତ ସପ୍ତାହ ରୁଧିବାରୁ ଶୁଣିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଉତ୍ସାହ ଏକ ଆନନ୍ଦ ସହଜ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ।
ଅନୁମୋଦନ ଯଥା ସମୟରେ ସମ୍ବାଦ ପାଇ ନ
ଥିବାରୁ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଇଣ୍ଡିଆ ଉଲ୍ଲେଖ କରି
ନ ପାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂକ୍ଷେପ ବିବରଣ ଲେଖୁଅଛୁ
ଯଥା;—

ଶୁଣି ଘାଟ ଶ୍ରୀ ସମୟରେ ବାବୁ ଗମସ୍ତାଦି
ସିଂହ ଓ ଉପବାନପ୍ରସାଦ ଦତ୍ତ ଡାକ୍ତର, ସତ୍ତା,
ଗିଲଗ, ହାଡ଼ି ଶ୍ରେଣୀର ଓ ଭୋଲକରାଗର
ଏକ ଅବ୍ୟାଧି ବାଦ୍ୟ ଏକ ପୁଲିସ ଗାର୍ଡ ହେଲେ
ଯାଇ କମିଶ୍ନର ଏକଟି କଲେଜିଆର, କିଏଟି

ମାତୃସ୍ନେହ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଏପରି ଭାବରେ ବନ୍ଧୁକରି
 ସମାଜର ପୂର୍ବକ ସେମାନଙ୍କ ଦୋଷରୁ ଦେଶ
 ଆସି ମଜଲିସରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିଲେ । ମଜ-
 ଲିସ ସଦାଶେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଘର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୋଇ ଝାଡ଼ି, ଲଣ୍ଡନ, ଫୁଲ ଇତ୍ୟାଦିଦ୍ୱାରା
 ସୁରୁତ ପୂର୍ବକ ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇଥିଲା ।
 ସାଲକୁଦର ରାଜା, କ୍ଷତ୍ରିୟର ରାଜମାନ ଶିବ-
 ଝିଣ୍ଡି-ହଳ ଚେତୁସୁତ ଗମ୍ଭୀରାମନୁ ଓ ବ୍ରହ୍ମର
 ବଳା ବି ସେ ଘରକୁ ଆସିଥିଲେ ଚୌଧୁରୀ
 ଭାଗିନୀଧର ଦାସ ଏବଂ ପୁଣି ନଗରର ଭାବକୁ
 ଛୋଟୀର ଦେଶୀୟ ଉତ୍ତମେବ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।
 ସାହେବ ନହୋତୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ପରାପତ୍ତି ନେଇ
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଅନ୍ତଃକରଣରେ ହସ୍ତମିଳନ ଓ ମିଷ୍ଟାନ୍ନାସ
 କଲେ । ପ୍ରଥମେ ଆଜମବାଳ ଭଦ୍ରଭାୟୁ ଅଭର
 ଗୁଲବଫୁଲ ବିଫୟା ନାମି ଓ ଭଣ୍ଡିପତ୍ତେ ବଳୁତା
 ପାଠ ଦେଇ ମାତ୍ର ରୁଖିତ ବସନ୍ତ ଯେ କ୍ରମିଶ୍ଚର
 ସାହେବ ଭଣ୍ଡର ଯେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କଲେ
 ଭାଷା ବୋଲମାଳରେ ଶୁଣାଗଲ ବାହି ଓ
 ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରରେ ମତ
 ଥିବାର ଦେଖି ଆଉ କିଛି ନ କହ ସେମାନଙ୍କ
 ପର ଦେଲେ । ନୀତି ଓ ଶକ୍ତିଗତମାତ୍ରା ଦେ-
 ଶିବାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମ୍ମୁଖ
 କର ଗୁଣ ପ୍ରାୟ ଦୁଇପ୍ରକାର ସମୟରେ ଦୋଷକୁ
 ନିଗ୍ରହମାନ ଦେଲେ । ଏକଟି ଚଳେଇର
 ବାଗୁଲ ସାହେବ ଏଥିର ଏକ ଦଣ୍ଡା ଉତ୍ତାରୁ
 ଦୋଷକୁ ଗଲେ ଏବଂ ତହିଁର ଏକ ଦଣ୍ଡା ଉତ୍ତାରୁ
 ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ଗୁଣ ଦୁଇପ୍ରକାର ଦାଣ୍ଡା ସମୟରେ
 ମଜଲିସ ଭଣ୍ଡିଲା । କେବଳ ଗ୍ରାସୁକୁ ଅର୍ମ୍ଭଣ୍ଡକ
 ସାହେବ ଏ ମଜଲିସକୁ ଆସି ନ ଥିଲେ ବୋଧ
 ହୁଅଇ ଭାଷା ଗାଣିକର ଦାଣ୍ଡାରୁ ଅର୍ମ୍ଭର
 ଦାଣ୍ଡା ଯଦ୍ୟପି ବି ସେ ଆଗେଲ୍ୟ ଦଣ୍ଡାର ଫେର
 ଆସିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ପୁଣିର ବାୟୁ ଭାଷାକ ଗଣ୍ଡର
 ପ୍ରକ ଉପକାରକ ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରଥମ
 ତାଙ୍କୁର ମତ ଦେଇଥିବାରୁ ସେ ପୁଣିରେ ନ
 ଥାଇ ବଜରର ଅନ୍ୟ ଜଳକୁ ବଦଳି ହେବାକୁ
 ଚେଷ୍ଟା ଥିବାର ଶୁଣାଯାଏ । ଯାହା ଦେଉ
 ମଜଲିସର ସମସ୍ତ ବ୍ୟାପାର ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ପ୍ରୀତିକର
 ହୋଇଥିଲା ଓ ବର୍ତ୍ତମାନେ ତହିଁରେ ଇଣ୍ଡ
 ଗୁଣିକର ବିରାଜିତ । ସରକରମାତ୍ରା ଓ
 ଏକପକ୍ଷୀ ଗାଣନାତ ତମ୍ଭରୁ ଓ ଆଉ ଏକ-
 ପକ୍ଷୀ ନାଉନାତ ବୋଠଦେବକୁ ଯାଇଥିଲେ ।
 ପୁଣି ସହରରେ ଏ ସମସ୍ତ ବିଶି ନାହିଁ ।

ହିନ୍ଦୁସମାଜ ଓ ବନ୍ଧୁକରଣ । ✓

ଅସୁମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସ୍ୱା-
 ପିତ୍ର ବନ୍ଧୁକରଣପୂର୍ଣ୍ଣ ହିନ୍ଦୁସମାଜର ଯେ ପର-
 ବର୍ତ୍ତନ ଦିଶିଅଛି ଗ୍ରାସୁକୁ ଦେଲ ସାହେବ ସେ
 ବର୍ତ୍ତମାନେ ଗୋଟିଏ ଇନ୍ଦ୍ରପୁଣ୍ଡି ରଚନା ବଳ-
 ଲାର ସାମାଜିକ ବିକ୍ରମନ ସମ୍ଭରେ ପାଠ କର
 ଥିଲେ । ଅସୁମାନେ ହିନ୍ଦୁସମାଜ ଅଟେ ସେ
 ବୁଝାନ୍ତୁ ପାଠ କର ତହିଁର ସାମାଜ ପାଠକଙ୍କୁ
 ଜଣାନ୍ତୁ ଅଛି ।

“ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ହିନ୍ଦୁସମାଜର ମଧ୍ୟରେ
 ପିତାଙ୍କ ଆଧିକାର ଥିଲା ଭାଷା ଗ୍ରାସୁକୁ ଦେଲ
 ସାହେବ ଏହିରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଅଛନ୍ତି ଯଥା,
 ପ୍ରାଚୀନ କାଳର ହିନ୍ଦୁସମାଜର ଗୋଟିଏ ପର-
 ଦାର ନ ଥାଇ ବରଂ ଗୋଟିଏ ସମାଜ ଥିଲା ।
 ପରଦାରକୁ ଲୋକକ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହେଉ
 ବା ଉଣା ହେଉ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମାନ
 ଅଧିକାର ଓ ପିତା ସେ ସମାଜ ଅର୍ଥାତ୍ ପର-
 ଦାରର ବର୍ତ୍ତା ଥିଲେ । ପରଦାରର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି
 ଓ ପରଦାରକୁ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ
 ଭାଷାକର କ୍ଷମତା ପ୍ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ସେ
 କୌଣସି ଅର୍ଥରେ ମାଲିକ ନ ଥିଲେ । ଯେଉଁ
 ସମ୍ପତ୍ତିର କାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସେ କରୁଥିଲେ ତାହା
 କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ଭାଷାକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନ
 ଥିଲା ପରଦାରୀୟ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁ ପୁଣ୍ୟ-
 ସମ୍ପ୍ରଦାନେ ମର ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁ
 ସରସ୍ୱତୀମାନେ ଅବଧାନକୁ ଦୋଇ ନାହାନ୍ତି
 ଏ ସମସ୍ତଙ୍କର ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅଧିକାର ଏବଂ
 ପିତା ଦେବଳ ଏ ସମସ୍ତଙ୍କର ମାର୍ଗଦର୍ଶକ
 ଥିଲେ । ସେ ଅପଣାକାବଦ୍ୟାରେ ଏକା ବିକ୍ରୟ
 ବିକ୍ରୟକୁ ନ୍ୟା ମୁକ୍ତ୍ୟ କାଳରେ ଭଲକଦ୍ୟାସ
 ବିପ୍ରାନ୍ତର ବିକ୍ରୟକୁ ସମ୍ମତ ନ ଥିଲେ । ଭାଷାକ
 ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଲକ୍ଷ୍ୟାବେକ୍ଷଣର କର ଏହି
 ହେତୁରେ ବିଧି ଯାଇଥିଲା ବି ସେ ସମସ୍ତ ଲୋ-
 କଙ୍କ ପ୍ରତିପାଳନ କରନ୍ତେ ମୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିଧି
 ଶାସନ କିମ୍ପାଦାନ ଦେବେ ଏବଂ ସେ ସ୍ୱୟଂ
 ଦେହଭାଗ ବଳ ଉତ୍ତାରୁ ଉକ୍ତ କିମ୍ପାମାନ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ସିଦ୍ଧେ । ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ତଳା-
 ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଭାଷାକର କ୍ଷମତା ଅବଶ୍ୟକ ଓ ଭାଷା-
 କର ବିକେତନା ଅନାବକ ଥିଲା । ପରଦାରୀୟ
 ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାଷା ମୁଠାରେ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ
 ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଉଥିଲେ ଭାଷାକର
 ଅଂଶ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ଦେଉ ଥିଲେ ଏବଂ ଭାଷାକ

କାବନକୁ ଅଦୃଶ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ସେ ଏକାଦେ-
 ଶରେ ସେମାନଙ୍କର ଗାଧନକର୍ତ୍ତା ଓ ବନ୍ଧୁ-
 କର୍ତ୍ତା ଥିଲେ । ସେମାନେ ଯେତେ ଗମ କରୁ-
 ଥିଲେ ତାହା ଆଗରା ସଭାରେ ନୁହେଁ ମାତ୍ର
 ଏହାକ ସଦାଶେ । ଏହାକ ଅନୁକ୍ରମରୁ ସେ-
 ମାନେ ଆଗର ଅଭାବନ ଏବଂ ବିଷାକର କର
 ଥିଲେ ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ ଅର୍ଜନ ସାଧାରଣ
 ପାଣ୍ଡିରେ ମିଶ୍ରିଥିଲା । ଅର୍ଯ୍ୟପରଦାରର ପୁଣି
 ଗୋମୟପରଦାରର ଭୁକ୍ତ ଦେଉ ତ ହିନ୍ଦୁସମ-
 ବାର ଭୁକ୍ତ ଦେଉ ଉଦ୍ୟତାରୁ ଅନ୍ୟ ମାତ୍ର ଅ-
 ନୁର ଥିଲା । ଗୋମ ଭୁକ୍ତରେ ପୁଣି ଦାଣ୍ଡରେ
 ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଥବା ବନ୍ଧୁକରଣୀ ନ୍ୟା ଦଣ୍ଡା
 ଯାହା ବିକ୍ର ସଦରେ ଥାଇ ଦରୁକରେ
 ଭାଷାକ ଅବସ୍ଥା ଉଦ୍ୟତାରୁ ଅନ୍ୟକ୍ତ ଉଦ୍ୟମ
 ଥିଲା । ସେ ଏକ ଭାଷାକ ସଦସ୍ୟ ପିତାଙ୍କ ଦା-
 ତରେ ଥିଲା ।”

ଉପର ଲିଖିତ ବିବରଣରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ
 ପ୍ରାଚୀନ ହିନ୍ଦୁ ପରଦାର କେବଳ ଉଦ୍ୟମକ
 କରଣ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନ ବୁଝାଇ ଦେଉ କୁମ୍ଭର
 ପୁଣ୍ୟ ସୁରୁତ ଏବଂ ପର ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ପୁଣି
 ବୁଝାଇଥିଲା ଏବଂ ପରଦାର ସାଧାରଣ ସମ୍ପ-
 ତ୍ତିରେ ଏ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଧିକାର ଥିବାରୁ ଭାଷା
 ଏକକାଳରେ ବିପ୍ରାନ୍ତରର ଅଧିକାର ଥିଲା
 ଦାରଣ ବିପ୍ରାନ୍ତର ହେଲେ ପର ପୁରୁଷମାନେ
 ପୁଣ୍ୟ ସୁରୁତର ଗାଧନ କିମ୍ପା ବିକ୍ରୟର ଉଦ୍ୟ-
 ମକୁ ଦେଉ ଦେବେ ବି ଉଦ୍ୟରେ ପରଦାରର
 ମୁକ୍ତକର୍ତ୍ତା ଅର୍ଥାତ୍ ଭୁଲଧର୍ମ ଏକାଦେଶରେ
 ଲୋପ ଦେବ । ବିଧି ଉଦ୍ୟକର ପ୍ରାଚୀନ ଅଧ୍ୟ-
 କରରେ ସାଧନମାନେ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରୁ ଅନ-
 ଉକ୍ତ ଥିବାରୁ ହିନ୍ଦୁ ଗାୟ ବୁଝି ନ ପାରନ୍ତା ଓ
 ପ୍ରକ୍ରିତମାନେ ଆଜନ ବ୍ୟବହାରୀ ନ ଥିବା ହେତୁ
 କୌଣସି ଉପମ ଶୁଣି ନ କର ଦେବଳ ଫଳ
 ବିହୀନକୁ ସେମାନେ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜପତ୍ର ସ୍ତବେନ
 ପ୍ରକଳତ ଉଦ୍ୟକର ଉଦ୍ୟମ ତୋରଦାରକୁ ପଦ୍ମ
 ହେଲେ । ଏସବୁ ଉଦ୍ୟକର ଉଦ୍ୟକ ବିପ୍ରା-
 ନ୍ତରର ସମସ୍ତ ଅଧିକ ମାତ୍ର ଭାଷା ବିଧି ନାକର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଦ୍ୟେଧା ଦାରଣ ପରଦାରର ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ଯୋଗ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଉଣା ବିକ୍ରୟା ହିନ୍ଦୁ
 ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ୟେନ ଅଧିକ । ସନ ୧୮-
 ୯୧ ମସିହା ଉଦ୍ୟେ ସେ ସମସ୍ତ ଫସର ହୋ-
 ଉଦ୍ୟକ ତହିଁରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି
 ବିପ୍ରାନ୍ତର ବିକ୍ରୟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିକ ଦୃଶ୍ୟରେ
 ପ୍ରସ୍ତାପକ ହୋଇଥିଲା ବିଧି ଦେଉ ମଜରେ